

KNLTB

KNLTB JAARVERSLAG 2009

KNLTB

INHOUD

Bestuur en Ledenraad	4
Voorwoord	5
Organisatiebrede activiteiten	6
Breedtetennis	8
Wedstrijdtennis	12
G-tennis	16
Rolstoeltennis	17
Veteranentennis	20
Accommodaties	22
Beroepsopleidingen	23
Toptennis	24
Sportmedische Zaken	29
Personeel & Organisatie	31
Vrijwilligerszaken	33
Juridische Zaken	34
Informatisering	35
Communicatie & Marketing	36
Ledenbestand	38
Winnaars	39
Officieel	45
Financieel-economische beschouwingen	46
Jaarrekening 2009	47

BESTUUR EN LEDENRAAD

V.l.n.r.: André van Schaveren, Floor Jonkers, Marja Bongers-Janssen, Hendrik-Jan Davids, Karin van Bijsterveld, Cees Varossieau en Elkan van der Reis Cohen

Bondsbestuur

mw. K. van Bijsterveld | **voorzitter**
 C. Varossieau | **penningmeester, vicevoorzitter**
 mw. M.C.L. Bongers-Janssen | **secretaris**
 A.A. van Schaveren | **lid voor Algemene Zaken**
 L.E.V. van der Reis Cohen | **lid voor Breedtetennis ***
 F.H. Jonkers | **lid voor Wedstrijdtennis**
 H.J. Davids | **lid voor Toptennis**
 * vanaf december 2009
 Bestuurslid tot en met december 2009:
 F.V. Engelenburg | **lid voor Breedtetennis**

De Ledenraad

H. Ardesch | **Overijssel**
 S. Bannink | **Gelderland**
 F.L.T.M. van den Bogaert | **Oost-Brabant**
 G.C. Booij | **Centraal-Brabant**
 W. Born | **Limburg**
 W. ten Bosch | **Gelderland**
 mw. G. van Dalfzen | **Drenthe**
 W.C.M. van Dijk | **Noord-Holland Noord**
 mw. C.M. van Dun | **Utrecht**
 H. van Eesteren | **Den Haag**
 A.M.L. van Es | **West-Brabant**
 J.A.P. Feijen | **Limburg**
 G. van Geloven | **Oost-Brabant**
 B. Goedhart | **Utrecht**
 M.J. Griffioen | **Utrecht**
 A.P. Hafkenscheid | **Gelderland**
 O.J.W. Harmsma | **Friesland**
 E.J.D. Haslinghuis | **Den Haag**
 mw. C.A.M. Holkeboer | **Leiden**
 H.J. van der Horst | **Leiden**
 R.W.W. Jager | **Gelderland**

P. de Jonge | **Groningen**
 G.S. Kabel | **Rotterdam**
 H. van Kan | **West-Brabant**
 L.C.W. Kempnaers | **Centraal-Brabant**
 mw. C.H.M. Kooistra | **Overijssel**
 J. de Kreuk | **Zeeland**
 mw. M.E. Leibbrandt | **Rotterdam**
 A. Molenkamp | **Utrecht**
 B. Montauban | **Noord-Holland Noord**
 J.A. Moonen | **Limburg**
 K. Nederkoorn | **IJmond**
 J.A. Ohr | **Utrecht**
 W.H.J. Passtoors | **Noord-Holland Noord**
 R.J.E. van Riel | **Noord-Holland Noord**
 H.A.J. van de Rijke | **Centraal-Brabant**
 R.K. van Rijn | **IJmond**
 J. Ruben | **Rotterdam**
 J.M. Schouten | **Rotterdam**
 J. Siemers | **IJmond**
 J.J. Silverentand | **Oost-Brabant**
 J. Voorhagen | **Utrecht**
 J. de Vos | **Gelderland**
 mw. M.J. van der Weijden | **Oost-Brabant**
 R.J.C. Wientjes | **Overijssel**

Good Governance

De KNLTB heeft zijn organisatie zo ingericht dat deze voldoet aan de aanbevelingen die zijn vastgelegd in de notitie/code 'Goed Sportbestuur' (Good Governance). Deze code is opgesteld door de commissie Goed Sportbestuur van NOC*NSF. Het zeer beperkte aantal aanbevelingen waaraan nog niet volledig wordt voldaan, zal de komende jaren verder worden uitgewerkt.

VOORWOORD

In 2009 zijn we begonnen met de realisatie van de doelen die wij ons gesteld hebben in ons meerjarenbeleidsplan 'Passie voor Tennis'. Dit plan beslaat vijf jaar (2009-2013) en in die vijf jaar willen we maar liefst negentien speerpunten in ons beleid verwezenlijken. Hoewel dat streven ambitieus is, hebben wij er als bondsbestuur alle vertrouwen in dat we hierin zullen slagen.

Dit jaar werden in ieder geval belangrijke stappen gezet. Ons diensten- en activiteiten aanbod aan tennisverenigingen bleef onverminderd groot. Om het aanbod af te stemmen op de vraag van verenigingen, luistert de KNLTB goed naar de signalen die verenigingsbestuurders afgeven. De KNLTB wil een partner zijn van de verenigingen en samen met hen het tennis in Nederland stimuleren en promoten. Om de contacten met de verenigingen verder te versterken, is dit jaar achter de schermen hard gewerkt aan een nieuwe systematiek voor het relatiebeheer. In een aantal districten is daar tijdens de najaarsvergadering aandacht aan besteed. We zijn verheugd u te kunnen melden dat de geplande aanpak daar enthousiast is ontvangen.

Het doet ons ook goed dat het aantal deelnemers aan competities en toernooien nog steeds groeit. Nooit eerder werden er zo veel toernooipartijen gespeeld, en meer dan 42.000 competitieteams kwamen in actie. In totaal konden ruim 3.000.000 resultaten in het Dynamische Speelsterkte Systeem worden verwerkt!

Het KNLTB-opleidingsprogramma tot professioneel tennisser is door NOC*NSF wederom als zeer professioneel beoordeeld. Onze jeugd laat de afgelopen jaren dan ook structureel goede prestaties zien. Ook binnen REAAL Jong Oranje zien we hoopgevende resultaten. Thiemo de Bakker bereikte in 2009 voor het eerst de top 100 en de overstap van junioren naar senioren verloopt voor Arantxa Rus en Richel Hogenkamp voorspoedig. Arantxa nam in 2009 voor het eerst deel aan de grandslamtoernooien van Roland Garros en de US Open. En hoewel het REAAL Nederlands Davis Cup Team uit de Wereldgroep degradeerde na het verlies tegen Frankrijk, werd nogmaals duidelijk dat er ook op senioreniveau goede stappen worden gezet.

Dit jaar is ook hard gewerkt aan vernieuwing van ServIT, het automatiseringssysteem van de KNLTB. Met veel geledingen is besproken wat de wensen voor het nieuwe kernsysteem zijn en hoe het de verenigingen meer gemak en mogelijkheden kan bieden. Aan het eind van het jaar is al begonnen met bouwen en testen. Voor wat betreft de interne bondsorganisatie zullen de uitgebreide mogelijkheden van het nieuwe systeem ook de basis vormen voor de verwezenlijking van een aantal strategische doelstellingen uit het meerjarenbeleidsplan.

Als grote sportbond vindt de KNLTB het belangrijk om te voldoen aan de aanbevelingen van Goed Sportbestuur. Dit jaar heeft opnieuw een toetsing plaatsgevonden aan de dertien

aanbevelingen en is andermaal geconstateerd dat de KNLTB aan vrijwel alle criteria voldoet. Daar waar nodig wordt extra actie ondernomen.

Om de voortgang van de realisatie van ons meerjarenbeleidsplan goed te kunnen volgen, is dit jaar een nieuwe rapportage-systematiek ontwikkeld. Die moet ervoor zorgen dat alle geledingen binnen de organisatie op het juiste moment die relevante informatie ontvangen waarmee ze hun taken goed kunnen uitvoeren. Het activiteitenplan voor 2010 werd al op de nieuwe wijze gepresenteerd aan de ledenraad en de districts-voorzitters. In de loop van 2010 wordt de systematiek verder uitgerold en verfijnd.

Het voert te ver om in deze inleiding uitgebreid in te gaan op alle activiteiten die de KNLTB dit jaar heeft uitgevoerd. U kunt er in dit verslag alles over lezen. Het is wel goed om stil te staan bij de vele vrijwilligers (bijna 1100!) en de beroepskrachten die dit alles mogelijk hebben gemaakt. Ik wil u daarvoor hartelijk bedanken. Samen met de vele verenigingsvrijwilligers hebben we van 2009 een mooi tennisjaar gemaakt!

Karin van Bijsterveld,
voorzitter KNLTB.

ORGANISATIEBREDE ACTIVITEITEN

Ledenaantal

De stijgende lijn van 2008 heeft zich voortgezet. Op de peildatum, 30 september 2009, stonden er 697.163 leden ingeschreven bij de KNLTB, 4.139 meer dan het jaar daarvoor. Vooral de stijging van het aantal juniorleden is verheugend te noemen. Dit aantal groeide met 3.545 tot 159.252 leden.

Nationaal tenniscentrum

Dit jaar is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een nationaal tenniscentrum voor de KNLTB. In de studie zijn de sterke en zwakke punten van verschillende locaties onderzocht. Conclusie was dat de ontwikkeling van een multifunctioneel tennis- en leisurecentrum in Amersfoort (Vathorst) haalbaar is.

Zo'n hoogwaardig nationaal tenniscentrum (NTC) kan de talentontwikkeling optimaal faciliteren en zal de uitstraling van het Nederlandse toptennis versterken. Bovendien gaat zo ook een andere langgekoesterde wens in vervulling: de integratie van het nationaal trainingscentrum en het bondsbureau. Insteek is dat de KNLTB naamgever en (hoofd)huurder van het NTC wordt. Daarnaast zal het tenniscentrum ook plaats bieden aan regionale en lokale tennisactiviteiten.

In 2009 is er vanuit de KNLTB een programma van eisen opgesteld. In 2010 wordt duidelijk of het tenniscentrum daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden.

Goed Sportbestuur

Begin 2005 heeft een commissie onder leiding van Jan Loorbach dertien aanbevelingen gepresenteerd rond het onderwerp Goed

Sportbestuur. Doel van de aanbevelingen is om de bestuurskwaliteit van sportbonden te waarborgen en waar nodig een kwalitatieve impuls te geven. De dertien hoofdaanbevelingen van de commissie zijn nader uitgewerkt in subaanbevelingen, die werden gepresenteerd onder het motto: 'Pas toe of leg uit'. Kort nadat de aanbevelingen voor Goed Sportbestuur werden bekendgemaakt, heeft de KNLTB een interne evaluatie uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de bond in 2005 aan de aanbevelingen voldeed. In 2009 is dat opnieuw gebeurd, mede omdat NOC*NSF kwaliteitseisen heeft opgesteld waaraan de aangesloten sportbonden met ingang van 2011 moeten voldoen, onder andere om in aanmerking te komen voor financiële ondersteuning.

De KNLTB voldoet aan vrijwel alle aanbevelingen van de commissie Loorbach. Er is een aantal aanpassingen gedaan om de kwaliteit nog verder te verhogen. Zo is de rapportagemethode voor het management verder verfijnd en ontwikkeld aan de hand van de business control-sytematiek.

Het betreft hier rapportages aan directie, bondsbestuur en ledenraad. Er is een aanvang gemaakt met het opstellen van een directiestatuut en een financieel statuut.

De aanbevelingen van Goed Sportbestuur zullen elke twee jaar door de KNLTB worden geëvalueerd.

Driesterrenbond

Onderdeel van de Sportagenda (lees: het meerjarenbeleidsplan) van NOC*NSF is de indeling van sportbonden in segmenten, de zogenaamde sterrensystematiek. De KNLTB is voor het onderdeel

V.l.n.r.: Theo de Vaal, Evert-Jan Hulshof, Rohan Goetzke.

Leven Lang Sporten ingedeeld in de hoogste categorie, te weten een 3*** bond. NOC*NSF werkt met 3*** bonden samen op basis van partnership, waarbij de betreffende bond én het collectief van alle sportbonden voordeel kunnen behalen. De 3*** bonden zijn de voortrekkers van het collectief. Zij nemen veelvuldig deel in regieteams en worden in een vroeg stadium betrokken bij strategische collectieve trajecten.

Voor het onderdeel Toptennis is de KNLTB gewaardeerd als 2** bond. De enige reden waarom niet de hoogste waardering is toegekend, ligt in het feit dat er niet voldoende spelers in de ATP/WTA top 100 staan.

In het afgelopen jaar heeft de KNLTB deelgenomen aan een groot aantal projecten van NOC*NSF, waaronder de werkgroep Politiek en de werkgroep Public Affairs, de stuurgroep Academie Sportkader en de werkgroep Masterplan Sportkader, de werkgroep Verenigingsondersteuning, de stuurgroep/ werkgroep HR in de sport en de stuurgroep Kennisinformatiesysteem voor de Sport. Daarnaast heeft de KNLTB haar expertise ingebracht bij de toestandkoming en de ontwikkeling van serviceverlening en productontwikkeling op het gebied van topsport.

Olympisch Plan

De KNLTB steunt het Olympisch Plan. Het Olympisch Plan is de ambitie om met sport in de volle breedte een bijdrage te leveren aan Nederland, zodat de positieve effecten nu en in de toekomst zichtbaar zijn. De organisatie van de Olympische en Paralympische Spelen van 2028 in Nederland zijn zowel een inspirerend perspectief als een mogelijke uitkomst. Het plan wordt uitgevoerd in drie fasen: de onderzoeksfase (2006-2009), de opbouwfase (2009-2016) en de kandidaatsfase (vanaf 2016). De voorzitter van de tennisbond heeft zitting in de Club van 2028, een groep van deskundigen die de Council Olympisch Plan 2028 adviseert. Deze groep is ook ambassadeur van het Olympisch Plan.

Internationale vertegenwoordiging

Een afvaardiging van bestuur en directie heeft de jaarvergaderingen bijgewoond van de internationale overkoepelende tennisorganisaties International Tennis Federation (ITF) en Tennis Europe (TE). De volgende Nederlanders hadden zitting in een internationale commissie:

ITF

Coaches Commission: Frank van Fraayenhoven
Wheelchair Tennis Committee: Christo Kok
Sports Science and Medical Commission: Babette Pluim
Seniors Committee: Els Veentjer
Professional Tournament Working Group: Karin van Bijsterveld

TE

Junior Tennis Committee: Wil Hoppenbrouwers
Officiating Working Group: Allard Elema

District Overijssel

Nieuw bij de KNLTB

Tot oktober 2008 was TVZ 750 uit Zwolle een recreatieve tennisvereniging en niet aangesloten bij de KNLTB. Daarmee nam de vereniging in deze regio een unieke plaats in, zeker gezien het ledental (nu 750 leden). Maar tijden veranderen en TVZ 750 besloot om zich aan te sluiten bij de KNLTB. Hoe is dat eerste jaar als lidvereniging bevallen?

‘De eerste voorjaarscompetitie was al meteen een groot succes. We hebben zo veel leuke en positieve reacties ontvangen! We verwachten dat het aantal teams in 2010 zal verdubbelen. We zijn binnen de vereniging echt gaan inzien dat het erg leuk, gezellig en vooral sportief is om je te meten met andere verenigingen.’

In de zomer van 2009 heeft TVZ 750 onder de vlag van de KNLTB ook maar gelijk een open toernooi georganiseerd. Dit toernooi was zo’n succes dat zelfs de meest pessimistische leden nu een positief gevoel hebben over de toetreding tot de KNLTB.

BREEDTETENNIS

Tennisstimulering

Tennisstimulering richt zich zowel op junioren als op senioren (plus). Het beleid van Tennisstimulering heeft twee belangrijke speerpunten. Aan de ene kant worden verenigingen gestimuleerd om bestaande activiteiten te continueren en daarbij nog meer deelnemers te trekken dan in voorgaande jaren. Aan de andere kant wordt veel aandacht besteed aan de kwaliteit en kwantiteit van het activiteiten aanbod.

Minitennis

Minitennis is een belangrijk onderdeel van Tennisstimulering. Werden er in 2008 nog 221 minitennistoernooien georganiseerd, in 2009 zijn er 248 toernooien gespeeld: een mooi resultaat. Het aantal deelnemers bleef met 8.519 iets achter bij de verwachtingen (8.685), maar het verschil was niet groot. Er werd dit jaar ook een minitenniscompetitie georganiseerd, speciaal voor kinderen die op een 12 meterbaan (rode baan) kunnen spelen. De belangstelling voor deze competitie was groot.

Bal- en slagvaardigheidsdagen

Naast het materiaal dat via de KNLTB-website beschikbaar was voor verenigingen werd in verschillende bijeenkomsten de aandacht gevestigd op de mogelijkheid een bal- en slagvaardigheidsdag te organiseren. In enkele districten werd zelfs een voorbeelddag georganiseerd. De deelname aan deze dagen was wisselend. De opkomst bij alle dagen was minder dan verwacht en sommige dagen zijn vanwege te weinig animo niet doorgegaan. In regio Noordwest werd de dag met een ware Tenniskids-uitstraling gekoppeld aan Tennis promotie.

Driekwarttoernooien

Driekwarttoernooien zijn in het leven geroepen om een brug te slaan tussen minitennis en tennis op een groot veld, zodat jeugdleden voor de verenigingen behouden blijven. De toernooien worden gespeeld op een driekwartveld. In Tenniskids noemen we dit fase Oranje. Helaas viel de animo voor deze toernooien enigszins tegen en wordt bekeken hoe we daar in 2010 mee omgaan. Regiokantoren verstrekten ook dit jaar ondersteunend materiaal en gaven geïnteresseerde verenigingen voorlichting en instructie.

Jeugdactiviteiten	Deelnemers
Bal- en slagvaardigheid	253
PIP-toernooien	962
Recreatieve jeugdtoernooien	244
Driekwarttoernooien	411
Tenniskamp	32
Jeugdclinics	127
Eendagsjeugdtoernooien	615
Schooltennisdagen	3.427
	Teams
Minitennis- en driekwartcompetitie	1.211

Bijeenkomsten jeugdcommissies

De KNLTB vindt het belangrijk om meer in overleg te gaan met jeugdcommissies. Verenigingen waarderen het contact en worden graag geïnformeerd over het beleid van de KNLTB en de mogelijkheden die de bond te bieden heeft. Ook in 2009 zijn in vrijwel alle regio's informatiebijeenkomsten rond jeugdtennis georganiseerd, waarbij de (regio)commissies Tennisstimulering, Wedstrijdtennis, Bondsjeugdopleiding en Verenigings Management Ondersteuning nauw met elkaar samenwerkten.

Senior Plus-eendagstoernooien

In 2009 werden weer meer Senior Plus-eendagstoernooien georganiseerd dan in andere jaren. Ten opzichte van 2008 steeg het aantal (zoals verwacht) met 41 naar 286 toernooien.

Andere eendagstoernooien

In 2009 werd ook geëxperimenteerd met eendagstoernooien voor andere doelgroepen. Gelderland en Utrecht organiseerden een eendagstoernooi voor spelers van 35 tot 50 jaar. De districten Drenthe, Noord-Holland Noord en de vier districten in Zuid organiseerden eendagstoernooien voor jonge senioren.

Senior Plus-activiteiten	Deelnemers
Cursus 'Tennis voor ouderen'	80
Ladies Day	248
Eendagstoernooi jonge senioren	0
Recreatieve competitie	763
	Toernooien
Senior-Plus eendagstoernooien	286

Tennis promotie

De activiteiten van Tennis promotie bieden een optimale structuur waarbinnen kinderen in aanraking kunnen komen met tennis. Er worden drie verschillende fasen onderscheiden: kennismaking, georganiseerde start en lidmaatschap. De KNLTB werkt hiervoor nauw samen met gemeenten, provinciale sportraden, onderwijsinstellingen en tennisverenigingen.

Schooltennis

In het reguliere schooltennisproject kunnen scholen een pakket lenen van de KNLTB met ondersteunend materiaal, zoals rackets en voorbeeldlessen om een tennises op school te kunnen geven. De maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van de verlengde schooldag en de buitenschoolse opvang bieden nieuwe kansen voor tennis op school. In 2009 is een subsidiestroom georganiseerd die het samen met REAAL mogelijk maakt een impuls te geven aan het schooltennisproject. Het aantal deelnemende basisscholen aan het reguliere schooltennisproject is lager dan in 2008, maar de doelstelling van 1600 scholen is wel gehaald: in totaal deden 1605 basisscholen mee aan het schooltennisproject.

REAL Straattennis

Straattennis is een belangrijk middel om tennis bij een grote groep kinderen populair te maken. Dat kan door georganiseerde evenementen, maar kinderen kunnen natuurlijk ook zelfstandig op straat tennissen.

Met behulp van de sponsoring en expertise van REAL is een compleet nieuw straattennisprogramma ontwikkeld, met kersverse onderdelen als muurtennis en freestyletennis.

Dankzij het sponsorschap van REAL konden verenigingen tegen relatief lage kosten een straattennisproject organiseren. In 2009 hebben 35 verenigingen van dat aanbod gebruik gemaakt, zodat 2.200 kinderen konden meedoen aan straattennis.

Ook gemeenten hebben in samenwerking met de KNLTB op tien verschillende dagen straattennis aangeboden. Daarnaast is de KNLTB actief geweest bij Jeugd Vakantieland in Ahoy: daar hebben ruim 1.500 kinderen kennisgemaakt met het REAL Straattennis.

In de aanloop van de Davis Cup ontmoeting tegen Frankrijk afgelopen september vond een straattennisevenement plaats op het drielandpunt in Vaals ter promotie van de Davis Cup. In totaal deden 60 kinderen uit Duitsland, België en Nederland aan dit evenement mee. Op de dag van de loting en tijdens de Davis Cup-week in Maastricht deden in totaal nog eens 500 kinderen mee aan straattennis.

Straattennispagina op internet

In 2009 is een speciale website ontwikkeld om straattennis nog meer bij kinderen, onze belangrijkste doelgroep, onder de aandacht te brengen en te stimuleren.

Op de website www.iktennisopstraat.nl staat handige informatie over het REAL Straattennis en er is een speciaal gedeelte voor sportbuurtwerkers en gemeenten.

Tenniskids

In 2006 ging het project Tenniskids van start. Met behulp van de speciale materialen en de bijbehorende ondersteuning van de KNLTB zal het voor verenigingen makkelijker zijn om kinderen aan tennis te binden.

Eind 2009 was het aantal deelnemende verenigingen gestegen tot 294 (in 2008 waren dat er nog 228). Er werden dit jaar zeven startbijeenkomsten georganiseerd, vier startworkshops, een symposium en drie vervolgworkshops. In de regio zijn bovendien vijf cirkelbijeenkomsten gehouden. Dat zijn speciale bijeenkomsten voor trainers en jeugdcommissieleden van verenigingen die zich bezighouden met Tenniskids. De website, www.tenniskids.nl, is geheel vernieuwd. Er is onder andere een pagina voor ouders bijgekomen en vanaf 2010 is er een volledige mediatheek beschikbaar waarin tennislerearen voorbeelden van oefenvormen kunnen bekijken om hun lessen voor te bereiden.

Verder is er met de ontwikkeling van een reader over Tenniskids

een belangrijke stap gemaakt in de integratie van Tenniskids binnen de opleiding van tennissleraren.

Sportieve driehoek

Een intensieve samenwerking van gemeenten, provinciale sportraden, onderwijsinstellingen en tennisverenigingen bevordert de vorming van de 'sportieve driehoek' buurt, onderwijs en sport (BOS). In veel gevallen lopen de contacten via de betreffende sportraden of sportbedrijven. Er zijn ook verschillende tennisscholen actief in dit netwerk.

In 2009 is het aantal sportieve driehoeken uitgebreid tot 30 en heeft het netwerk een kwaliteitsimpuls gekregen. Waar mogelijk is de samenwerking geïntensiveerd en/of uitgebreid. Bij de verschillende activiteiten zijn jaarlijks tussen de 40.000 en 45.000 kinderen betrokken, 503 scholen en 120 tennisverenigingen.

Relatiebeheer

In het meerjarenbeleidsplan 2009-2013 wordt veel aandacht besteed aan de centrale rol van de verenigingen en de vraaggestuurde ondersteuning van de KNLTB. Relatiebeheer omvat een scala aan formele en informele contacten tussen verenigingen en KNLTB en speelt een belangrijke rol in die dialoog. Voor het behalen van de doelstellingen in het meerjarenbeleidsplan is een doelmatige en efficiënte systematiek van groot belang.

Relatiebeheer maakt voornamelijk gebruik van de drie volgende instrumenten: verenigingsbezoeken (individueel), clusterbijeenkomsten (regionaal overleg tussen verenigingen) en de regionale en landelijke acties 'In gesprek met...' (één op één gesprekken tijdens aantrekkelijke tennisevenementen).

In 2009 werd ook aandacht besteed aan het verstevigen van bestaande relaties en het opbouwen van relaties met verenigingen waar nog nauwelijks contact mee is.

In 2009 is gewerkt aan het opzetten van een nieuwe systematiek van relatiebeheer, waarin KNLTB-vrijwilligers een prominente uitvoerende rol hebben. Daarmee wordt een nieuwe impuls gegeven aan het pro-actief benaderen van en het luisteren naar verenigingen.

Verenigingsbezoeken

Door middel van verenigingsbezoeken, telefonisch contact en e-mail krijgen verenigingen informatie over het beleid van de KNLTB en ondersteuning bij specifieke vraagstukken.

Een afspraak voor een verenigingsbezoek kan op twee manieren tot stand komen. Ten eerste in reactie op een vraag van de vereniging zelf. Het bezoek kan dan bijvoorbeeld als intake dienen voor een incompany-ondersteuning. Ten tweede kan de KNLTB zelf het initiatief tot zo'n bezoek nemen. De coördinator Verenigingen kan daartoe besluiten als er een bestuurswisseling bij een vereniging plaatsvindt, maar ook als een club weinig deelneemt aan KNLTB-activiteiten of door signalen tijdens clusterbijeenkomsten, in clubbladen of uit andere KNLTB-geledingen.

In 2009 is het aantal verenigingsbezoeken gestegen naar 218.

Clusterbijeenkomsten

Tijdens clusterbijeenkomsten (regionaal overleg tussen verenigingen) wordt informatie uitgewisseld over clubzaken en tennistrends en worden knelpunten gesignaleerd. De afgelopen jaren hebben de clusterbijeenkomsten zich bewezen als een nuttig platform voor contacten met verenigingen en bestuurders. De bijeenkomsten vormen een opstap voor de themabijeenkomsten en -workshops. In 2009 stonden 111 clusterbijeenkomsten gepland. Hiervan hebben er 87 daadwerkelijk plaatsgevonden, die zijn bezocht door 562 verenigingen. Ook de KNLTB bracht (afgestemd op de deelnemende verenigingen) gespreksonderwerpen onder de aandacht, zoals de ledentalontwikkeling van verenigingen, de relatie met de KNLTB en de vereniging van de toekomst.

Acties 'In gesprek met...'

Bij de actie 'In gesprek met...' voeren beroepskrachten van de KNLTB gesprekken met verenigingsbestuurders in een aantrekkelijke omgeving. Verenigingen krijgen de kans om specifieke vragen en problemen aan de KNLTB voor te leggen en het persoonlijke contact verstevigt de band tussen bond en vereniging. De KNLTB biedt verenigingen direct en/of via nazorg oplossingen voor hun vraagstukken. Tijdens de verschillende regionale en landelijke acties 'In gesprek met...' is in totaal met 263 verenigingen gesproken.

Verenigings Management Ondersteuning

Verenigings Management Ondersteuning (VMO) biedt verenigingen ondersteuning (op maat) bij onder andere vrijwilligerszaken, verenigingsbeleid, jongerenparticipatie en sponsorbeleid. De verschillende diensten en producten zijn meestal gratis. Het is de bedoeling dat de vereniging na ondersteuning zelfstandig en sterker verder kan.

Clubkoers

Vanaf 2007 kunnen verenigingen gebruikmaken van Clubkoers, een programma dat sportverenigingen op een efficiënte en praktische manier ondersteunt in hun marketing en sponsorrelaties, onder andere door middel van e-working en deskundige adviseurs. Clubkoers onderscheidt zich van het bestaande ondersteuningsaanbod omdat het een totaalpakket is waarmee verenigingen zich sterker en meer marktgericht kunnen ontwikkelen. Clubkoers bestaat uit workshops, abonnementen, advies, e-working en een helpdesk. Verenigingen kunnen kiezen uit twee abonnementen: Brons of Zilver. Met Brons kunnen verenigingen aan de hand van praktische werkbladen en voorbeelden inspiratie opdoen en zich oriënteren op marketing en sponsoring. In 2009 kozen 194 verenigingen voor Brons.

De meer ambitieuze verenigingen kunnen voor Zilver kiezen en krijgen dan naast stappenplannen, enquêtes en scans waarmee beleid voorbereid en uitgevoerd kan worden ook ondersteuning van een verenigingsadviseur. Uiteindelijk zijn 60 verenigingen aan de slag gegaan met Zilver.

Tennis.nonstop

In 2009 is Tennis.nonstop verder uitgewerkt. Zo wordt er nu regelmatig een nieuwsbrief verstuurd aan alle personen in de Tennis.nonstop database. Er is ook een begin gemaakt met de ontwikkeling van de tweede fase van de website www.tennisnonstop.nl. In februari 2010 wordt de vernieuwde website gelanceerd. Thema in 2009 was 'fit voelen': daar is nieuw materiaal voor ontwikkeld, inclusief een workshop. Er werden tien workshops nieuwe stijl georganiseerd. Een in 2009 uitgevoerd onderzoek naar de 'gezondheid' van tennisverenigingen wees uit dat verenigingen de medische basisvoorzieningen keurig in huis hebben (denk aan een EHBO-doos, defibrillator e.d.) maar dat ze de consument die gewoon wil sporten om zich 'fit te voelen' nog te weinig bieden.

WhoZnext

De KNLTB moedigt tennisjongeren van 14 tot 21 jaar aan om zich met behulp van WhoZnextteams, bestaand uit vijf tot acht jongeren en een coach, sterk en structureel te organiseren binnen de eigen vereniging. Met 25 nieuwe teams (vijf meer dan verwacht) blijft de campagne een groot succes.

Met WhoZnext maakt de KNLTB vrijwilligerswerk voor jongeren aantrekkelijker en worden bestuurders bewust gemaakt en gestimuleerd om jongeren te betrekken bij de organisatorische aspecten van de tennisvereniging. Met behulp van provinciale en lokale samenwerkingsverbanden is de campagne zoveel mogelijk onder de aandacht gebracht. Ook de coördinatoren Verenigingen spelen een belangrijke rol, omdat zij tijdens ontmoetingen de jongeren-

campagne onder de aandacht van verenigingen kunnen brengen. Voor WhoZnexters en jongeren die tot dezelfde leeftijdsgroep behoren, werden in drie regio's Tennis Totaal Dagen aangeboden. Helaas ging de dag in regio Zuid wegens te weinig belangstelling niet door. De overige twee dagen zijn heel enthousiast ontvangen.

Digitaal ahangbord

Meer dan 430 verenigingen maken inmiddels gebruik van het digitale ahangbord van de KNLTB en dit aantal groeit gestaag. Ook gebruiken steeds meer verenigingen meerdere modules van het ahangbord, zoals de bardiensplanner en de websitemodule. Wat achterblijft, is het reserveren van banen via internet. In 2009 zijn enquêtes gehouden onder gebruikers en niet-gebruikers van het ahangbord. Hieruit bleek dat de algemene tevredenheid op een hoog niveau ligt. Een projectgroep heeft de uitkomsten van deze enquêtes gebruikt voor de formulering van een verdere ontwikkeling van het digitale ahangbord in de toekomst.

Thema-avonden

De KNLTB heeft bestuur en commissieleden van verenigingen ook dit jaar ondersteuning geboden door middel van thema-avonden. Tijdens deze sessies geeft de bond informatie en handreikingen en worden praktijkervaringen uitgewisseld op verschillende terreinen. De thema's worden vastgesteld aan de hand van vragen en knelpunten die tijdens formele en informele gesprekken met verenigingen naar voren zijn gekomen. In 2009 zijn de volgende thema's besproken: ledenbehoud (Tennis.nonstop), vrijwilligers, sportiviteit en respect, sponsoring, jeugdtennis en financiën.

District Noord-Holland Noord

Districtscommissie Relatiebeheer

Al sinds 2007 bezoekt ons dagelijks bestuur zo veel mogelijk toernooien om de directe contacten met de verenigingen te verbeteren. Die bezoeken werden zeer gewaardeerd en hebben de banden tussen verenigingen en KNLTB aangehaald. Die hechte relatie moet blijven bestaan en dat vraagt om een structurele aanpak. Er is daarom een districtscommissie Relatiebeheer ingesteld die als extra aanspreekpunt zal fungeren en de dienstverlening aan verenigingen nog verder zal verbeteren.

De structuur is als volgt: de verenigingen zijn opgedeeld in acht rayons en voor elk rayon is een relatiebeheerder aangesteld. Verenigingen hebben overigens zelf meegeholpen bij de werving van de relatiebeheerders, bijvoorbeeld via hun eigen website. Over samenwerking gesproken!

WEDSTRIJDTENNIS

Wedstrijdtennis benadert verenigingen, wedstrijdcomités, commerciële centra en spelers actief en wijst ze op de mogelijkheden tot ondersteuning (in de vorm van wedstrijdschema's, reglementen, wedstrijdvormen en -bepalingen en draaiboeken). Voor een goede communicatie en een optimale service wordt daarbij gebruikgemaakt van hulpmiddelen als ServIT, de website, e-mail, mailings, het wedstrijdbulletin, persberichten, nieuwsbrieven en artikelen in 'Centre Court' en 'Tennis Magazine'.

Inhoud en vormgeving van het wedstrijdbulletin werden in 2009 grondig vernieuwd. Gezien de positieve reacties wordt dit concept ook in 2010 voortgezet.

Beleid

Er is een start gemaakt met het formuleren van nieuw beleid dat er onder andere voor moet zorgen dat het kader tijdens wedstrijdtennisactiviteiten goed bereikbaar is. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor een enquête begin 2010 over de verminderde deelname aan de voorjaarscompetitie (zowel op landelijk als districtsniveau).

Reglementen

Regels moeten algemeen toepasbaar, eenvoudig en eenduidig zijn. Om dit te bereiken is tot en met 2011 een traject tot deregulering vastgesteld. Waar nodig werd de regelgeving alvast aangepast. Door het instellen van werkverbanden kon er worden gewerkt aan het opstellen van één Competitiereglement voor alle competities in Nederland (zowel landelijke als districts- en regiocompetities). Er is ook een begin gemaakt met het dereguleren van de regels in het Wedstrijd- en Toernooireglement en het Reglement Nationale Ranglijsttoernooien.

In die nieuwe regelgeving spelen ook het opzetten van een eenduidige procedure voor protest- en beroepsbehandeling, duidelijke richtlijnen voor het verlenen van dispensaties en het documenteren van protest- en beroepszaken een belangrijke rol.

Dynamische Speelsterkte Systeem

De optimalisering van het Dynamische Speelsterkte Systeem (DSS) is een speerpuntactiviteit van de KNLTB en wordt in nauwe samenwerking tussen de afdelingen Wedstrijdtennis, Informatisering en Communicatie ondersteund en begeleid. In 2009 ging het DSS zijn achtste jaar in. In 2009 is de werking van het DSS onder de loep genomen en zijn stappen voor verbetering gezet. Er is ook onderzoek gedaan naar het gebruik van het DSS en met name naar de rol die andere activiteiten (verenigingsactiviteiten en niet-KNLTB activiteiten) kunnen gaan spelen. Dit onderzoek wordt afgerond in 2010.

Competities en toernooien

Eredivisie gemengd

Het in 2008 door het bondsbestuur genomen besluit dat de eredivisie gemengd de komende vijf jaar in een korte periode van twee weken wordt gespeeld, heeft een positieve invloed gehad op de competitiewedstrijden in deze hoogste klasse én op de play-offs op het park van De Manège in Apeldoorn.

De KNLTB streeft ernaar om de regels voor het spelen van eredivisie zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met het Competitiereglement, dus is het reglement voor de eredivisie waar mogelijk vereenvoudigd en zijn regels die ook in het Competitiereglement voorkomen, geschrapt.

Omdat twee ploegen zich aan het eind van 2009 terugtrokken,

moesten er twee vervangende teams worden gezocht. Het reglement kent daarvoor een stappenplan, maar dat leverde slechts één ploeg op. Gelukkig heeft zich uiteindelijk toch een achtste ploeg aangemeld.

Buiten KNLTB-competities

In 2009 hebben gesprekken rond de integratie van een 'grijze' competitie waar meerdere verenigingen uit district Limburg aan deelnemen, niet het beoogde resultaat gehad. Deze specifieke kwestie, maar in zijn algemeenheid de discussie over de vraag of het wenselijk is om dergelijke 'grijze' competities binnen de KNLTB-structuur te integreren, heeft geleid tot een aantal voorstellen voor aanpassing van de statuten en het Competitiereglement. Voorstellen die overigens nog moeten worden bekrachtigd.

Landskampioenschappen

De kampioenen in de hoogste klassen van de landelijke voorjaarscompetitie kwamen tegen elkaar uit in de strijd om het landskampioenschap. In 2009 werden deze wedstrijden voor het eerst op één park gespeeld. De finales gemengd 35+, heren 35+ en dames vonden plaats op het park van de Hillegomse TC. TV Hoofdorp was een uitstekende gastheer voor de finales bij de junioren gemengd, jongens en meisjes.

In 2009 werden de landskampioenschappen voor districtskampioenen voor het laatst gespeeld. Omdat in de praktijk vanuit enkele regio's slechts één afvaardiging werd gestuurd en sommige districten helemaal niet deelnamen, is besloten de landskampioenschappen om te vormen tot een kampioenschap voor regiokampioenen. De vijf regiokampioenen in de drie competitiesoorten (dames, heren en gemengd) plaatsen zich direct voor het eindschema, dat zal worden aangevuld met de drie sterkste ploegen uit de districten.

Aanpassing ServIT

De in 2008 gerealiseerde aanpassing van de reisafstandenmatrix in ServIT heeft de gewenste verbetering van de competitie-indeling opgeleverd. Uit de indeling van de voorjaarscompetities 2009 bleek dat deze essentiële wijziging in ServIT ook voor de grotere competities een verbetering betekent.

Inzet van consuls

Ook dit jaar werden consuls competitie ingezet voor bezoeken aan de verenigingen. De laatste jaren is de nadruk bij deze bezoeken meer komen te liggen op het informeren en verzamelen van gegevens dan op het rapporteren van eventuele onregelmatigheden. Op welke taken in de toekomst het accent zal komen te liggen, is nog onderwerp van discussie.

Toernooien

De KNLTB hecht aan kwaliteit en maakt daarom optimaal gebruik van de mogelijkheden die ServIT en MijnKNLTB bieden. Voor de bouw van ServIT-2 wordt gewerkt aan verbetering van de toernooizoeker, de mogelijkheid tot digitale inschrijving voor toernooiaanvragen en het digitaal checken van gecertificeerde verenigingstoernooileiders. Op de KNLTB-website en in MijnKNLTB

werd in 2009 al een toernooizoeker ingezet die toernooien duidelijk herkenbaar maakte voor vrijwilligers, spelers en verenigingsfunctionarissen. Dit is een KNLTB-vertrekpunt voor alle toernooispeleers in Nederland.

Er zijn 56 nationale ranglijsttoernooien georganiseerd. Daarnaast is een pilot met de toegankelijkheid van open toernooien voor categorie 2-spelers afgerond en zijn er vervolgstappen voor 2010 genomen. Zo is het in 2010 mogelijk om tijdens categorie 3-toernooien ook een categorie 2-onderdeel te organiseren.

Cursussen

Processen en procedures

Het opleiden van vrijwilligers die zich bezighouden met wedstrijdtennis is een belangrijk speerpunt van het beleid. De cursussen zijn het afgelopen jaar uitgebreid geëvalueerd met docenten en cursisten. Op grond daarvan zijn verbeteringen aangebracht, zowel qua leeromgeving als qua leerinhoud. De leeromgeving is geheel vernieuwd en technisch aangepast, zodat de meeste technische problemen voor de cursisten verleden tijd zijn. Het cursusmateriaal van docenten en cursisten is geactualiseerd en sluit beter aan. De docentenopleiding is herzien.

Een gedegen kennis van zaken bij alle betrokkenen is essentieel voor een goed verloop van competities en toernooien en een goed functionerend DSS. De KNLTB streeft ernaar om zoveel mogelijk mensen die deskundigheid bij te brengen. Met name de updatecursus voor verenigingscompetitieleiders (VCL's) is door veel leden gevolgd. Omdat functionarissen via de e-campus van MijnKNLTB worden opgeleid, kon de KNLTB de update VCL en VTL (verenigingstoernooileider) gratis aanbieden. E-learning blijkt voor deze vrijwilligers een goede en eenvoudige manier om hun kennis te verbeteren en een certificaat te behalen.

Docentscholing en materiaal

De cursussen die de KNLTB aanbiedt, worden verzorgd door voor wedstrijdtennis gekwalificeerde docenten. Er is nieuw materiaal vervaardigd voor de opleidingen tot VTL en VCL, voor de cursus jeugdteambegeleiding, de opleiding voor bondsgedelegeerden en de spelregelcursus. Het VCL- en VTL-materiaal werd verder aangepast aan het niveau van e-learning. Het docentmateriaal sluit

beter aan op de cursussen en er is speciale aandacht voor verschillende presentatievormen als PowerPoint en voor de mogelijkheid tot e-learning en e-toetsing.

Arbitrage

Vanaf 2009 is het KNLTB Masterplan Arbitrage de leidraad voor het arbitragebeleid tot 2013. De hoofdoelen van het algemene masterplan dat door zestien sportbonden werd geformuleerd, zijn geïntegreerd in het KNLTB Masterplan Arbitrage. Ter ondersteuning is er in 2009 een tevredenheidsonderzoek (nulmeting) uitgevoerd onder alle bondscheidsrechters. Met deze gegevens wordt het masterplan begin 2010 compleet en definitief gemaakt.

Werving en behoud

In 2009 is de wervingscampagne 'Scheidsrechter. Midden in de sport' voortgezet. Ook is de gezamenlijke site www.scheidsrechterworden.nl gelanceerd. Via deze site kunnen geïnteresseerden zich aanmelden of informatie aanvragen. Daarnaast is er in samenwerking met Randstad een wervingsplan opgesteld dat nieuwe verenigingscheidsrechters moet werven en verenigingen bewust moet maken van het belang van een eigen verenigingscheidsrechter.

Het beleid was ook in 2009 gericht op behoud van aanwezige kwaliteit, werving en opleiding van nieuwe functionarissen en doorstroming van districtsniveau naar landelijk niveau. Aantrekkelijke randvoorwaarden zijn een duidelijke carrièreplanning, verbeterde reis- en onkostenvergoeding, het door Piet Zoomers beschikbaar gestelde kledingpakket, een jaarabonnement op het Magazine 'Scheids', de nieuwe site www.scheids.nl en de mogelijkheid tot het volgen van (internationale) opleidingen.

Opleiding en doorstroming

In het najaar van 2009 is begonnen met de bouw van de cursusmodule VSR (verenigingscheidsrechter) in de MijnKNLTB e-campus. Deze module wordt in januari 2010 opgeleverd. De landelijke werkgroep Arbitrage werkt aan een specifieke beoordelingsmethode die de kwaliteit van nationale functionarissen kan waarborgen. In 2010 wordt deze methode verder uitgewerkt. In 2009 heeft de landelijke werkgroep de tweejaarlijkse Open Boek Test uitgezet onder alle nationale functionarissen (m.u.v. de lijnrechters). Enkele districten hebben deze Open Boek Test ook onder 'hun' districtsfunctionarissen uitgezet. Met de Open Boek Test houden (nationale) arbitragefunctionarissen hun kennis op peil en actueel. De aan de Open Boek Test gekoppelde opfriscursus in het najaar werd bezocht door 35 personen.

Lijnrechters

In 2009 is het opleidingsbeleid voor lijnrechters verder ontwikkeld en uitgewerkt. Afgelopen jaren heeft de landelijke werkgroep Arbitrage de lat om lijnrechter te worden bewust laag gelegd om de instroming te vergemakkelijken, met als gevolg dat de kwantiteit groter was dan de kwaliteit. Met een 'opschoning' van deze lijnrechtgroep en een nieuwe structuur kon de landelijke werkgroep in 2009 een kwaliteitsslag maken. Er was gerichte aandacht voor lijnrechters, met meer specifieke opleidingsmomenten (on court-sessies). Zij werden steeds meer als een belangrijke focusgroep beschouwd en zeer serieus en regelmatig benaderd en uitgedaagd om (na het volgen van de gepaste opleidingen) ook op de scheidsrechtersstoel plaats te nemen. In 2009 zijn er twee on court-sessies voor lijnrechters georganiseerd, met elk 30 deelnemers.

Aantal ITF-officials in 2009

Functie	Totaal	Af	Bij
White Badge Chair	9	0	4
White Badge Chief	3	0	0
White Badge Referee	5	0	1
Bronze Badge Chair	1	3	0
Silver Badge Chief	1	0	0
Gold Badge Chief	1	0	0

Aantal nationale functionarissen in 2009

Functie	Totaal	Af	Bij
Lijnrechter (LR)	61	3	5
Kandidaat Nationaal 1(KN1)	3	0	3
Kandidaat Nationaal 2 (KN2)	0	5	0
Nationaal Scheidsrechter* (NSR)	49	3	5
Nationaal Toezichouder (NTH)	14	1	1
Nationaal Hoofdscheidsrechter* (NHS)	30	1	0
ITF Officials	19	0	2

* tevens NTH

Aantal toernooien per district

District	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gelderland	335	334	336	300	330	331
Utrecht	213	207	208	221	227	239
Drenthe	60	56	56	62	63	60
Friesland	41	40	42	49	53	48
Groningen	62	65	66	72	69	71
Overijssel	128	121	126	143	138	140
Umond	96	115	93	115	115	99
Leiden	71	82	68	83	94	81
Noord-Holland N	190	197	198	198	196	202
Brabant Oost	93	94	98	-	-	-
Eindhoven	63	63	65	-	-	-
Oost Brabant	156	157	163	169	172	182
Limburg	143	157	148	144	142	144
's-Hertogenbosch	104	93	108	-	-	-
Midden-Brabant	71	73	75	-	-	-
Centraal Brabant	175	166	183	194	197	214
West-Brabant	105	107	111	112	115	116
Den Haag	62	61	56	58	54	54
Rotterdam	130	159	188	178	173	182
Zeeland	67	61	73	72	57	62
Totaal	2.034	2.086	2.115	2.170	2.195	2.225

Aantal ploegen in de competitie

Competitiesoort	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	+/- %
Gemengde	1.877	1.897	1.919	1.907	1.837	1.768	1.683	-4,81
Heren	1.621	1.655	1.655	1.628	1.606	1.546	1.498	-3,1
Dames	538	662	742	803	849	905	947	4,64
Gemengd 35+	520	503	485	487	469	439	394	-10,25
Heren 35+	556	522	515	488	473	428	413	-3,51
Dames 35+	-	-	12	15	21	24	0	NVT
Junioren	697	699	675	692	657	616	534	-13,31
Jongens	605	661	706	740	702	692	689	-0,43
Meisjes	162	164	209	222	257	275	324	17,81
Veteranen najaars	34	8	37	23	23	24	28	16,67
Totaal landelijk	6.610	6.771	6.955	7.005	6.894	6.717	6.510	-3,08
Totaal districten	28.438	29.723	30.703	33.023	33.962	37.128	36.305	4,18
Totaal competitie	35.048	36.494	37.658	40.028	40.856	43.845	42.815	3,01

Overzicht suspensiepunten en strafzaken

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	+/- %
Suspensiepunten	314	258	202	176	140	244	259	257	-0,77
Strafzaken SPS	8	15	7	8	10	5	4	12	200
Strafzaken totaal	13	20	11	13	12	9	5	18	260
Beroepszaken AO	-	-	-	-	12	0	7	9	28,57
Beroepszaken totaal	3	5	1	3	12	4	7	10	42,86

G-TENNIS

Op 1 januari 2009 ging het KNLTB Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 in, onder de titel 'Passie voor tennis'. Daarin staat het volgende vermeld: 'De KNLTB vindt het als vooraanstaande sportbond in Nederland belangrijk om een bijdrage te leveren aan de ontwikkelingen in de maatschappij.' Een van de maatschappelijke ontwikkelingen is de groeiende aandacht voor de gehandicapten-sport in Nederland. Het rolstoeltennis is sinds 1992 bij de KNLTB ondergebracht. Per 1 januari is de KNLTB ook actiever betrokken bij de ontwikkeling van G-tennis (tennis voor mensen met een verstandelijke beperking).

Samenwerkingsverbanden

Om de organisatie van G-tennis in Nederland goed van de grond te krijgen is regelmatig contact tussen de KNLTB en de betreffende

verenigingen, instellingen en personen onontbeerlijk. In 2009 is dan ook veel aandacht besteed aan de opbouw van dit netwerk. Zo werd tijdens de Ordina Open een 'G-tennis inventarisatiedag' georganiseerd. Alle verenigingen die al iets aan G-tennis doen, waren voor deze dag uitgenodigd. De ervaringen en wensen van deze verenigingen waren het uitgangspunt voor de uitgebreide en constructieve gesprekken met de KNLTB. Het was een zeer geslaagde bijeenkomst, die het begin van het G-tennis in Nederland mooi inluidde.

De punten die op deze dag naar voren kwamen, werden de rest van het jaar meegenomen en in de plannen verwerkt. Het resultaat van die inspanningen en de plannen voor 2010 werden aan de betrokkenen gepresenteerd op een tweede bijeenkomst tijdens de REAAL Tennis Masters. Op beide dagen waren er ongeveer 20 tot 25 aanwezigen.

Producten

In 2009 zijn verschillende producten gemaakt die G-tennis extra onder de aandacht brengen.

Nieuwsbrieven

Ter bevordering van G-tennis in brede zin en om de betrokken verenigingen op de hoogte te houden werden er dit jaar twee landelijke nieuwsbrieven over G-tennis geschreven en naar ongeveer 80 geïnteresseerden gestuurd. In de nieuwsbrieven is een lijst opgenomen van alle bij de KNLTB bekende verenigingen die G-tennis aanbieden. Verenigingen waar G-tennis nog in de kinderschoenen staat of die voornemens zijn aandacht aan G-tennis te gaan besteden, kunnen dit overzicht gebruiken om contact te zoeken met verenigingen, stichtingen of toernooi-organisaties die praktijkervaring hebben met G-tennis. Ook potentiële spelers kunnen op deze manier worden doorverwezen naar verenigingen waar al G-tennissers actief zijn.

Brochure en pagina website

Om G-tennis meer onder de aandacht te brengen en geïnteresseerden goede informatie te geven, heeft de KNLTB in samenwerking met externe deskundigen de brochure 'G-tennis in Nederland' gemaakt. Er staat allerlei informatie in die verenigingen kunnen gebruiken bij het opzetten van G-tennisactiviteiten. Het is van belang dat verenigingen alle facetten van G-tennis op dezelfde wijze implementeren (denk bijvoorbeeld aan eenheid in spelregels en speelsterktecategorieën). De brochure is daarvoor een belangrijke leidraad. Ook de KNLTB-website gaat speciaal aandacht besteden aan G-tennis. De pagina gaat in januari 2010 live.

'Financiële ondersteuning G-tennis 2010'

In een document wordt uitgelegd waarvoor financiële ondersteuning is aan te vragen en waaraan het project zou moeten voldoen. Aangezien dit een nieuw initiatief is, wordt in 2010 bekeken hoe dit wordt benut en voor welke projecten er financiële ondersteuning zal worden aangevraagd.

ROLSTOELTENNIS

De KNLTB heeft zich ten doel gesteld om het rolstoeltennis in Nederland in brede zin te organiseren en te bevorderen. Competities en toernooien van Wedstrijdtennis staan ook open voor rolstoeltennissers. Daarbij is de integratie van rolstoeltennis meer een organisatorische dan een wedstrijdtechnische uitdaging. Als het gaat om integratie binnen een vereniging, komt er meer bij kijken. Denk aan de rolstoeltoegankelijkheid van de club, de cultuur die er heerst en de houding van de rollers zelf.

Verenigingsmap Rolstoeltennis

De vernieuwde 'Verenigingsmap Rolstoeltennis' was in 2009 beschikbaar voor verenigingen die naar aanleiding van informatie op de website en in 'Tennis Magazine' interesse toonden. De map geeft allerlei informatie, bijvoorbeeld over het organiseren van rolstoeltennisactiviteiten of het rolstoeltoegankelijk maken van het tennispark. De map werd door de betrokken partijen goed ontvangen.

De landelijke werkgroep Rolstoeltennis wil met deze map de integratie van rolstoelers in verenigingen bevorderen door een structuur te creëren waarin Nederlandse rolstoelgebruikers tennisactiviteiten worden geboden op één of meer locaties binnen het eigen tennisdistrict en waarin ze ook welkom zijn bij de 'vereniging om de hoek'. Deze structuur is vooral van belang voor de breedtesport, van waaruit de wedstrijd- en topsport gevoed moeten worden.

Rolstoeltennistrainers

De inzet van kwalitatief hoogwaardig trainerspotentieel is van groot belang bij het handhaven en verhogen van het huidige rolstoeltennisniveau in Nederland. Om nieuwe rolstoeltennistrainers te werven, werden twee applicatiecursussen rolstoeltennis (ART-1 en ART-2) georganiseerd. Hieraan namen respectievelijk 21 en 6 tennistrainers deel. Beide cursussen werden verzorgd door de bondscoach.

Talenterkenning gebeurt grotendeels door de trainers op districts-niveau. Met behulp van de districtscoördinatoren Rolstoeltennis is in kaart gebracht wie de trainers in de districten zijn en de nieuwe bondscoach organiseerde daarop een landelijke bijeenkomst voor deze rolstoeltennistrainers. De trainers en de bondscoach konden zo kennismaken, kennis en ervaringen uitwisselen en de banden aanhalen zodat trainers beter begeleid en ondersteund kunnen worden. De bijeenkomst was zeer geslaagd.

Internationaal

Ontwikkelplan nationale selectie

Het jaar 2009 was het eerste jaar op weg naar de Paralympische Spelen in London in 2012. Om de jonge getalenteerde rolstoeltennissers de komende jaren goed voor te bereiden op plaatsing en deelname van de Paralympische Spelen 2012 heeft de bondscoach Rolstoeltennis een ontwikkelplan opgesteld. In augustus werd dit plan tijdens een centrale informatiebijeenkomst voor de rolstoeltennisselectie uitgebreid toegelicht. De KNLTB coördineert

trajecten van spelers die behoren tot de nationale selectie. In overleg met de bondscoach hebben de spelers van de nationale selectie een trainingsprogramma opgesteld waarbij deelname aan bepaalde evenementen en toernooien verplicht werd gesteld. Er werd in 2009 maar één ITF-toernooi in Nederland georganiseerd. De KNLTB wil graag meer internationale toernooien naar Nederland halen en heeft daar in 2009 voorbereidingen voor getroffen.

World Team Cup

Dames - goud	Heren - zilver
Jiske Griffioen	Robin Ammerlaan
Korie Homan	Maikel Scheffers
Esther Vergeer	Ronald Vink
Junioren - goud	Quads - vierde
Tom Egberink	Bas van Erp
Sven Jonker	Dorrie Timmermans
Rody de Bie	

Nationaal

Nationale Rolstoeltennis Kampioenschappen

De Nationale Rolstoeltennis Kampioenschappen werden van 2 tot en met 4 januari 2009 gespeeld volgens hetzelfde draaiboek als in 2008. De kampioenschappen waren als masters opgebouwd: twee poules van vier spelers, gevolgd door kruisfinales en finales. Alle topspelers deden mee en positie acht werd door een wildcard ingevuld.

Nationale Rolstoeltennis Kampioenschappen

Spelers	Uitslag
Esther Vergeer	1e
Korie Homan	2e
Jiske Griffioen	3e
Maaïke Smit	4e

Spelers	Uitslag
Robin Ammerlaan	1e
Ronald Vink	2e
Maikel Scheffers	3e
Tom Egberink	4e

Nationale ranglijsttoernooien

Er zijn in 2009 veertien ranglijsttoernooien voor rollers georganiseerd. Dat waren er drie meer dan in 2008. Met de organisatoren van deze ranglijsttoernooien is een bijeenkomst belegd om informatie over te dragen en ervaringen uit te wisselen. Er is onder andere gesproken over het aantal deelnemers aan de toernooien en de financiering van de toernooien.

Resultaten Junior Masters 2009

Spelers	Uitslag
Tom Egberink	2e
Sven Jonker	5e
Rody de Bie	7e

Demonstraties

Demonstraties geven rolstoeltennis meer bekendheid en bevorderen de sport in de breedste zin van het woord. Daarbij gaat het niet alleen om een toename in het aantal beoefenaars, maar ook om verbetering van de kwaliteit van het aanbod op alle niveaus en integratie van rolstoeltennissers binnen tennisverenigingen. Spelers hadden in 2008 aangegeven dat zij zich niet konden vinden in het toenmalige beleid voor het spelen van demonstratiewedstrijden of -clinics, dus is er in 2009 een nieuwe regeling van kracht geworden. Spelers krijgen meer eigen verantwoordelijkheid en de KNLTB verwijst aanvragers door naar de spelers zelf.

Districten

Districtstrainingen

In ieder district moeten rolstoeltennissers kunnen trainen, hetzij bij een 'vereniging om de hoek', hetzij in een trainingsgroep waarin meerdere rolstoeltennissers samen spelen. Om dit te bereiken, gaf de KNLTB financiële steun aan verschillende trainingen en projecten die aan de door de bond gestelde voorwaarden voldeden. Het aantal aanvragen was in 2009 hoger dan ooit. Het totaal aangevraagde landelijke bedrag is tot en met 2009 elk jaar gestegen. De landelijke werkgroep Rolstoeltennis heeft daarom besloten om vanaf 2011 een nieuwe regeling aan te bieden. Het aanvragen zal anders verlopen en er worden ook andere eisen gesteld. Er is in 2009 extra aandacht geschonken aan de controle van de factureringen en de trainingsgroepen. De districtscoördinatoren Rolstoeltennis zijn hier nauw bij betrokken.

District Oost-Brabant

Waarin een kleine vereniging groot kan zijn

Dat toonde TV de Rips ook afgelopen zomer weer, toen de vereniging op drie speciaal geprepareerde grasbanen tennisliefhebbers uit de gehele regio de kans bood op natuurgras te tennissen. 'Je hoeft niet naar Wimbledon of Rosmalen, je kunt gewoon naar de Rips.'

In deze kleine gemeenschap neemt de vereniging een unieke plaats in: de Rips heeft amper 1.200 inwoners, van wie er 120 lid zijn van de club.

De Ordina Open is internationaal bekend. Maar de Rips Ordinair Open is onder de grastennissers in Brabant minstens zo populair. Er wordt gespeeld met een landenformule zodat ook het Daviscupsysteem nagebootst wordt. De grote drijfveer achter het Ripse grastoernooi is 'graskoning' Toon Timmermans. Hij zorgt er met zijn ploeg voor dat de velden van de korfbalclub worden omgetoverd tot een heuse grasarena. Drie weken lang is dan het kleine 'Wimbledon' in de Rips het strijdperk voor vele tennisliefhebbers.

VETERANENTENNIS

Door het aanbieden van specifieke veteranenactiviteiten zijn veteranen ook dit jaar gestimuleerd om te blijven tennissen. De samenwerking met Wedstrijdtennis en Tennisstimulering is in dit proces erg belangrijk.

Organisatie

De landelijke werkgroep Veteranentennis richt zich op het top-tennis binnen dit aandachtsgebied. Daar waar de top van het veteranentennis grenst aan de subtop (in regio en district) heeft de landelijke werkgroep overlegd met de districtscoördinatoren Veteranentennis en/of de districtscommissies Wedstrijdtennis. Vooral als het ging om de oudste leeftijdsgroepen is er constructief samengewerkt met Tennisstimulering.

Bijeenkomst met districtscoördinatoren Veteranentennis

Op districtsniveau zijn goed gekwalificeerde vrijwilligers nodig om activiteiten voor veteranentennis te kunnen organiseren. De landelijke werkgroep heeft in 2009 tijdens de Nederlandse Overdekte Veteranen Kampioenschappen op zaterdag 7 maart een landelijke bijeenkomst georganiseerd voor de districtscoördinatoren Veteranentennis. Daarnaast konden de districten leden van de landelijke werkgroep uitnodigen aanwezig te zijn bij een overleg in het district. Tijdens de bijeenkomsten werd aandacht besteed aan verschillende onderwerpen: (uitleg over) de nieuwe ranglijst, het aantal veteranen in Nederland, de organisatie van open toernooien voor de leeftijdsgroepen 50+ en 65+ in verschillende toernooiweken en de organisatie van toevenementen veteranentennis zoals bijvoorbeeld regiomasters.

Veteranentennis nationaal

Nationale (Overdekte) Veteranen Kampioenschappen

In 2009 zijn de Nationale (Overdekte) Veteranen Kampioenschappen (N(O)VK) wederom succesvol georganiseerd in respectievelijk Hilversum en Utrecht. Spelers uit leeftijdsgroepen die achterbleven bij de inschrijving (dames 35+ en 60+) zijn in 2009 specifiek aangeschreven en geïnformeerd over de N(O)VK.

Nationale veteranenranglijst

In 2009 werd de ranglijst 'nieuwe stijl' in gebruik genomen. De stand op de nationale veteranenranglijst wordt nu bepaald door de actuele rating van spelers die deelnemen aan competities en toernooien. De randvoorwaarden voor de opbouw van deze nieuwe ranglijst zijn tegelijk bekendgemaakt. De actuele rating geeft ook een beter beeld van de doelgroep: de top van de veteranentennissers. Tijdens het gebruik van de ranglijst in 2009 bleek het af en toe toch lastig om te bepalen wie de beste veteraan in zijn/haar leeftijdsklasse is. Evaluatie van de lijst en de aanloopproblemen, eind 2009, heeft geleid tot een aantal aanpassingen voor 2010.

Veteranentennis internationaal

De KNLTB wil Nederland positioneren als actieve en sterke veteranentennisnatie. Er werd dan ook actief deelgenomen aan internationale toernooien en kampioenschappen en er zijn zoveel mogelijk teams uitgezonden naar de wereldkampioenschappen voor senioren (35+ t/m 55+) in Spanje (Mallorca) en naar de wereldkampioenschappen voor supersenioren (60+ en ouder) in Australië (Perth). De criteria voor de uitzending van teams waren helder geformuleerd in het uitzendbeleid 2009. Voor de jongste leeftijdsgroep (35+) gold dat zowel een heren- als damesteam uitgezonden werd als de landelijke werkgroep dit van belang achtte en het team naar verwachting sterk genoeg zou zijn. In Spanje werden Eva Haslinghuis en Inge Commissaris wereldkampioen in de damesdubbel 35+. Bart Theelen werd met zijn Oostenrijkse partner wereldkampioen in de herendubbel 40+. In Australië wisten Ellie Krocké (dames 65+) en Hans Adema van Scheltema (heren 60+) de wereldtitel in het enkelspel te overerven.

Organisatie internationale toernooien

De KNLTB vindt het belangrijk dat er minimaal één internationaal veteranentoernooi in Nederland wordt gespeeld en de Dutch Open heeft onder de bestaande voorwaarden een financiële ondersteuning ontvangen. Naast de Dutch Open werd in 2009 ook de Amsterdam International Seniors Open georganiseerd.

Senior Games

De Senior Games in Zeeland, die in september werden gehouden, zijn ondersteund door de KNLTB (zowel landelijk als vanuit het district). De Nederlandse veteranentennissers die tot de doelgroep van de Senior Games behoren, werden gestimuleerd om deel te nemen. De manager Wedstrijdtennis heeft de organisatie vanuit de KNLTB ondersteund en district Zeeland heeft onder andere de wedstrijdleiding op zich genomen.

Publiciteit en 'grades'

Topspelers in het veteranencircuit werden gestimuleerd om deel te nemen aan de Europese en wereldkampioenschappen voor veteranen, zowel individueel als in teams.

Ook in 2009 werd de top van het veteranentennis positief in beeld gebracht door middel van bijvoorbeeld persberichten, berichten op de website en artikelen in 'Tennis Magazine' (KNLTB Chalkdust). Deelname van nationale topspelers aan internationale toernooien heeft invloed op de toekenning van de 'grades' voor de Dutch Open en de Nationale Veteranen Kampioenschappen: hoe meer (en hoe hoger) deelnemers op de internationale ranglijst staan, hoe hoger de waardering van de ITF is voor deze toernooien (hogere 'grade').

Aan de hand van de resultaten bij de Europese en internationale veteranentoernooien en de positie van Nederlandse spelers op de internationale ranglijst werd bepaald hoe sterk Nederland als veteranentennisnatie is. Nederland staat op de 4e plaats in Europa.

ACCOMMODATIES

De afdeling Accommodatieadviesing ondersteunt en adviseert verenigingen bij het verbeteren en bewaken van de kwaliteit en veiligheid van accommodaties.

Uit feedback (telefonisch, per e-mail en schriftelijk) van verenigingen blijkt dat het merendeel van het producten- en dienstenaanbod wordt gewaardeerd en aansluit op de vraag. Daarbij lijkt een trend waarneembaar: verenigingen hebben steeds meer behoefte aan dienstverlening op maat.

Advies en ondersteuning

Op aanvraag van verenigingen geven de Regionale Accommodatie Specialisten (RAS) van de KNLTB kwaliteitsbeoordelingen en onderhoudsadviezen. In 2009 zijn 127 verenigingen bezocht, dat zijn er vijf minder dan in 2008. Uitgangspunt bij een RAS-bezoek is het geven van een advies op maat. De adviezen zijn afgestemd op de hulpvraag van de vereniging en hebben geleid tot een kwaliteitsverbetering van de tennisbanen of een andere oplossing. Van de meeste bezoeken wordt een rapport met bevindingen en aanbevelingen opgesteld en toegestuurd aan de vereniging.

Keuringen

Bij de kwaliteits- en veiligheidskeuring van tennisbanen hebben de RAS-functionarissen in samenwerking met ISA Sport (Instituut voor Sport Accommodaties, onderdeel van NOC*NSF/TNO) 135 eindkeuringen verricht. Dat zijn acht eindkeuringen meer dan vorig jaar. ISA Sport draagt zorg voor de keuring van de constructie en de KNLTB verzorgt de reglementaire keuring.

Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe ontwikkelingen blijven de aandacht vragen, niet alleen op het gebied van baansoorten, maar ook als het gaat om bijvoorbeeld sportveldverlichting en de overkapping van tennisbanen. De voorgeschreven kwaliteitseisen mogen daarbij niet in het gedrang komen en worden intensief bewaakt.

Voorlichtingsmateriaal en een Quick Scan

De brochure 'Baansoorten in Beeld' is geactualiseerd. Met ISA Sport is afgesproken het kostenoverzicht jaarlijks up-to-date te houden. Op de nieuwe website van de KNLTB is een aantal pagina's ingericht met informatie over accommodatiezaken.

Er wordt gewerkt aan nieuw materiaal over accommodaties in het kader van Tenniskids.

Voor een visuele beoordeling van de kwaliteit van de toplaag van tennisbanen is een Quick Scan baanoppervlak ontwikkeld. Deze Quick Scan geeft op een snelle en overzichtelijke wijze een eerste indruk van de kwaliteit van de toplaag.

District Groningen/Drenthe

Fusie

Een gezamenlijk stuk in dit jaarverslag en daar is alle reden toe. Beide districten zijn opgericht op de grens van 1929 en 1930 en sluiten hun bestaan precies 80 jaar later af met een fusie. De fusie is de afronding van een natuurlijk proces van samenwerking. Een samenwerking die al bestond vóór de regiovorming, maar die daardoor nog extra verdieping heeft gekregen. Veel werd al samen gedaan (competities, districtscommissie Administratieve Overtredingen, arbitrage, diverse masters) en vanaf 1 januari 2010 dus alles. Qua volksaard passen de districten goed bij elkaar en qua districtseigen problematiek ligt het ook niet ver uit elkaar. Veel kleine verenigingen hebben te maken met de ontvolking van het platteland. Samenwerking en ledenwerving worden dan ook belangrijke gezamenlijke thema's in het nieuwe district Groningen/Drenthe.

BEROEPSOPLEIDINGEN

De afdeling Beroepsopleidingen wil er mede zorg voor dragen dat het Nederlandse tennis over voldoende gekwalificeerde tennisleraren kan beschikken. Aan deze doelstelling wordt vormgegeven door het verzorgen van opleidingen tot tennisleraar A en B, tenniscoach C en de applicaties voor tennisleraren met een geldige licentie.

Nieuwe tennisleraren

In 2009 is het tekort aan tennisleraren verder teruggedrongen. Er zijn dit jaar 184 leraren met een A-licentie opgeleid, 102 door de KNLTB en 82 door CIOS, Opleidingen Sport en Bewegen of ALO. Het aantal binnen de KNLTB opgeleide B-leraren is toegenomen met 23. Via de CIOS'sen hebben 19 geslaagde B-kandidaten hun licentie aangevraagd.

Er waren 2.785 leraren met een geldige licentie per eind april 2009 tegenover 2.728 per april 2008.

De in 2007 opgerichte Academie Sportkader, een samenwerkingsverband tussen een aantal sportbonden, speelt een krachtige en positieve rol in de ontwikkeling naar het competentiegerichte opleiden.

Ontwikkelingen

De opleiding tot tennisleraar A werd omgevormd tot Tennisleraar KSS 3 (KSS=Kwalificatie Structuur Sport). De 'audit' (goedkeuring) van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt in januari 2010 afgerond.

Helaas is digitale examinering van de theorievakken nog niet mogelijk. De technische mogelijkheden zijn zeker aanwezig en de bereidheid tot samenwerking tussen KNLTB en andere opleidingsinstituten is onverminderd groot, maar nog niet alle obstakels zijn

Award for Services to the Game

Tijdens de World Wide Coaches conferentie (oktober 2009) in Valencia, Spanje, heeft Frank van Fraayenhoven, manager Beroepsopleidingen bij de KNLTB, uit handen van ITF-voorzitter Francesco Ricci Bitti, de 'Award for Services to the Game' ontvangen. Deze award is een onderscheiding die wordt toegekend door het bestuur van de Internationale Tennis Federatie aan hen die gedurende lange tijd en op kwalitatief hoogstaand niveau nationaal en vooral ook internationaal een bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van de tennissport. Coaches die eerder de award ontvingen zijn onder meer Nick Bollettieri, Vic Braden, Richard Schönborn, Dennis van der Meer en Ivo van Aken. In 1983 werkte Van Fraayenhoven drie maanden in China, hetgeen in die tijd opzienbarend was omdat China nog erg gesloten was. Later heeft hij vele presentaties gegeven in toptennislanden zoals Spanje, Argentinië, Zweden, Frankrijk en Tsjecho-Slowakije, waar men zeer enthousiast was over zijn ideeën op het gebied van spelontwikkeling, techniek, tactiek, mentale training en coachen.

uit de weg geruimd. De positie van theorie-examens is veranderd binnen het huidige competentiegerichte onderwijs. Er is bovendien nog geen overeenstemming tussen de verschillende instanties, die zowel onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen vallen als onder dat van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

TOPTENNIS

Het beleid van Toptennis richt zich op het bevorderen en ontwikkelen van Toptennis in Nederland, zodat Nederland blijft behoren tot de toonaangevende tennissaties van de wereld. Een belangrijke afgeleide daarvan is het opleiden van talentvolle, jonge tennissers tot zelfstandige en verantwoordelijke professionals.

REAAAL Bondsjeugdopleiding

De KNLTB kent een hoogwaardige structuur voor talentherkenning en talentontwikkeling. In 2006 heeft NOC*NSF een audit uitgevoerd bij alle topsportbonden en is aan de KNLTB een zeer hoge waardering (vier van de vijf sterren) voor deze structuur toegekend. Eind 2009 werd deze audit opnieuw uitgevoerd en werden aan het opleidingsprogramma van de KNLTB opnieuw vier sterren toegekend. Binnen de structuur wordt nu verder gewerkt, o.a. door intensiever aandacht te besteden aan talentherkenning, door verbetering van het wedstrijd aanbod voor de jongste jeugd en door de REAAAL Bondsjeugdopleiding beter onder de aandacht te brengen.

Predicaten

REAAAL Bondsjeugdopleiding deelt talenten in op leeftijd: basisniveau A is voor kinderen in groep 5 en 6 van de basisschool, basisniveau B voor kinderen in groep 7 en 8 en het LOOT-predicaat geldt voor kinderen in de eerste vier jaren van het voortgezet onderwijs. De allerjongste kinderen krijgen het instroompredicaat. In seizoen 2008-2009 zijn de volgende predicaten toegekend: 74 LOOT-predicaten, 135 basisniveau B, 296 basisniveau A en 371 instroompredicaten.

Beleid en training

Met ingang van het seizoen 2009-2010 zijn er voor basisniveau B twee trainingen per week. In het verlengde van het nieuwe LOOT-beleid wordt de samenwerking met de privésector hierdoor verder uitgebreid en verstevigd. Gevolg van de nieuwe opzet is dat de optieregelingen, die bijvoorbeeld voor een groep deelname aan een gedeelte van het programma mogelijk maakt, zijn vervallen (met uitzondering van het laatste jaar LOOT).

Een andere wijziging betreft het aantal trainingsspreken. De instroomkinderen trainen nog steeds 31 weken, de overige niveaus gaan over op een programma van 36 weken (24 weken trainen in de winter en 12 weken in de zomer). Door deze verlenging sluiten de trainingen beter aan op het wedstrijdprogramma.

In juni werd voor de deelnemers aan de zomercups en de Europese kampioenschappen t/m 12, 14 en 16 jaar een trainingenkamp op Papendal gehouden. In 2009 werden voor de beste kinderen per leeftijd ook trainingsspreken in Almere georganiseerd.

Wedstrijden

De landelijke wedstrijdsspreken werden in 2009 gespeeld in het nationaal trainingsspreken (NTC) in Almere. De technische staf krijgt op deze spreken een goed beeld van het totale niveau van de diverse trainingsspreken in Nederland.

Instromers

Deelnemers aan de instroomtraining werden uitgenodigd voor drie regionale wedstrijdsspreken. Voor kinderen uit groep 4 was er bovendien een landelijke instroomdag begin maart.

Basisniveau A

Aan het begin van het trainingsseizoen werd voor de geselecteerde spelers basisniveau A een startdag georganiseerd in Almere. Naast een tennisprogramma werd op deze dag een conditietest gehouden en was er een voorlichtingsbijeenkomst voor ouders. Kinderen van basisniveau A kregen verder per leeftijdsgroep nog drie regionale wedstrijddagen en een centrale slotdag aangeboden.

Basisniveau B

Naast de startdag in Almere aan het begin van het trainingsseizoen (met dezelfde opzet als voor basisniveau A) werden voor de groepen in basisniveau B twee centraal georganiseerde wedstrijddagen in het programma opgenomen en een doorstartdag begin januari. Aan het einde van de wintertraining stond voor kinderen van groep 7 nog een centrale slotdag gepland. Begin december werden in twee weekenden in Almere de landelijke teamwedstrijden voor groep 7 en groep 8 georganiseerd. Deelname geschiedde op uitnodiging.

LOOT

De vier centrale LOOT-dagen in Almere omvatten een tennisgedeelte, fysieke training en een mentaal programma voor deelnemers en hun ouders.

Evenementen

Talenten uit de bondsjeugdopleiding nemen in het kader van een goede ontwikkeling zo veel mogelijk deel aan wedstrijden tegen leeftijdsgenoten. Op districts-, regionaal, nationaal en internationaal niveau worden dan ook allerlei wedstrijden georganiseerd. De begeleiding van de kinderen met een predicaat werd voor het grootste gedeelte verzorgd door de technische staf van de KNLTB. Hieronder een overzicht van de evenementen van het afgelopen seizoen.

Jeugdkampioenschappen in district en regio

Alle zestien districten organiseerden hun eigen jeugdkampioenschappen onder verantwoordelijkheid van de districtscommissie. De kampioenschappen werden meestal rond Hemelvaart en Pinksteren gespeeld. De regio's Noordwest en Zuid hadden bovendien regionale jeugdkampioenschappen in het programma opgenomen.

REAAL Nationale (Overdekte) Jeugd Kampioenschappen

In het district Oost-Brabant werden de REAAL Nationale Jeugd Kampioenschappen gehouden op de tennisparken van TV Shaille en TV 't Root. De sterkste jeugdspelers t/m 12, 14, 16 en 18 jaar streden in week 32 om de nationale titel. De REAAL Nationale Overdekte Jeugd Kampioenschappen werden in maart in de Victoriahal te Rotterdam gespeeld.

REAAL Winter Jeugd Circuit

Aan het REAAL Winter Jeugd Circuit namen ongeveer 370 kinderen deel. In negen weekeinden werd op diverse overdekte locaties in Nederland gespeeld. De 150 jongens en meisjes t/m 12

jaar speelden in het voorjaar, zonder afsluitende masters. In plaats daarvan konden ze meedoen aan de REAAL Nationale Overdekte Jeugd Kampioenschappen.

De leeftijdscategorieën t/m 14 en t/m 16 jaar speelden in het najaar, met afsluitende masters begin december. De finalisten van de twee jeugdranglijsttoernooien (t/m 14 en t/m 16 jaar) die in oktober werden gespeeld, kregen een startbewijs voor het REAAL Winter Jeugd Circuit (B-circuit).

Tennis Europe Wintercup

In februari werd de kwalificatieronde van de Tennis Europe Wintercup meisjes t/m 16 jaar in Zutphen georganiseerd. Aan dit driedaagse evenement namen België, Duitsland, Groot-Brittannië, Portugal, Slowakije, Turkije en Nederland deel. Duitsland behaalde de eerste plaats, België werd tweede. Beide landen kwalificeerden zich daardoor voor de finaleronde in Frankrijk.

De finaleronde van de Tennis Europe Wintercup meisjes t/m 14 jaar werd, ook in februari, in Leeuwarden gespeeld. Er deden acht landenteams mee. België behaalde de eerste plaats, Nederland slaagde er niet in door te dringen tot de finaleronde.

Tennis Europe Nations Challenge

Van 23 juli tot en met 26 juli organiseerden Smashing en TC Haren onder verantwoordelijkheid van REAAL Bondsjeugdopleiding voor de derde keer de kwalificatieronde van de Tennis Europe Nations Challenge voor jongens en meisjes t/m 12 jaar. Er deden zeven landenteams mee aan het jongensevenement en acht landenteams bij de meisjes. Het lukte Nederland niet om de finaleronde in Corsica te halen.

REAAL Jeugdranglijst

Er werden in de zomer van 2009 ongeveer 120 jeugdranglijsttoernooien georganiseerd en in de winter ongeveer 50. Toernooiorganisatoren maakten hierbij gebruik van de KNLTB-uitgave 'Handleiding voor de organisatie van een jeugdranglijsttoernooi'. De resultaten in de rubrieken t/m 12, 14 en 16 jaar werden cen-

traal verwerkt tot een ranglijst. De actuele REAAL Jeugdanglijst was na te lezen op de KNLTB-website. De top 10 van elke rubriek werd gepubliceerd in 'Tennis Magazine'. De ranglijst dient als basis voor de acceptatie van de deelnemers aan de jeugdanglijsttoernooien K1 tot en met K5 en bepaalt de sterktevolgorde van de Nederlandse tennisjeugd. In 2009 stonden ruim 5.500 spelers op de REAAL Jeugdanglijst.

In april organiseerde de landelijke werkgroep Ranglijstzaken een regiobijeenkomst voor organisatoren van jeugdanglijsttoernooien (winter en zomer) en bondsgedelegeerden in regio Zuid. Op deze bijeenkomst in Best werden de reglementen, de rol van de bondsgedelegeerden en de verschillen met open jeugdtoernooien toegelicht.

Talenterkenning

Talenterkenning is van groot belang voor de REAAL Bondsjeugdopleiding. Iedere regio organiseert dan ook voorspeelmomenten of talentenjachten, waarvoor jonge talentvolle spelers zich via de verenigingen kunnen aanmelden. Daarnaast zijn er mini- en mid-evenementen en bezoekt de regioscout wedstrijden en trainingen voor jonge kinderen. In 2009 werd intensief aandacht besteed aan het bezoeken van wedstrijden voor kinderen t/m 8 en t/m 10 jaar.

Technisch kader

Onder verantwoordelijkheid van de bondscoach Jeugd en haar assistent zijn de criteria voor de verschillende trainingsniveaus duidelijker vastgesteld. Het gaat om de fysieke, technische, tactische

en mentale criteria waaraan deelnemers aan de bondsjeugdopleiding moeten voldoen. Verenigingen en tennisinstituten werden door middel van kleinschalige bijeenkomsten onder leiding van de regiocoach en de regioscout over deze criteria geïnformeerd. De regionale technische staf werkt volgens landelijke richtlijnen. De regiocoach is verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen zijn regio en stuurt de overige trainers aan. Eens in de zes weken is er regionaal overleg over de inhoud en programma's van de trainingen. Alle trainers werkzaam bij de bondsjeugdopleiding zijn bij dit overleg aanwezig, dus ook de tennisinstituten en privescholen die in goede samenwerking met de KNLTB een gedeelte van de trainingen verzorgen.

Studiedagen

In het afgelopen jaar is onder leiding van twee sportpsychologen een aantal scholingsbijeenkomsten voor de regiocoaches en -scouts georganiseerd. Daarnaast kwamen coaches en scouts landelijk bijeen voor vergaderingen onder leiding van de bondscoach Jeugd. Het seizoen 2009-2010 werd voorafgegaan door studiedagen voor het technisch personeel.

REAAL Jong Oranje

In REAAL Jong Oranje leidt de KNLTB talenten op tot professioneel tennisser. De trainings- en wedstrijdprogramma's zijn intensief en de spelers krijgen begeleiding op maat. De KNLTB werkt voor die begeleiding niet alleen met eigen coaches, maar doet ook een beroep op freelance travelling coaches en/of privécoaches van spelers. De meest talentvolle spelers krijgen jaarlijks een contract aangeboden voor Jong Oranje ITF, Jong Oranje ATP of Jong Oranje WTA, met een proefperiode van drie maanden. Bij de evaluatie van die proefperiode wordt gekeken naar de ranking, de fitheid en de werkinstelling van een speler.

Richel Hogenkamp had nog geen ranking in 2008. Eind 2009 stond ze al nr. 307 op de WTA-ranglijst!

Resultaten en ranking

Wegens een knieblessure was Robin Haase lange tijd uit de roulatie. Eind 2009 nam Robin gelukkig weer deel aan het internationale circuit en behaalde direct hoopgevende resultaten. In december won Robin de REAAL Tennis Masters. Op zijn weg terug kan hij voor een aantal toernooien gebruikmaken van een zogenoemde beschermde ranking van 104.

Thiemo de Bakker bereikt de top 100

Thiemo de Bakker heeft het afgelopen jaar bijzonder goed gepresteerd en bereikte door zijn prestaties voor het eerst de top 100. Hij won in de zomer vier challengers.

Arantxa Rus maakte in 2009 na een zeer succesvol jaar de overstap naar de senioren. Ze behaalde een aantal goede resultaten en wist haar ranking verder te verbeteren. Ze kwalificeerde zich voor het eerst voor een grandslamtoernooi en haalde de tweede ronde op Roland Garros. Later dit jaar deed ze mee aan de US Open.

Zeer goed jaar voor Richel Hogenkamp

Richel Hogenkamp presteerde in 2009 bijzonder goed, met name ook in ITF-toernooien. In Apeldoorn speelde ze haar eerste ITF \$10.000-toernooi en kwam al direct in de kwartfinale. De ITF \$10.000-toernooien van Alkmaar, Rebecq (België) en Enschede won ze en tijdens haar eerste ITF \$25.000-toernooi in Australië haalde ze de halve finale.

Justin Eleveld won het ITF 1-toernooi van Notting Hill en haalde aansluitend de kwartfinale bij de Australian Open voor junioren. Later in het jaar bereikte Eleveld de halve finale van de Orange Bowl. Jannick Lupescu was vooral actief in het juniorencircuit en boekte goede resultaten door vier ITF-toernooien te winnen, waaronder een categorie 2-toernooi in Castricum. Quirine Lemoine bereikte de kwartfinale van Wimbledon. Elke Tiel kwam in de kwartfinale van de Europese Kampioenschappen t/m 14 jaar en bereikte in het dubbelspel zelfs de halve finale, samen met Indy de Vroome. Richel Hogenkamp werd tweede tijdens het EK t/m 18 jaar.

Indy de Vroome wint Windmill Cup

Indy de Vroome (13 jaar) leverde een prachtige prestatie door in juli 2009 de Windmill Cup Carl Gantois te winnen. De Windmill Cup is een Tennis Europe categorie 1-toernooi t/m 14 jaar. Het toernooi wordt in Leeuwarden gespeeld. Deelnemers komen uit de hele wereld. Tot de winnaars uit het verleden behoren Michaëlla Krajicek, Justine Henin, Kim Clijsters en Juan Martin Del Potro.

Trainingen

Het trainingsprogramma van de talenten is afgestemd op hun opleidingsfase en de leeftijdsgroep waarin ze zich bevinden: maatwerk is het sleutelwoord. De selectiegroepen Jong Oranje ITF/WTA/ATP trainen dagelijks in het Nationaal Trainingscentrum in Almere. Het komt ook voor dat jonge spelers ter voorbereiding op bijvoorbeeld internationale toernooien in eigen land samen op locatie trainen.

Voor een goede doorstroming vanuit de opleidingsfase REAAL Bondsjeugdopleiding naar de opleidingsfase REAAL Jong Oranje zijn nationale selectietrainingen georganiseerd. In oktober en november was er voor de meest talentvolle spelers (leeftijdscategorieën t/m 12, 14, 16 en 18 jaar) een trainingsdag zoals Jong Oranjspelers die normaal volgen, onder leiding van de bondscoach Jong Oranje en de bondscoach Jeugd. Ook de captains van het Davis Cup- en het Fed Cupteam waren op deze dagen aanwezig.

Privésector

De bondscoach Jong Oranje coördineert en controleert alle programma's van de Jong Oranjspelers. Een goede relatie tussen de privésector en de KNLTB is dan ook heel belangrijk. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de bondscoach en verschillende privécoaches van geselecteerde spelers. Tijdens evenementen en bezoeken aan het Nationaal Trainingscentrum hebben de leden van de centraal technische staf ook individueel contact met de tennislerearen in de privésector.

Conferentie en congres

In oktober werd in Rotterdam in samenwerking met Tennis Europe de internationale conferentie 'Developing 10 & under tennis players' gehouden. (Inter)nationale sprekers uit diverse landen (o.a. Spanje, Engeland, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland en vanuit de ITF) deelden hun ervaringen en gaven hun visie op het werken met kinderen onder de 10 jaar. Daarbij kwamen onderwerpen als techniek, methodiek, didactiek en coördinatie uitgebreid aan bod. KNLTB-coaches, maar ook veel coaches uit de privésector namen deel aan deze conferentie

(Inter)nationale (jeugd)evenementen

De afdeling Evenementen coördineert in samenwerking met Top-tennis en Wedstrijdtennis zowel de (inter)nationale evenementen die de KNLTB zelfstandig organiseert als de evenementen die onder auspiciën van de ITF of Tennis Europe worden gehouden.

Nationale Tennis Kampioenschappen

Winnaars van de Nationale Tennis Kampioenschappen waren dit jaar Jasper Smit en Richel Hogenkamp.

REAAL Tennis Masters

De twaalf beste dames en heren van de KNLTB-ranglijst streden tijdens de REAAL Tennis Masters om de titel. Net als voorgaande jaren werd dit indoortoernooi in Topsportcentrum Rotterdam gespeeld. Robin Haase won de finale van Antal van der Duim. Bij de dames was Richel Hogenkamp de sterkste: zij won de finale van Kiki Bertens.

Internationale (jeugd)toernooien

Internationale toernooien geven Nederlandse spelers en speelsters de mogelijkheid om in eigen land punten te verdienen voor de wereldranglijst. De Nederlandse kalender is evenwichtig opgebouwd: ook dit jaar heeft de KNLTB in samenwerking met een aantal verenigingen en organisaties internationale (jeugd)-evenementen georganiseerd en sommige ondersteund met garantiesubsidies.

Bij de dames is een \$10.000-toernooi in Apeldoorn op de kalender gekomen en Rotterdam (\$10.000 dames en \$15.000 heren) nam het stokje over van Breda. Wegens een late terugtrekking is er ook in het Nationaal Trainingscentrum een internationaal toernooi georganiseerd. Alle geplande internationale jeugdtoernooien zijn doorgegaan.

Henk Timmer Circuit

In samenwerking met een aantal tennisscholen zijn in de winterperiode 2009-2010 zeven ranglijsttoernooien georganiseerd. Deze toernooien worden mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning vanuit de Henk Timmer Stichting.

Davis Cup en Fed Cup

Nederland streeft naar een aansprekende positie in het mondiale tennis, dat wil zeggen een plek in de Wereldgroep van de Davis Cup en in Wereldgroep 2 van de Fed Cup. Aansprekende commu-

nicatie en enthousiasme over de prestaties van Nederlandse toptennissers vergroot de betrokkenheid van onze leden en zal interesse voor de sport wekken bij eventuele nieuwe tennissers.

Davis Cup

Het REAAL Nederlands Davis Cup Team acteerde in 2009 in de Wereldgroep (beste zestien landen) en lootte twee keer een zeer sterke tegenstander. Nederland speelde in maart in de eerste ronde tegen Argentinië in Buenos Aires. Ter voorbereiding op deze ontmoeting werd in Miami een trainingskamp georganiseerd. Het team stond onder leiding van Davis Cupcaptain Jan Siemerink en bestond uit Thiemo de Bakker, Jesse Huta Galung, Matwé Middelkoop en Rogier Wassen. Nederland verloor met 5-0. Van 18 tot en met 20 september werden in Maastricht de play-offs tegen Frankrijk gespeeld. Dit keer werd het team vertegenwoordigd door Thiemo de Bakker, Jesse Huta Galung, Igor Sijsling en Matwé Middelkoop (vervanger voor de zieke Raemon Sluiter). Het duel werd met 1-4 beslist in het voordeel van de Fransen. Volgend jaar speelt het Nederlandse team in de Europees/ Afrikaanse Zone.

Fed Cup

Het REAAL Nederlands Fed Cup Team speelde in februari in groep I van de Europees/ Afrikaanse Zone (vijftien landen). Nederland was in een groep met vier landen geplaatst en speelde tegen Hongarije, het Verenigd Koninkrijk en Luxemburg. Nederland won de wedstrijd van Luxemburg, maar verloor de overige twee wedstrijden en eindigde als tweede in de groep. Hierdoor speelt Nederland ook in 2010 in groep I van de Europees/ Afrikaanse Zone.

Jong Oranje t/m september 2009

Jong Oranje ATP
Xander Spong
Tim van Terheijden

Jong Oranje WTA
Arantxa Rus
Nicolette van Uitert

Jong Oranje ITF
Justin Eleveld
Richel Hogenkamp
Lesley Kerkhove

Jong Oranje vanaf oktober 2009

Jong Oranje ATP
Robin Haase
Thiemo de Bakker

Jong Oranje WTA
Nicolette van Uitert
Arantxa Rus
Lesley Kerkhove

Jong Oranje ITF
Justin Eleveld
Richel Hogenkamp
Jannick Lupescu

Training en begeleiding

De teamcaptains hebben in het kader van de begeleiding een aantal belangrijke internationale toernooien bezocht. Daarnaast waren beide captains regelmatig in het Nationaal Trainingscentrum in Almere om met spelers te trainen en/of met privécoaches van spelers te overleggen.

Onder leiding van de technische staf is een tweetal nationale selectietrainingen georganiseerd waarbij ook de Davis Cup- en Fed Cupcaptain aanwezig waren.

SPORTMEDISCHE ZAKEN

Het beleid van Sportmedische Zaken richt zich zowel op de breedtesport als op de topsport. De afdeling vervult een adviserende, coördinerende en mede ontwikkelende rol en beheert bovendien een kenniscentrum op sportmedisch gebied. De KNLTB voert ook een actief antidopingbeleid.

Breedtesport

Samen met de afdeling Breedtetennis is het boekje 'Tips voor de tennisvereniging: gezond en veilig tennis' herschreven. De bondsarts, Babette Pluim, leverde een bijdrage aan diverse artikelen voor 'Tennis Magazine', o.a. over de positieve effecten van tennis op de gezondheid, tennis en zwangerschap en meniscusletsels bij tennis. De bondsarts heeft een bijdrage geleverd aan de standaard van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) over de tenniselleboog en schreef samen met sportarts Floor Groot een hoofdstuk over de laterale en mediale epicondylitis voor het boek 'De elleboog' van dr. Eygendaal, orthopedisch chirurg.

Voorlichting

De gezondheidsadvisering heeft op vele manieren vorm gekregen. Zo verzorgde de bondsarts presentaties over blessurepreventie en de sportkeuring voor het onderdeel Sportgezondheidsleer van de beroepsopleiding tot tennisleraar.

Sportdiëtist Tjieu Maas gaf tijdens de startdagen van REAAL Bondsjeugdopleiding presentaties aan de instromers en hun ouders over de samenstelling van een gezond sportdieet. Hij verzorgde ook diverse lunchbijeenkomsten voor de spelers en coaches van REAAL Jong Oranje en voor de Davis Cup- en Fed Cupselecties. Daarnaast zag hij de selectiespelers regelmatig voor persoonlijk advies.

Dopingvoorlichting

De Dopingautoriteit Nederland gaf informatie tijdens het REAAL Winter Jeugd Circuit. Daarnaast is schriftelijke informatie over de dopinglijst en dopingcontroles verzonden aan alle spelers in categorie 1 en 2 en REAAL Jong Oranje en aan de deelnemers aan de veteranenkampioenschappen en de rolstoeltenniskampioenschappen. De afdeling vervaardigde het kaartspel '100% dope free' om tijdens dopingvoorlichtingsactiviteiten aan de deelnemers te overhandigen.

Symposium en presentaties

De afdeling Sportmedische Zaken organiseerde een symposium tijdens de Ordina Open over de medische begeleiding van toptennissers, gevolgd door de officiële presentatie van het boek 'Ace of Brace, praktisch handboek voor gezond tennissen', geschreven door bondsarts Babette Pluim. Sprekers op dit symposium waren Steven Bannink, sportfysiotherapeut rolstoeltennissers, Edwin Visser, sportfysiotherapeut/manueel therapeut van het REAAL Nederlands Davis Cup Team en Marlies van Dijk, sportfysiotherapeut/manueel therapeut REAAL Jong Oranje.

De bondsarts gaf een presentatie over de epidemiologie van tennisblessures op het jaarcongres van de Amerikaanse Vereniging voor Sportartsen (AMSSM) in Florida. Op het tweejaarlijkse congres van de Zuid-Afrikaanse Vereniging voor Sportgeneeskunde (SASM) verzorgde zij presentaties over de epidemiologie van tennisblessures en over de gezondheidsaspecten van tennis. Op het 16e ITF World Wide Coaches Congres in Valencia gaf zij een lezing over de preventie van tennisblessures.

Medische begeleiding

De nationale selecties en de nationale rolstoelselecties werden periodiek gekeurd op het Sportmedisch Centrum (SMC) Papendal. Voor blessureconsulten werden zij zowel op SMC Papendal als in het Nationaal Trainingscentrum in Almere gezien. De rolstoeltennissers werden gekeurd door de bondsarts in samenwerking met een revalidatiearts. De deelnemers aan de bondsjeugdopleiding zijn gekeurd door aan de KNLTB gelieerde sportartsen in de regio's. Vanuit de KNLTB was medische begeleiding aanwezig tijdens de volgende evenementen: de nationale (overdekte) kampioenschappen (jeugd, senioren, veteranen, rolstoeltennissers), de Davis Cup en Fed Cup ontmoetingen, het REAAL Winter Jeugd Circuit, de ATP-toernooien in Rotterdam en 's-Hertogenbosch en het WTA-toernooi in 's-Hertogenbosch.

Onderzoek

Op initiatief van de bondsarts werd in april 2009 een consensus bijeenkomst gehouden op het hoofdkantoor van de ITF in Londen over de beste manier om epidemiologisch onderzoek naar tennisblessures op te zetten. Vertegenwoordigers van de ITF, WTA, ATP, de medische commissie van de ITF en de grandslamlanden waren hierbij aanwezig. De bijeenkomst heeft geresulteerd in een internationale publicatie in twee wetenschappelijke tijdschriften

('Consensus statement on epidemiologic studies of medical conditions in tennis, April 2009'). Samen met Todd Ellenbecker, Stephane Vivier en Clay Sniteman van de ATP verzorgde de bondsarts een internationale publicatie over blessurepreventie in tennis ('Common tennis injuries in tennis players: exercises to address muscular imbalances and reduce injury risk').

Met TNO zijn voorbereidende besprekingen gehouden over onderzoek naar ondergrond in relatie tot schoeisel en blessures. Het nieuwe registratiesysteem voor blessures, Athletic Logic, is in gebruik genomen. De bondsarts heeft samen met vertegenwoordigers van de Dopingautoriteit, Universiteit Maastricht, Academisch Medisch Centrum Amsterdam en het Cochrane Instituut een systematische review en meta-analyse verricht naar de prestatiebevorderende effecten van beta-2 agonisten (astmamedicijnen). Publicatie van het onderzoek wordt in 2010 verwacht.

Overig

De bondsarts had zitting in de ITF Sports Science and Medicine Commission, de ITT Wheelchair Medical Committee, de WADA Health, Medical and Research Committee, de Nederlandse Stuurgroep Cardiovasculaire Screening en Sport, en de Editorial Board van de British Journal of Sports Medicine.

PERONEEL EN ORGANISATIE

De KNLTB stelt zich ten doel zodanige arbeidsomstandigheden te scheppen dat mensen er graag komen werken en er gedurende een langere periode willen blijven.

Personeelsbeleid

Meerjarenbeleidsplan en jaargesprekken

In het meerjarenbeleidsplan is de nadruk gelegd op een goede personele bezetting, zowel kwalitatief als kwantitatief. De invulling van functies vormde in 2009 een belangrijke taak. Ook dit jaar zijn met alle medewerkers (met uitzondering van de decentraal technische staf) jaargesprekken gevoerd. De afdeling Personeel & Organisatie gaf leidinggevenden advies over de invulling en de uitvoering van de jaargesprekken.

Ziekteverzuim

Vanaf 1 januari 2009 is het nieuwe ziekteverzuimbeleid ingegaan. De afdeling Personeel & Organisatie adviseert leidinggevenden en medewerkers in verzuimsituaties en over het voorkomen van verzuim.

Het ziekteverzuimpercentage, inclusief zwangerschappen, is met 0,44% iets gedaald. In het nieuwe verzuimbeleid streeft de KNLTB naar een ziekteverzuim van 4,00%, exclusief zwangerschappen. Dat percentage kwam in 2009 op 4,38%.

In 2009 is de verzuimbegeleiding in samenwerking met de arbodienst Schermer uitgevoerd. Op basis van een positieve evaluatie zal de samenwerking volgend jaar worden voortgezet.

Arbo

Het concept van het nieuwe arbobeleid is geformuleerd en wordt in 2010 besproken.

Het team van bedrijfshulpverleners is weer compleet voor alle kantoren van de KNLTB en alle bedrijfshulpverleners zijn getraind. Voor de uitvoering van het beleid Gewenst Gedrag is de gehele technische staf getraind. Er zijn in 2009 op het gebied van seksuele intimidatie geen meldingen binnen gekomen.

Training en workshop

Personeel & Organisatie heeft een preventief aanbod samengesteld rondom het thema Werk & Vitaliteit. De KNLTB bood alle medewerkers van 50 jaar en ouder een training Werk & Vitaliteit aan. Elf medewerkers hebben van dit aanbod gebruik gemaakt.

In aansluiting op de aanschaf van nieuwe stoelen bood de KNLTB zijn medewerkers ook een workshop 'Gezond beeldschermwerk & Leefstijl' aan, in samenwerking met de Werkgeversorganisatie in de Sport (WOS) en ondersteund door Achmea. De trainer heeft bij de twintig deelnemers aansluitend aan de workshop nog een individueel werkplekonderzoek uitgevoerd.

Sociaal beleid

De afdeling Personeel & Organisatie is dit jaar bij alle afdelingen en regiokantoren langs geweest. De coördinator Personeel & Organisatie heeft geïnventariseerd wat er onder de medewerkers

leeft op het gebied van sociaal beleid. De rapportage is besproken in het directieteam en de belangrijkste onderwerpen zijn geadresseerd. Naast de rondgang heeft de directie eind 2009 een algemeen medewerkersonderzoek laten uitvoeren door een extern bureau. Het onderzoek had drie doelen: op een methodische wijze inzicht krijgen in het huidige niveau van medewerkerstevredenheid, inzicht krijgen in wat er goed gaat en wat er beter kan en het stimuleren van de betrokkenheid binnen de KNLTB. De respons was hoog, 85%. De resultaten worden in januari 2010 besproken. De KNLTB wil zijn werknemers een moderne werktijdenregeling (met flexibele werktijden) kunnen bieden en in 2009 zijn hiervoor de eerste voorbereidingen getroffen. De besluitvorming is naar 2010 verschoven zodat de resultaten van het medewerkersonderzoek kunnen worden meegewogen.

Opleidingsbeleid

Het opleidingsbeleid was in 2009 net als voorgaande jaren gericht op scholing in vier thema's: dienstverlening, automatisering, professionalisering en management/beleid. De medewerkers hebben samen met hun direct leidinggevende hun opleidingswensen in kaart gebracht. In eerste instantie werd 50% van de opleidingswensen toegekend. In augustus en september is er gekeken naar de daadwerkelijke realisatie en konden enkele extra opleidingswensen worden gehonoreerd. In 2009 is (conform de CAO-afspraken) € 54.000 aan opleidingen uitgegeven, wat ongeveer overeenkomt met 1% van de loonsom.

Digitalisering personele processen

Digitalisering is een trend die doorzet en ook op het gebied van Personeel & Organisatie sluit de KNLTB zich daarbij aan (samen met de KNVB en het NOC*NSF). Medewerkers hebben de beschikking over een eigen digitaal portaal. Daarin kunnen ze onder andere verlof aanvragen en daarin vinden ze ook hun salarisstroken. Medewerkers hebben zo altijd toegang tot en optimaal inzicht in hun eigen personele gegevens.

CAO Sport

In 2009 hebben er verschillende gesprekken plaatsgevonden tussen de sociale partners, echter zonder resultaat. De CAO Sport liep eind mei 2009 af en er is nog geen nieuw akkoord bereikt.

Take a Break

In 2008 heeft een aantal collega's de personeelsvereniging PV Take a Break opgericht. In 2009 is het ledenaantal gestegen van 60 naar 87 collega's. PV Take a Break heeft in 2009 vol enthousiasme een aantal activiteiten georganiseerd.

Aantal personeelsleden

Per 31 december 2009 waren er 142 personeelsleden in dienst van de KNLTB. Het totaal aantal fulltime formatie-eenheden bedroeg 104.97 fte (peildatum 31-12-09). Onderstaande schema's geven inzicht in de verhoudingen tussen parttime en fulltime personeel en de leeftijdsopbouw in de afgelopen jaren (exclusief stagiaires).

Parttime/fulltime personeel KNLTB

Fulltime	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	46	46	47	50	50	52
Vrouwen	18	19	18	18	16	17
Totaal	64	65	65	68	66	69

Parttime 0-12 uur	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	22	13	21	15	15	16
Vrouwen	11	11	13	11	9	7
Totaal	33	24	34	26	24	23

Parttime 13-24 uur	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	8	7	7	9	6	6
Vrouwen	14	19	21	27	22	27
Totaal	22	26	28	36	28	33

Parttime 25-38 uur	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	10	9	10	5	7	7
Vrouwen	15	14	16	12	13	10
Totaal	25	23	26	17	20	17

Leeftijdsopbouw personeel KNLTB

Leeftijd 18-34	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	31	30	33	24	23	30
Vrouwen	27	27	30	21	21	18
Totaal	58	57	63	45	44	48

Leeftijd 35-54	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	44	30	42	45	47	43
Vrouwen	27	41	35	43	35	37
Totaal	71	71	77	88	82	80

Leeftijd 55-64	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mannen	10	3	10	10	8	8
Vrouwen	5	7	3	4	4	6
Totaal	15	10	13	14	12	14

Bezetting in fte's

Bezetting in fte's	Totaal	Man	Vrouw
2003	106.20	64.38	41.82
2004	102.07	62.15	39.92
2005	101.44	58.93	42.51
2006	105.87	61.82	44.05
2007	104.34	60.22	44.12
2008	101.33	61.36	39.97
2009	104.97	63.71	41.26

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad heeft aandacht besteed aan het contact met de achterban. Verslagen van de overlegvergaderingen zijn in verkorte versie gepubliceerd. Eind december werden verkiezingen gehouden waarbij Edwin Giethoorn werd herkozen in de kiesgroep regiokantoren.

Vergaderingen

De ondernemingsraad kwam vijf keer bijeen en heeft zich beziggehouden met de verdere ontwikkeling van het personeelsbeleid. Er is vier keer overleg geweest tussen de raad, de algemeen directeur en de personeelsfunctionaris over het personeelsbeleid, de financiën en het algemeen beleid. Specifieke onderwerpen waren automatisering, het meerjarenbeleidsplan, het jaargesprek, de interne communicatiestructuur, het nationaal tenniscentrum, Profitweb en de sociale activiteiten.

Missie/visie

De ondernemingsraad heeft nader invulling gegeven aan de OR-missie/visie: De ondernemingsraad is het platform binnen de KNLTB dat signalen met consequenties voor meerdere personeelsleden zo snel mogelijk reactief en proactief inbrengt op basis van een open, eerlijke en vertrouwelijke communicatie.

Samenstelling

In 2009 bestond de raad uit zes personen. Er is nog steeds één vacature in de ondernemingsraad en wel voor de kiesgroep technisch kader.

De ondernemingsraad zag er eind 2009 als volgt uit:

- Lid kiesgroep technisch personeel/docenten:
Bas van Hooijdonk (voorzitter) en een vacature
- Lid kiesgroep personeel bondsbureau:
Pieter van Es (secretaris) en Gesinus Huistra
- Lid kiesgroep personeel regiokantoren:
Marco van Holten en Edwin Giethoorn (vicevoorzitter)
- Vrije zetel: Saskia Adema

VRIJWILLIGERSZAKEN

Uitvoering vrijwilligersbeleid

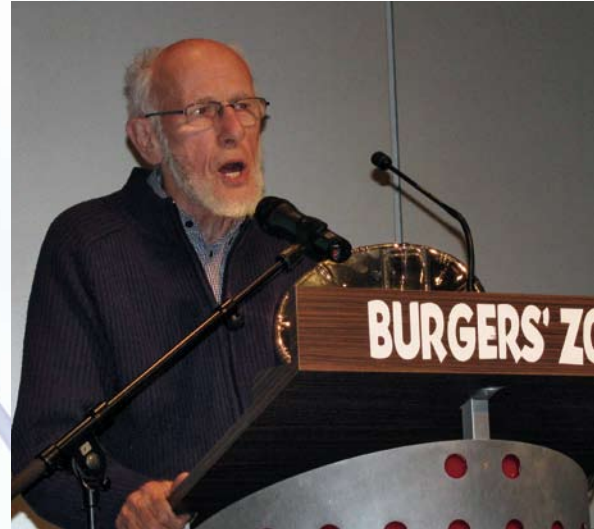
De eerste stappen voor uitvoering van het interne vrijwilligersbeleid zijn gezet. De verantwoordelijkheid voor het werven en begeleiden van vrijwilligers ligt bij de voorzitters van de besturen, commissies en werkgroepen, zowel op districts- als op landelijk niveau. Zij worden hierbij ondersteund door de beroepskrachten. Alle verantwoordelijken ontvingen een brochure waarin het interne beleid staat beschreven en waarin sjablonen zijn opgenomen die bij de uitvoering kunnen helpen.

Districtssecretarissen

In de districten vervullen de districtsecretarissen een sleutelrol bij de implementatie en bewaking van het vrijwilligersbeleid in hun district. Daarom is het beleid uitgebreid besproken in de bijeenkomst met de secretarissen in september.

Introductiebijeenkomst nieuwe vrijwilligers

Voor de eerste keer is een introductiebijeenkomst georganiseerd voor nieuwe vrijwilligers binnen de KNLTB. Doel van de bijeenkomst was om nieuwkomers breed te informeren over de KNLTB, zodat zij een duidelijker beeld kregen van de organisatie en de doelen die de bond nastreeft. Tijdens een avondvullend programma werden zij voorgelicht over de activiteiten die de KNLTB organiseert en de diensten die de bond aanbiedt aan zijn verenigingen.

Themabijeenkomst

In oktober werd voor alle bestuurlijke vrijwilligers en de beroepskrachten een bijeenkomst georganiseerd rond het thema 'Samenwerken met passie'. Ruim 300 personen waren naar Burgers' Zoo in Arnhem afgereisd en kregen daar een wervende show voorgeschoteld van communicatitrainer Richard de Hoop. Aan de hand van muziekmetaforen gaf De Hoop inzicht in de verschillende rollen (muziekinstrumenten) die mensen spelen in een organisatie. Die verschillende rollen zijn nodig om elkaars talenten aan te vullen: om een mooie symfonie te kunnen spelen, heb je zowel bassen, violen, trommels en hoorns nodig als trompetten, harpen en piano's. Met andere woorden: iedereen levert op zijn of haar geheel eigen wijze een waardevolle bijdrage aan het geheel. Dat was de boodschap van de dag, die heel enthousiast werd ontvangen.

...keatsen? ...fierlijppen? ...skûtsjesilen?

21/28 maart OPEN DAG!

GRATIS!

Maak kennis met TENNIS!

U kunt zich melden bij een van de deelnemende verenigingen

Vereniging	Adres	Telefoon	Website
1. A.S. Akkum	11 20 Akkum	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
2. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
3. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
4. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
5. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
6. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
7. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
8. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
9. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
10. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
11. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
12. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
13. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
14. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
15. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
16. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
17. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
18. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
19. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
20. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
21. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
22. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
23. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
24. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
25. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
26. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
27. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
28. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
29. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl
30. A.S. Breda	11 20 Breda	www.aakkum.nl 0544 424276	www.aakkum.nl

VAN 13.00 TOT 15.00 UUR
U krijgt de gelegenheid onder leiding een ballietje te slaan.
Nadere informatie bij de deelnemende verenigingen.

Mediapartner: REAAL Verzekeringen, DUNLOP, PET ZOOVERS, Skydive

District Friesland

Geslaagde promotieactie in Friesland

Verschiedene verenigingen in het district lieten weten dat ze wel wat voelden voor een gezamenlijke promotiecampagne om nieuwe leden te werven. Data voor de open dagen: 21 en 28 maart, vlak voor het begin van het nieuwe tennis seizoen.

Uiteindelijk gingen ruim 20 verenigingen de uitdaging aan. De Leeuwarder Courant gaf ons twee extra paginagrote advertenties en daarbij ook nog de nodige posters. De KNLTB zorgde voor een prachtige opmaak. Op de websites van de Leeuwarder Courant en de KNLTB konden geïnteresseerden op een kaart doorklikken naar de betrokken vereniging voor nadere informatie. Kortom: ruim voldoende public relations. Het resultaat was er ook naar. Na afloop van de open dagen hebben zich 120 nieuwe leden aangemeld.

JURIDISCHE ZAKEN

De KNLTB informeert en adviseert de lidverenigingen over juridische aangelegenheden. Uit de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat de behoefte aan deze ondersteuning groeit. Door adequate juridische ondersteuning en door zijn rol als belangenbehartiger goed op zich te nemen, vergroot de KNLTB de binding met zijn verenigingen en toont de toegevoegde waarde van het KNLTB-lidmaatschap.

Verenigingsondersteuning

Conform het beleidsplan krijgen verenigingen juridische ondersteuning op twee niveaus. De eerstelijns dienstverlening bestaat uit (veelal) digitaal aangeleverde juridische basisinformatie die door regiokantoren wordt verstrekt. De afdeling zorgt ervoor dat de informatie up-to-date blijft.

Voor verdergaande juridische ondersteuning (tweedelijns dienstverlening) geeft de jurist op het bondsbureau vervolgens nog advies. In 2009 is 473 maal (prognose was: 400) een beroep gedaan op de afdeling Juridische Zaken. Daarbij ging het met name om ondersteuning op arbeidsrechtelijk gebied en in zaken met betrekking tot de verenigingsaccommodatie.

Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor uitvoering van de procedure rond de toelating van nieuwe verenigingen en wedstrijdcomités en controleert Juridische Zaken de collectieve regelingen ten behoeve van verenigingen (verzekeringen, incasso, buma/sena/videma).

Belangenbehartiging en overleg

Juridische Zaken houdt (veranderingen in) wet- en regelgeving in de gaten, vertaalt die naar de eigen organisatie, signaleert knelpunten en probeert invloed uit te oefenen op de formulering van (nieuwe) wetgeving via NOC*NSF en/of ministeries.

Andere ondersteunende werkzaamheden van de afdeling betreffen bijvoorbeeld de belangenbehartiging bij NOC*NSF en ministeries als het gaat om wetgevingszaken (denk aan de Drank en Horecawet, de Tabakswet en de wet Milieubeheer), de organisatie van themabijeenkomsten voor verenigingsbestuurders en periodiek overleg met de coördinatoren Verenigingen, om die op de hoogte te houden van de verstrekte adviezen en om theorie en praktijk goed op elkaar af te stemmen.

Bedrijfsjuridische ondersteuning

De afdeling Juridische Zaken ontwerpt, beoordeelt en beheert alle overeenkomsten die de KNLTB aangaat en geeft bestuur, directie en management advies over verschillende bedrijfsjuridische aangelegenheden.

Tuchtzaken en reglementen

Juridische Zaken ondersteunt bovendien de strafcommissie, commissie van beroep, reglementencommissie en de landelijke werkgroep Anti Doping.

In 2009 werden achttien tuchtzaken behandeld: acht door de strafcommissie en tien door de commissie van beroep. Er is twaalf keer een schikkingsvoorstel gedaan en in negen gevallen accepteerde de aanklager het voorstel.

District Centraal-Brabant

Nederlands Kampioenschap G-tennis

Op zondag 23 augustus 2009 is op de parken van TV Chaam en TC Alphen het Nederlands Kampioenschap G-tennis gespeeld. Een evenement voor mensen met een verstandelijke beperking, die in vier verschillende categorieën tennisten. Het was een mooie zonnige dag en de deelnemers hadden er zin in! Het is geweldig om te zien hoe iedereen genoot. En er werd om ieder punt gestreden.

De twee verenigingen hadden alles tot in de puntjes georganiseerd. Het district stelde tennisballen ter beschikking en gaf de organisatie een financiële bijdrage. De KNLTB is zeer betrokken bij de ontwikkeling van G-tennis. Het zou prachtig zijn als dit soort evenementen G-tennis op de kaart zetten en G-tennissers binnen verenigingen kunnen integreren.

INFORMATISERING

MijnKNLTB en ServIT-2

Het jaar 2009 is de KNLTB-organisatie over de volle breedte betrokken geweest bij het project ServIT-2. ServIT, het huidige kernsysteem van de KNLTB, wordt vervangen door ServIT-2. Dit nieuwe systeem is een belangrijk hulpmiddel bij het realiseren van een aantal speerpunten uit het meerjarenbeleidsplan. De functionaliteit wordt verbeterd en uitgebreid en voor de gebruiker wordt het systeem sneller, makkelijker en overzichtelijker. Er zijn al vele en grote stappen gezet. De oplevering, de implementatie van het systeem en de opleiding van gebruikers en beheerders vinden plaats in 2010. Op basis van keuzes en onvoorziene technische uitdagingen is de implementatiedatum verschoven naar de zomer van 2010, dus ook in het komende jaar zal nog veel tijd en energie in ServIT-2 worden gestoken. In 2009 is een partij geselecteerd en gecontracteerd die het beheer en de hosting van het nieuwe kernsysteem voor zijn rekening gaat nemen.

Verbeteringen

De afdeling Informatisering ondersteunde in 2009 ook de verdere implementatie van het nieuwe personeelssysteem en heeft meegewerkt aan verbetering van de communicatiemogelijkheden met verenigingen (o.a. via e-mailings en de KNLTB-website). Voor wat betreft de (kantoor)automatisering werd verder gewerkt aan het optimaliseren van de computerwerkplekken. De regiokantoren en het Nationaal Trainingscentrum in Almere hebben bijzondere aandacht gekregen.

Ledenadministratie

Automatiseringsservice Verenigingen

De Automatiseringsservice Verenigingen (AsV) kent een sterke seizoensdrukke in de periode januari t/m april. Hoewel het aantal op papier aangeleverde mutaties van gegevens van leden en verenigingen in het afgelopen jaar naar nul is teruggebracht, vormt de verwerking van mutaties toch het belangrijkste deel van deze seizoensdrukke.

Alleen pasfoto's kunnen nog op papier worden aangeleverd. Het daarvoor gebruikte formulier is aangepast, zodat het niet meer als mutatieformulier gebruikt kan worden.

Pasfoto's

Door problemen met de systemen voor het digitaliseren van de pasfoto's zag de KNLTB zich genoodzaakt deze werkzaamheden uit te besteden.

De beoogde aanvullende dienst waarmee verenigingen en/of leden gemakkelijk en snel digitale pasfoto's bij de KNLTB kunnen aanleveren, is niet gerealiseerd omdat verschuivingen en beslissingen rondom Nederland Sportland Digitaal vanuit NOC*NSF nog te veel onduidelijkheid met zich meebrengen. De KNLTB wacht de ontwikkelingen af.

Ledenpassen

De productie van ledenpassen is in 2009 snel en probleemloos verlopen. Dankzij goede afspraken konden verenigingen uitgebreid geïnformeerd worden over het productieschema van de passen. De beoogde flexibilisering is nog niet gerealiseerd omdat het huidige systeem dat niet toestond. Na de ingebruikname van ServIT-2 wordt flexibilisering opnieuw bekeken.

In 2009 is geconstateerd dat steeds meer verenigingen meerdere malen per jaar passen willen ontvangen. In 2008 wilden zo'n 60 verenigingen graag passen ontvangen in de maanden november en december. In 2009 was dat aantal gegroeid tot bijna 250 verenigingen. Het passenschema voor 2010 is daarom aangepast.

District Zeeland

Senior Games 2009

De Senior Games zijn in 2009 voor de eerste keer in Europa georganiseerd. Dit in navolging van de Verenigde Staten, waar dit sportevenement voor 50-plussers met Olympische uitstraling is uitgegroeid tot een grootschalig evenement. Zeeland was het decor voor de spelen, die van 7 t/m 12 september duurden. Tijdens de openingsavond in Goes werden 34 landen gepresenteerd. Ruim 2.000 deelnemers hebben in diverse sportdisciplines gestreden, soms op nog heel hoog niveau.

Natuurlijk werd er ook getennist, en wel op het park van TC Souburg. Er werd gespeeld in diverse onderdelen en leeftijdscategorieën. Het weer was mooi en de sfeer was fantastisch, niet in de laatste plaats dankzij de geweldige organisatie door de vereniging en het district.

Heel bijzonder was de deelname van Roger Gentilhomme. Deze krasse Amerikaan van maar liefst 100 jaar was de oudste deelnemer van de spelen. Hij kreeg hierdoor veel aandacht, zelfs met een persoonlijk artikel in NRC. Hij was de verpersoonlijking van de gedachte achter deze spelen: sport kan je een leven lang fit houden. Mooi dat dit bij tennis mogelijk is.

COMMUNICATIE & MARKETING

De afdeling Communicatie & Marketing houdt zich bezig met het gehele (zowel interne als externe) communicatieproces van de KNLTB, het sponsorbeleid, de organisatie van evenementen en is verantwoordelijk voor data-analyse en onderzoek.

Communicatie

De voortgang van de speerpunten uit het meerjarenbeleidsplan die onder verantwoordelijkheid van de afdeling Communicatie & Marketing vallen, verloopt conform de hierover gemaakte afspraken. In de meeste gevallen betekent dit dat in 2009 een start is gemaakt met het opstellen van plannen die de realisatie van speerpunten moeten garanderen. Implementatie volgt vanaf 2010.

Communicatiemiddelen

Ook in 2009 is het pakket aan corporate uitingen uitgebreid. Een groot deel van de informatie is nu online beschikbaar en wordt consequenter verspreid onder meer doelgroepen.

Voor meer gerichte communicatie-uitingen ten behoeve van producten, activiteiten en diensten die de KNLTB verenigingen aanbiedt, zijn samen met de verschillende afdelingen marketing-communicatieplannen ontwikkeld en uitgevoerd.

Digitale communicatie

De nadruk lag in 2009 op online communicatie. In februari werd de vernieuwde website gelanceerd, met een modernere vormgeving, meer foto's, actueel nationaal tennisnieuws en informatie die beter te vinden was. In de loop van het jaar hebben, na onderzoek, kleine aanpassingen plaatsgevonden. Inmiddels ligt de verantwoordelijkheid voor het verstrekken en up-to-date houden van inhoudelijke informatie op de website ook bij de betreffende afdelingen zelf.

Digitale nieuwsbrieven aan tal van doelgroepen maken steeds vaker deel uit van de communicatiemix. Het betreft hier bijvoorbeeld mailings naar verenigingsfunctionarissen, naar MijnKNLTB-gebruikers, naar sponsors, naar lezers van 'Tennis Magazine' en 'Centre Court', of naar alle leden om een Davis Cupduel aan te kondigen.

Het digitale afdangbord, dat de KNLTB de gelegenheid geeft om rechtstreeks met leden en verenigingen te communiceren, was eind 2009 bij 436 verenigingen operationeel. Binnen de organisatie is een plan ontwikkeld voor de toekomst van dit platform.

De modernisering van de inhoud en de vormgeving van MijnKNLTB loopt parallel aan de ontwikkeling van ServIT-2, wat betekent dat alle voorbereidingen getroffen zijn voor de implementatie later in 2010. Het aantal aanmeldingen voor MijnKNLTB overtreft de doelstelling en bedraagt nu 160.000.

Op basis van het geringe gebruik is besloten niet verder te gaan met het interne VrijwilligersNet voor KNLTB-vrijwilligers. In 2010 zal de betreffende informatie op een alternatieve manier worden aangeboden.

Tijdschriften en pers

De tijdschriften 'Tennis Magazine' en 'Centre Court' worden per editie geëvalueerd om het hoge niveau vast te houden.

De relatie met de pers is verder verbeterd. De talloze persberichten, ontmoetingen met de pers en de proactieve opstelling ten opzichte van de media leverden het gehoopte resultaat op. Ook andere evenementen, zoals de Davis Cup en de REAAL Tennis Masters, werden breed ingezet om de communicatiedoelstellingen te realiseren. De evenementen kregen de nodige aandacht van de pers en het uitnodigingsbeleid en de ontvangst van de sponsors werden positief gewaardeerd.

Marketing

In 2009 zijn de laatste voorbereidingen getroffen om het Kenniscentrum, dat essentieel is voor de uitvoering van een deel van de speerpunten in het beleid, operationeel te krijgen. Enerzijds gaat het hierbij om een adequate inrichting van ServIT-2, met belangrijke onderdelen als een flexibele database, standaardrapportages en maatwerk analyses. Anderzijds moet ook de organisatie juist zijn ingericht: daarom is er per 1 december een coördinator Kenniscentrum in dienst getreden, die naast de genoemde rapportages en analyses over verenigingen en leden ook marktonderzoek in zijn portefeuille krijgt.

Commerciële Zaken

In 2009 zijn de huidige sponsorrelaties verder verdiept en verbreed. Bovendien heeft de KNLTB het sponsorbeleid in samenwerking met sportmarketingbureau Van Dooren Advies geëvalueerd en aangescherpt. Het nieuwe beleid wordt in 2010 geïmplementeerd.

REAAL Verzekeringen

Bij hoofdsponsor REAAL Verzekeringen is het contract uitgebreid met de Nationale Jeugd Kampioenschappen (zowel binnen als buiten) en de REAAL Tennis Masters. Begin 2009 is ook het vernieuwde REAAL Straattennis geïntroduceerd, wat tot een toename van het aantal straattennisactiviteiten heeft geleid. Alle overige activiteiten die binnen het contract vallen, waaronder de samenwerking rond het REAAL Nederlands Davis Cup Team en REAAL Nederlands Fed Cup Team, lopen naar tevredenheid van beide partijen.

Bestaande sponsors

Binnen de contracten met zowel bestaande als nieuwe sponsors is gezocht naar mogelijkheden om voordelen te bieden aan verenigingen en leden. Dat is ten dele gelukt. Daarvoor werd de database van de KNLTB gericht ingezet en er werden gezamenlijk inspanningen verricht om die database nog verder te vergroten. Ook hebben sponsors toernooien in Nederland een helpende hand geboden.

Er is in 2009 veel tijd en aandacht besteed aan het verlengen van aflopende sponsorcontracten. De proactieve en professionele werkwijze en een betere rapportage van de door de KNLTB geleverde tegenprestaties hebben geleid tot verlenging en

verbetering van de contracten met Quality Partner Sky Radio en Official Supplier Ricoh. De sponsorpool is daarmee, zelfs in deze moeilijke economische tijden, stabiel gebleven, maar blijft achter bij de verwachting.

De georganiseerde sponsorbijeenkomsten werden door de deelnemers als nuttig en plezierig ervaren. Naast het ongedwongen karakter van de bijeenkomsten werden ook de mogelijkheid om te netwerken en de georganiseerde tennisactiviteiten bijzonder gewaardeerd.

Evenementen

Davis Cup

De Davis Cupontmoeting met Frankrijk werd in september in Maastricht gespeeld. De organisatie was zonder meer geslaagd en de ITF heeft dat ook laten blijken in diverse rapportages. Vooral op het gebied van communicatie en side-events werden hoge punten gescoord. Ook de aspecten infrastructuur, hospitality en sponsoring werden als 'Boven Wereldgroepniveau' beoordeeld. Er was iets minder publieke belangstelling dan bij de ontmoeting tegen Zuid-Korea in 2008.

Nationaal Tennis Kampioenschappen

In 2009 werden de Nationale Tennis Kampioenschappen voor de tweede keer georganiseerd op het park van Bastion Baselaar in Den Bosch. De uitstraling van het evenement was zeer goed verzorgd.

REAL Tennis Masters

Voor de REAL Tennis Masters ontving traditiegetrouw de top van de KNLTB-ranglijst een uitnodiging, wat dit jaar resulteerde in een sterk deelnemersveld. Het format was anders dan vorig jaar: er werd begonnen op woensdag, niet op maandag, en er deden geen zestien, maar twaalf mannen en twaalf vrouwen mee. Bij de mannen was de Nederlandse top aanwezig, dus er was veel toptennis te bewonderen. Op het eerste gezicht lijken de veranderingen een positief effect te hebben op het evenement. Ook qua aankleding en uitstraling was het evenement gegroeid ten opzichte van vorig jaar. Tijdens de Masters werd nu voor het tweede jaar de beurs van de Vereniging Tennisbaanbouwers Nederland (VTN) georganiseerd en de eerste evaluaties geven al aan dat dit beter is bevallen dan in 2008.

Overzicht sponsors 2009

Hoofdsponsor:	REAL Verzekeringen
Quality Partners:	AA-Drink
	Dunlop
	Perry Sport
	Piet Zoomers
	Sky Radio
Official Suppliers:	Lotto
	Offsetdrukkerij de la Montagne
	Ton de Rooij Tennis BV

LEDENBESTAND 2009

	Verenigingen	Senioren	Junioren	Totaal	Totaal 2008	+/- aantal	+/- procenten
Regio Noordoost							
Drenthe	59	10.956	3.137	14.093	14.171	-78	-0,55
Friesland	110	17.546	4.269	21.815	22.215	-400	-1,80
Groningen	78	14.924	3.204	18.128	17.859	269	1,51
Overijssel	131	33.254	8.742	41.996	41.503	493	1,19
	378	76.680	19.352	96.032	95.748	284	0,30
Regio Midden							
Gelderland	210	65.978	18.494	84.472	84.599	-127	-0,15
Utrecht	147	65.338	23.099	88.437	87.245	1.192	1,37
	357	131.316	41.593	172.909	171.844	1.065	0,62
Regio Noordwest							
IJmond	75	36.754	10.562	47.316	47.407	-91	-0,19
Leiden	57	25.361	8.093	33.454	33.276	178	0,53
Noord-Holland Noord	132	45.559	13.318	58.877	58.619	258	0,44
	264	107.674	31.973	139.647	139.302	345	0,25
Regio Zuid							
Centraal-Brabant	112	43.041	11.531	54.572	53.908	664	1,23
Limburg	153	29.995	9.902	39.897	39.579	318	0,80
Oost-Brabant	125	45.381	13.147	58.528	58.430	98	0,17
West-Brabant	63	23.052	6.945	29.997	29.688	309	1,04
	453	141.469	41.525	182.994	181.605	1.389	0,76
Regio Zuidwest							
Den Haag	60	25.177	7.140	32.317	31.717	600	1,89
Rotterdam	140	42.876	13.564	56.440	55.863	577	1,03
Zeeland	78	12.406	3.950	16.356	16.417	-61	-0,37
	278	80.459	24.654	105.113	103.997	1.116	1,07
Algemeen							
Verenigingen buiten districtsverband	2	313	155	468	528	-60	-11,36
Totaal 2009	1.732	537.911	159.252	697.163	693.024	4.139	0,60
Totaal 2008	1.741	537.317	155.707	693.024			
+/- aantal	-9	594	3.545	4.139			

WINNAARS

Individuele kampioenen

Nationale Tennis Kampioenschappen

Damesenkel	Richel Hogenkamp
Herenkenel	Jasper Smit
Damesdubbel	Danielle Harmsen/Kim Kilsdonk
Herendubbel	Arjan Pastoors/Kevin Schimmel
Gemengddubbel	Olga Kalyuzhnaya/Eric Kuijlen

KNLTB REAAL Tennis Masters

Damesenkel	Richel Hogenkamp
Herenkenel	Robin Haase

Nationale Rolstoel Tennis Kampioenschappen

Damesenkel	Esther Vergeer
Herenkenel	Robin Ammerlaan

Nationale Overdekte Veteranen Kampioenschappen

Damesenkel 35+	Eva Haslinghuis
Damesenkel 40+	Annemiek Wissink
Damesenkel 45+	Liselot Prechtel
Damesenkel 50+	Karien Theeuwes
Damesenkel 55+	Nora Blom
Damesenkel 60+	Heleen Janssen
Damesenkel 65+	Henriette Laan-Ruinen
Damesenkel 70+	Dini Moos
Damesenkel 75+	Wil Sevenstern

Herenkenel 35+	Marcus Hilpert
Herenkenel 40+	Niels de Kok
Herenkenel 45+	Mike Simon
Herenkenel 50+	Ton Sie
Herenkenel 55+	Jan Sie
Herenkenel 60+	Peter Vaarties
Herenkenel 65+	Henny de Bruijn
Herenkenel 70+	Peter Buter
Herenkenel 75+	Wim Heeremans
Herenkenel 80+	Jan Leutscher
Herenkenel 85+	Cees Marré

Damesdubbel 35+	Eva van Klooster / Ingeborg Vonk
Damesdubbel 50+	Nora Blom / Carola Muller van Moppes
Damesdubbel 55+	Thea Rietveld-Esser / Ingrid Truijens
Damesdubbel 60+	Patricia Blaas-v.d Heuvel / Els Borgerding
Damesdubbel 65+	Henriette Laan-Ruinen / Trees Ubbink
Damesdubbel 70+	Wies Schuitemaker / Wil Sevenstern
Damesdubbel 80+	Corrie Buitenhuis / Frieda Veenman

Herendubbel 35+	Sander Hoeve / Danny Kleijn
Herendubbel 40+	Ron Dirriwachter / Toon Morselt
Herendubbel 45+	Menno Bouma / Geert Koeman
Herendubbel 50+	Steven Bannik / Frank Boelens
Herendubbel 55+	Otto Panman / Wouter Spiele

Herendubbel 60+	Ben de Jel / Peter Vaarties
Herendubbel 65+	Henny de Bruijn / Niels Menko
Herendubbel 70+	Harry Hachmang / Dante Pines
Herendubbel 75+	Gerard Haarhuis / Wim Heeremans
Herendubbel 80+	Leo Kronenberg / Jan Leutscher
Herendubbel 85+	Frans Goosen / Cees Marré

Gemengddubbel 35+	Martine van Dusschoten-Bunschoten / Patrick van Dusschoten
Gemengddubbel 40+	Karen Reijnen / Bob Bergmans
Gemengddubbel 45+	Carole de Bruin / Hans Tönjann
Gemengddubbel 50+	Marijke van Deursen / Michael Warnink
Gemengddubbel 55+	Ingrid Truijens / Ruud Thijssen
Gemengddubbel 65+	Clara Antonietti / Fred Pot
Gemengddubbel 80+	Corrie Buitenhuis / Kees Schreuder

Nationale Veteranen Kampioenschappen

Damesenkel 35+	Eva Haslinghuis
Damesenkel 40+	Annemiek Wissink
Damesenkel 45+	Mirjam van den Tillaar
Damesenkel 50+	Annelies van der Zweep-Prins
Damesenkel 55+	Nora Blom
Damesenkel 60+	Margriet Meijer-Eggenkamp
Damesenkel 65+	Ellie Krocké
Damesenkel 70+	Lies van Geelen

Herenkenel 35+	Jeroen Bok
Herenkenel 40+	Niels de Kok
Herenkenel 45+	Remko Jansen
Herenkenel 50+	Ton Sie
Herenkenel 55+	Jan Sie
Herenkenel 60+	Henk Korteling
Herenkenel 65+	Ed Saker
Herenkenel 70+	Michael van Berckel
Herenkenel 75+	Wim Heeremans
Herenkenel 80+	Jan Leutscher
Herenkenel 85+	Cees Marré

Damesdubbel 35+	Susan Gadroen / Eveline Hamers
Damesdubbel 45+	Carin Bakkum / Carole de Bruin
Damesdubbel 50+	Nora Blom / Carola Muller van Moppes
Damesdubbel 60+	Wil Baks / Henriette Laan-Ruinen
Damesdubbel 70+	Hettie Klaase-Verleg / Elly Versfelt

Herendubbel 35+	Patrick van Dusschoten / David Hofman
Herendubbel 40+	Maurice Jacobs / Niels de Kok
Herendubbel 50+	Patrick Martijn / Ben van de Steen
Herendubbel 55+	Otto Panman / Wouter Spiele
Herendubbel 60+	Ben de Jel / Peter Vaarties
Herendubbel 65+	Peter Blaas / Nico Welschen
Herendubbel 70+	Jaap Arends / Michael van Berckel
Herendubbel 75+	Paul Olf / Gerard van Schaik

Anna Alzate

Jelle Sels

Herendubbel 80+ Terts Olff / Kees Schreuder
Herendubbel 85+ Frans Goosen / Cees Marré

Gemengddubbel 35+ Eva Haslinghuis / Jack Haslinghuis
Gemengddubbel 40+ Mariette Verbruggen / Frank Bitter
Gemengddubbel 45+ Annelies van der Zweep / Steven Bannink
Gemengddubbel 55+ Thea Rietveld-Esser / Wouter Spiele
Gemengddubbel 60+ Tonnie van Oers / Piet Boverhof
Gemengddubbel 75+ Bep Holster / Peter Roodhart

Nationale Jeugd Kampioenschappen

Meisjes t/m 18 Sabine van der Sar
Meisjes t/m 16 Gabriela van de Graaf
Meisjes t/m 14 Anna Alzate
Meisjes t/m 12 Elise Moeyes

Jongens t/m 18 Alban Meuffels
Jongens t/m 16 Jannick Lupescu
Jongens t/m 14 Jelle Sels
Jongens t/m 12 Hidde Sels

Nationale Overdekte Jeugd Kampioenschappen

Meisjes t/m 18 Lesley Kerkhove
Meisjes t/m 16 Carli Wischhoff
Meisjes t/m 14 Elke Tiel
Meisjes t/m 12 Britt Schreuder

Jongens t/m 18 David Pel
Jongens t/m 16 Thomas Gloudemans
Jongens t/m 14 Jelle Sels
Jongens t/m 12 Tim van Rijthoven

Verenigingen

Landelijke competitie

Eredivisie gemengd H.L.T.C. Leimonias
Eredivisie heren Tennisclub Venlo
Hoofdklasse klasse dames LTC de Munnik
Hoofdklasse heren 35+ Bastion Baselaar
Hoofdklasse gemengd 35+ T.V. Dieren
Hoofdklasse jongens T.C. Zandvoort
1e klasse meisjes T.V. De Delftse Hout
1e klasse junioren gemengd L.T.C. Hoogvliet

Landskampioenschappen districtscompetitie

Gemengd T.C. Amstelpark Gold Star Tennis
Dames T.V. De Boerehofstee
Heren D.L.T.C. Dash '35

Veteranen najaarscompetitie

Dames 40+ T.C. David Lloyd
Dames 50+ A.L.T.C. Joy Jaagpad
Dames 60+ HealthCity Arnolduspark
Heren 35+ Bastion Baselaar
Heren 45+ L.T.V. Leusderpark
Heren 60+ T.V. Centre Point
Heren 65+ T.C. Suthwalda

Eindejaarsranglijsten

KNLTB Damesenkel

- 1 Arantxa Rus
- 2 Michaëlla Krajicek
- 3 Richel Hogenkamp
- 4 Marlot Meddens
- 5 Olga Kalyuzhnaya
- 6 Kiki Bertens
- 7 Danielle Harmsen
- 8 Chayenne Ewijk
- 9 Lianne van Riet
- 10 Kelly de Beer

KNLTB Heren enkel

- 1 Thiemo de Bakker
- 2 Raemon Sluiter
- 3 Igor Sijsling
- 4 Jesse Huta Galung
- 5 Matwé Middelkoop
- 6 Bart de Gier
- 7 Jasper Smit
- 8 Robin Haase
- 9 Arko Zoutendijk
- 10 Antal van der Duim

KNLTB Damesdubbel

- 1 Michaëlla Krajicek
- 2 Danielle Harmsen
- 3 Kim Kilsdonk
- 4 Stephanie Gomperts
- 5 Marlot Meddens
- 6 Eva Wacanno
- 7 Leonie Mekel
- 8 Lianne van Riet
- 9 Kelly de Beer
- 10 Jolanda Mens

KNLTB Herendubbel

- 1 Rogier Wassen
- 2 Boy Westerhof
- 3 Jesse Huta Galung
- 4 Antal van der Duim
- 5 Igor Sijsling
- 6 Raemon Sluiter
- 7 Thiemo de Bakker
- 8 Romano Frantzen
- 9 Andre van der Bijl
- 10 Mark de Jong

Jasper Smit

ATP Herenkel (top 500)

- 96 Thiemo de Bakker
- 197 Raemon Sluiter
- 245 Igor Sijsling
- 273 Jesse Huta Galung
- 337 Matwé Middelkoop
- 444 Thomas Schoorel
- 447 Robin Haase*
- 455 Boy Westerhof

* Robin Haase heeft een beschermde ranking van 104

ATP Herendubbel (top 250)

- 48 Rogier Wassen

WTA Damesenkel (top 500)

- 113 Arantxa Rus
- 129 Michaëlla Krajicek
- 370 Richel Hogenkamp
- 401 Chayenne Ewijk
- 412 Marlot Meddens
- 458 Danielle Harmsen
- 463 Michelle Gerards

WTA Damesdubbel (top 250)

- 97 Michaëlla Krajicek

IWTA Damesenkel rolstoeltennis

- 1 Esther Vergeer
- 2 Korie Homan
- 4 Sharon Walraven
- 6 Aniek van Koot
- 7 Jiske Griffioen
- 12 Marjolein Buis
- 37 Brechje Widlak
- 72 Willemien Smits
- 86 Marlise Peters
- 90 Dorrie Timmermans-van Hall
- 93 Maaïke Smit
- 112 Kitty Schulpen
- 140 Elvie Erkelens
- 160 Simone Blaauw

IWTA Herenkel rolstoeltennis

- 3 Maikel Scheffers
- 5 Robin Ammerlaan
- 10 Ronald Vink
- 25 Tom Egberink
- 94 Jelle Oosterwijk
- 150 Rutger Bakker
- 168 Rody de Bie
- 223 Jeroen Staman
- 226 Sven Jonker
- 306 Jan Wytze Haanstra
- 336 Dick Eikenaar
- 414 Marco Eggink

IWTA Quadenkel rolstoeltennis

- 8 Dorrie Timmermans-van Hall
- 27 Bas van Erp

ITF/TE Damesenkel 35+ (top 100)

- 2 Eva Haslinghuis
- 19 Inge Commissaris
- 88 Ingeborg Vonk

ITF/TE Damesenkel 40+ (top 100)

- 97 Annemiek Wissink

ITF/TE Damesenkel 45+ (top 100)

- 7 Liselot Prechtel-Koot

ITF/TE Damesenkel 50+ (top 100)

- 37 Annelies Simons
- 58 Annelies van der Zweep-Prins

ITF/TE Damesenkel 55+ (top 100)

- 6 Nora Blom
- 58 Annelies van der Zweep-Prins

ITF/TE Damesenkel 60+ (top 100)

- 12 Elly Krocké

ITF/TE Damesenkel 65+ (top 100)

- 12 Elly Krocké
- 49 Henriette Laan-Ruinen
- 54 Marijke ter Heerdt-Poelman
- 86 Mary Man-O'wel
- 95 Wil Baks

ITF/TE Damesenkel 70+ (top 100)

- 36 Henriette Laan-Ruinen
- 69 Mary Man-O'wel
- 80 Lies Coorengel

ITF/TE Damesenkel 75+ (top 100)

- 7 Anneke Balics

ITF/TE Herenkel 40+ (top100)

- 22 Niels de Kok
- 38 Bart Theelen
- 90 Maurice Jacobs

ITF/TE Herenkel 45+ (top 100)

- 17 Remko Jansen
- 37 Bart Theelen
- 61 Frank Janssen
- 93 Mike Simon

ITF/TE Herenkenel 50+ (top 100)

- 13 Frank Lapré
- 62 Ton Sie
- 64 Felix Boerma

ITF/TE Herenkenel 55+ (top 100)

- 47 Jan Sie
- 70 Ton Sie
- 96 Frits Raaijmakers

ITF/TE Herenkenel 60+ (top 100)

- 1 Hans Adama van Scheltema
- 74 Luis Perez-Nieto

ITF/TE Herenkenel 65+ (top 100)

- 48 Ed Saker
- 86 Henny de Bruijn

ITF/TE Herenkenel 70+ (top 100)

- 83 Peter Buter
- 91 Michael van Berckel

ITF/TE Herenkenel 75+ (top 100)

- 26 Wim Heeremans
- 63 Michael van Berckel

ITF/TE Herenkenel 85+ (top 100)

- 9 Cees Marré
- 79 Hugo van Oordt

Jannick Lupescu

REAAAL Jeugdanglijst 2008-2009

Meisjes t/m 16

- 1 Gabriela van de Graaf
- 2 Carli Wischhoff
- 3 Indy de Vroome
- 4 Paula de Man
- 5 Ireen Kuipers
- 6 Rosalie van der Hoek
- 7 Pleun Burgmans
- 8 Daphne van den Heuvel
- 9 Denise van der Ben
- 10 Dide Beijer

Meisjes t/m 14

- 1 Anna Alzate
- 2 Marlou Kluiving
- 3 Elke Tiel
- 4 Roos van der Zwaan
- 5 Lizette Blankers
- 6 Nikki Luttkhuis
- 7 Helena Korompis
- 8 Milou Pietersz
- 9 Inger van Dijkman
- 10 Maurien Rikkert

Meisjes t/m 12

- 1 Elise Moeyes
- 2 Maartje Basten
- 3 Claire Verwerda
- 4 Tess van Dinteren
- 5 Janine Hemmes
- 6 Britt Schreuder
- 7 Lindsay van Heugten
- 8 Marleen Habes
- 9 Inge van Erp
- 10 Myrthe Wittkämper

Jongens t/m 16

- 1 Jannick Lupescu
- 2 Thomas Gloudemans
- 3 Steffen Hart
- 4 Moos Sporken
- 5 Paul Monteban
- 6 Rens van der Vis
- 7 Ronald Wind
- 8 Pim Toonders
- 9 Sebastiaan Bonapart
- 10 Souhail Elouazizi

Jongens t/m 14

- 1 Jelle Sels
- 2 Russel Josh Evangelista
- 3 Johan den Toom
- 4 Sjors van der Velden
- 5 Vincent Kommers
- 6 Ingmar Scholte
- 7 Bram Martijn
- 8 Botic van de Zandschulp
- 9 Bob Mante
- 10 Stijn Hamers

Jongens t/m 12

1. Tim van Rijthoven
- 2 Anil Kwast
- 3 Hidde Sels
- 4 Guus Koevermans
- 5 Maikel Borg
- 6 Joris Bodin
- 7 Guy den Heijer
- 8 Casper Bonapart
- 9 Floris Sie-Verburggen
- 10 Bart Stevens

ITF Juniors Ranking (top 100)

- 16 Richel Hogenkamp
- 65 Lesley Kerkhove
- 71 Quirine Lemoine

Tennis Europe Ranking/ Girls U14 (top 100)

- 9 Indy de Vroome
- 15 Elke Tiel
- 71 Marlou Kluiving
- 80 Anna Alzate

Tennis Europe Ranking/ Boys U14 (top 100)

- 46 Jelle Sels
- 77 Russel Josh Evangelista

Tennis Europe Ranking/ Boys U16 (top 100)

- 94 Rens van der Vis

OFFICIEEL

In memoriam

In 2009 heeft de KNLTB met droefheid kennis genomen van het overlijden van een aantal prominente KNLTB-functionarissen.

De heer T. Snelders, ledenraadslid district Centraal Brabant sinds 2005. De KNLTB is de heer Snelders zeer erkentelijk voor zijn inzet, niet alleen voor de ledenraad, maar ook voor de organisatie van de Nationale Tennis Kampioenschappen bij Bastion Baselaar.

De heer T. Koot. De heer Koot is van grote betekenis geweest voor het jeugdtennis in Nederland. Hij was voorzitter van de commissie Geselecteerd Jeugdtennis in Noord-Holland Noord en lid van de toenmalige landelijke werkgroep Geselecteerd Jeugdtennis. Zijn inzet voor het Winter Jeugd Circuit en als wedstrijdleider van de Nationale (Overdekte) Jeugd Kampioenschappen mogen niet onvermeld blijven. De heer Koot was erelid van het district Noord-Holland Noord en drager van het Bondsonderscheidingsteken.

De heer H. Knoop, arbitragefunctionaris en bondsgedelegeerde. De heer Knoop heeft in 2007 vanwege bijzonder organisatorisch werk voor de KNLTB en zijn inzet voor het tennis in het algemeen de C. Vreedenburgh Schaal in ontvangst mogen nemen.

De heer C.J.A.M. Heeger, drager van het Bondsonderscheidingsteken sinds 1994 en oud-voorzitter van het district Friesland. De heer Heeger, persoonlijk en erelid van het district Friesland, heeft de respectabele leeftijd van 91 jaar bereikt.

De heer mr. F.W.G.M. van Brunschot, voorzitter van de commissie van beroep. De heer Van Brunschot functioneerde vanaf 2004 in de commissie van beroep, eerst als vicevoorzitter en vanaf 2005 als voorzitter. Zolang zijn ziekte het toeliet, bleef hij zijn functie voor de KNLTB uitoefenen.

Mevrouw S.M. van Heusden, zeer gewaardeerd voorzitter van de commissie Bondsjeugdopleiding en lid van de commissie Tennisstimulering van het district Friesland.

Onderscheidingen

Gouden Bondsspeld

J.E. ten Kate | [Groningen](#)
R.F. Tjallema | [Overijssel](#)
F.L.H. Vermeulen | [Limburg](#)

Lid van verdienste van het district

T. Appels | [Gelderland](#)
J.J. Schumacher | [Friesland](#)

Erelid van het district

J.E. ten Kate | [Groningen](#)
F.L.H. Vermeulen | [Limburg](#)

Gouden Speld van het district

A.J. van Dienst | [West-Brabant](#)
A. Huisman | [Rotterdam](#)
G. Matthijssen | [Groningen](#)
mw. G.J. van der Vegt | [Drenthe](#)
mw. E. Wage-ten Have | [Groningen](#)
A.J. Wagteveld | [Groningen](#)
R. Weijer | [Groningen](#)

Zilveren Speld van het district

J.G. Bandell | [Drenthe](#)
D.J.H. Bloemink | [Overijssel](#)
A. van Bruggen | [Groningen](#)
M.J.A. van Diepen | [Overijssel](#)
mw. E. Groot | [Friesland](#)
mw. M. van Haver | [Oost-Brabant](#)
A.P. van Kaam | [Umond](#)

mw. A. Kamping | [Drenthe](#)
mw. A.C. Kok | [Groningen](#)
mw. Y.G. Metzelaar | [Groningen](#)
M.G.T.J. van Schijndel | [Oost-Brabant](#)
mw. G. Sieburgh-van Deest | [Friesland](#)

mw. Y.L. Ullers | [Groningen](#)
mw. J.J. Visser | [Centraal-Brabant](#)
mw. Y.H.J.M. van der Westen-Boesten | [Limburg](#)
mw. J.A.J. Wijdeveld | [Oost-Brabant](#)
W.J. van Wijk | [Utrecht](#)
J. Zaaijer | [Groningen](#)
R. Zijlstra | [Groningen](#)

100-jarig bestaan verenigingen

T.I.O.L. | [Zuidhorn](#)
T.C. Hefshuizen | [Uithuizen](#)
K.J.L.T.C. | [Kampen](#)

Bondswisselprijzen

jhr. mr. R. De Brauw Beker | [Thiemo de Bakker](#)
A.C. Van Swol Beker | [Jannick Lupescu](#)
H. Timmer Beker | [Eva Haslinghuis](#)
Cup Renaud | [Indy de Vroome](#)
C. Vreedenburgh Schaal | [Ruud van Ooijen](#)
mr. H. Wilton Wisselprijs | [Peter Wessels](#)
Max Dikker Trofee | [Bastion Baselaar](#)

Indy de Vroome ontvangt Cup Renaud uit handen van Hendrik-Jan Davids.

FINANCIËEL-ECONOMISCHE BESCHOUWINGEN

Terugblik

2009 was voor de KNLTB een jaar vol tegengestelde bewegingen. De in 2008 ingezette financiële crisis zette zich in 2009 op tal van fronten door in de Nederlandse economie. Onze organisatie leek echter amper geraakt te worden door deze situatie, al bleek de sponsormarkt in 2009 wel tegenvallend. De KNLTB groeide in ledental 'tegen de stroom in'. Op de peildatum, 30 september, telde ons ledenbestand ruim vierduizend leden meer dan op de peildatum in 2008; met name bij de jeugdleden was een toename te constateren.

2009 op een rij

De Staat van Baten en Lasten over 2009 sluit met een positief saldo van € 729.647. Rekening houdend met de toevoeging aan de bestemmingsreserve 'Automatisering', resteert een toevoeging aan de Algemene reserve van € 229.647. Dit positieve resultaat is met name een gevolg van het uitblijven van de verwachte ledendaling, en van de lagere personeelskosten omdat de begrote uitbreiding van personeel niet of later heeft plaatsgevonden dan verwacht.

De bestemmingsreserve 'Automatisering' en de Algemene reserve bedragen ultimo 2009 respectievelijk € 2.500.000 en € 5.993.015.

In 2009 werd een nieuw intern managementsysteem opgezet, gebaseerd op de Balanced Scorecard. Centraal staan daarbij de visie en strategie van de KNLTB zoals vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan 2009 - 2013. Deze zijn vervolgens concreet gemaakt in meerjarendoelstellingen. Vanaf 2010 zal periodiek over de realisatie van die meerjarendoelstellingen gerapporteerd worden.

In 2009 is voor een bedrag van ca. € 3,7 miljoen geïnvesteerd in de vervanging van programmatuur. De ingebruikname - gepland voor begin 2010 - van het nieuwe kernsysteem (ServIT-2) van de KNLTB liep enige vertraging op. Op basis van de huidige inzichten zal ServIT-2 medio 2010 in gebruik worden genomen. Financieel ligt het proces echter op schema. De totale investering voor deze programmatuur is begroot op ca. € 4,7 miljoen.

In 2009 zijn we terughoudend geweest met de realisatie van de in het meerjarenbeleidsplan voorziene personeelsuitbreiding. Dit hield met name verband met de onzekerheid over de hoogte van de sponsorinkomsten. Ten opzichte van het voorgaande jaar steeg de personeelsformatie in FTE's licht in 2009 (in 2009 104.9 FTE's, in 2008 101.3 FTE's).

Vooruitblik

Ruim 110 jaar KNLTB schept verplichtingen voor de toekomst. Onze organisatie werkt onophoudelijk aan het vergroten van de betekenis van tennis in de Nederlandse samenleving. Maar niet

zonder oog te hebben voor brede maatschappelijke ontwikkelingen, en voor de grote diversiteit aan behoeften bij de tennissers in Nederland.

Het is een uitdaging om ons marktaandeel in de sport te behouden en uit te bouwen. Toch is dat de doelstelling voor de komende jaren. We zullen strak op de beheersing van de kosten blijven letten door slim en efficiënt met onze middelen om te gaan.

De ledenontwikkeling laat in de eerste maanden van 2010 een geringe achteruitgang zien. Verwacht wordt dat deze trend zich niet veel verder zal voortzetten in het voorliggende jaar.

De hiervoor al gemelde vertraging bij de vervanging van de programmatuur zal in het boekjaar 2010 van invloed zijn op de verwerking van de afschrijvingskosten en op de aanwending van de gevormde bestemmingsreserve 'Automatisering'.

Er is weer een boeiend jaar voorbij, waarin de KNLTB een aantal belangrijke (voorbereidende) stappen heeft gezet op weg naar de realisatie van de doelstellingen van ons meerjarenbeleid. Belangrijk is dat we kunnen constateren dat de financiële fundering van onze tennisbond voor 2010 en de volgende jaren stevig is.

*C. Varossieau RA
Penningmeester
Amersfoort, april 2010*

JAARREKENING 2009

Geconsolideerde balans

	31-12-2009	31-12-2008
ACTIVA		
Vaste activa		
1 Materiële vaste activa	4.320.779	747.769
2 Financiële vaste activa	52.670	89.886
	4.373.449	837.655
Vlottende activa		
3 Voorraden	9.686	9.936
4 Vorderingen	1.662.309	1.677.720
5 Liquide middelen	5.541.810	8.175.714
	7.213.805	9.863.370
TOTAAL ACTIVA	11.587.254	10.701.025

	31-12-2009	31-12-2008
PASSIVA		
Eigen vermogen		
6 Algemene reserve	5.993.015	5.763.368
7 Bestemmingsreserves	2.619.117	2.119.117
	8.612.132	7.882.485
8 Voorzieningen	69.000	74.000
9 Kortlopende schulden	2.906.122	2.744.540
TOTAAL PASSIVA	11.587.254	10.701.025

Categoriale Staat van Baten en Lasten

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Baten				
Contributies, bijdragen en heffingen	9.954.611	9.687.000	9.569.629	10.125.000
Retributies	3.202.603	3.253.000	3.122.847	3.139.000
Subsidies organisatie	3.060.016	1.833.000	3.145.248	1.956.000
Sponsoring	1.261.068	1.430.000	1.283.050	1.342.000
Overige fondsenwerving	33.130	113.000	56.759	158.000
Financiële baten	453.151	371.000	526.294	746.000
Overige baten	736.871	580.000	789.374	456.000
TOTAAL BATEN	18.701.450	17.267.000	18.493.201	17.922.000

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Lasten				
Activiteiten organisatie	3.103.129	2.854.000	2.699.666	3.161.800
Activiteiten Verenigingstennis	2.664.232	2.675.000	2.626.100	2.872.000
Activiteiten Toptennis	1.665.462	1.584.000	1.601.162	1.546.000
Vergader- en commissiekosten	438.274	468.000	440.776	431.000
Personele kosten	7.524.767	8.028.000	7.285.294	7.856.000
Afschrijving vaste activa	229.060	210.000	223.565	1.175.200
Verstreckte subsidies / giften	1.306.601	156.000	1.480.233	172.000
Financiële lasten	11.723	510.000	24.293	10.000
Overige lasten	1.028.555	782.000	1.224.819	698.000
TOTAAL LASTEN	17.971.803	17.267.000	17.605.908	17.922.000

Resultaat	729.647	0	887.293	0
Naar Bestemmingsreserve	-500.000		-500.000	
Naar Algemene reserve	-229.647		-387.293	
SALDO	0	0	0	0

Bestemming exploitatie saldo

Vaststelling jaarrekening 2008

De Ledenraad heeft op 25 juni 2009 de jaarrekening 2008 vastgesteld conform de opgemaakte jaarrekening.

Overeenkomstig het voorstel is van het exploitatieoverschot 2008 ad € 887.293:

- € 500.000 toegevoegd aan het Fonds Investering Automatisering;
- € 387.293 toegevoegd aan het eigen vermogen.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over 2009

Het Bondsbestuur stelt voor om uit het exploitatieoverschot 2009 ad € 729.647:

1. een bedrag van € 500.000 toe te voegen aan het Fonds Investering Automatisering;
2. het restant ad € 229.647 toe te voegen aan het eigen vermogen.

Vooruitlopend op het besluit van de Ledenraad is voornoemd voorstel in de balans per 31 december 2009 verwerkt.

Waarderingsgrondslagen

De KNLTB voldoet aan alle wettelijke voorschriften en aan overige voorschriften en richtlijnen in Nederland voor zover van toepassing op de KNLTB. In dat kader volgt de KNLTB de Richtlijn 640 (zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving) voor Organisaties zonder Winststreven. De vergelijkende cijfers van Resultaat 2008 zijn op onderdelen aangepast indien de presentatie van de jaarrekening 2009 dit nodig maakt. Deze aanpassingen hebben geen invloed op het resultaat en het vermogen.

Grondslagen jaarrekening KNLTB

In de jaarrekening 2009 zijn de financiële balans- en exploitatiegegevens van de centrale organisatie, de regiokantoren en de districten opgenomen.

De tekstuele toelichting betreft de balans en staat van baten en lasten van de totale organisatie.

Op de in de staat van baten en lasten opgenomen begrotingen 2009 en 2010 is geen accountantscontrole toegepast. Afrondingsverschillen welke in de jaarrekening niet zijn gecorrigeerd, zijn niet materieel voor het vereiste inzicht in vermogen en resultaat.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met duurzame waardevermindering. De geschatte economische levensduur leidt tot de volgende afschrijvingspercentages per jaar:

- Inventaris	20,0 %
- Programmatuur	20,0 %
- Computerapparatuur	33,0 %
- Vervoermiddelen	33,0 %

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen het aandeel van de KNLTB in de netto vermogens-waarde.

Vorderingen op lange termijn worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Op basis van Richtlijn 640 is een voorziening toekomstige uitkeringen in verband met jubilea van personeelsleden opgenomen. Uitkeringen vinden plaats bij het bereiken van dienstverbanden van 10, 25 en 40 jaar. Voor de bepaling van de hoogte van de voorziening wordt gerekend met het verwachte personeelsverloop.

Overige activa en passiva

Alle overige activa en passiva in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De KNLTB is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW en past voor al haar medewerkers de middelloonregeling toe conform het standaard pensioenreglement. De pensioenregeling is in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling omdat:

- de KNLTB is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds en tezamen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toepast;
- de KNLTB geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Grondslagen van valutaomrekening

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden op balansdatum omgerekend tegen de op die datum geldende koers. Transacties in buitenlandse valuta worden verantwoord tegen een vooraf vastgestelde verrekenskoers. Ultimo boekjaar ontstane koersverschillen worden ten gunste respectievelijk ten laste van de exploitatierekening gebracht.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht cq de goederen zijn geleverd. Lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Voor zover niet anders vermeld, geschieden de afschrijvingen tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsbeslag afgeschreven.

Grondslagen van subsidietoerekening

Door de KNLTB ontvangen doch nog niet bestede subsidiegelden, die betrekking hebben op meerjarige projecten, worden op de balans verantwoord onder de vlottende passiva. In de exploitatierekening wordt dat deel verantwoord, dat conform besteding betrekking heeft op het verslagjaar.

Toelichting balans

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt weergegeven in het onderstaande mutatieoverzicht:

	Inventaris	Computer-	Programma-	Vervoer-	
	apparatuur	tuur	middelen		Totaal
Aanschaffingswaarde*	563.964	291.212	3.209.179	30.943	4.095.298
Afschrijvingen*	506.964	211.638	2.598.374	30.553	3.347.529
Boekwaarde*	57.000	79.574	610.805	390	747.769

*per 31-12-2008

Bij: Investerings 2009	45.347	60.792	3.695.931	0	3.802.070
Af: Desinvesteringen 2009	0	87.100	0	0	87.100
Aanschaffingswaarde*	609.311	264.904	6.905.110	30.943	7.810.268

*per 31-12-2009

Afschrijvingen 2009	25.440	56.331	146.899	390	229.060
Afschrijvingen desinvesteringen 2009	0	87.100	0	0	87.100
Afschrijvingen*	532.404	180.869	2.745.273	30.943	3.489.489

*per 31-12-2009

Boekwaarde*	76.907	84.035	4.159.837	0	4.320.779
--------------------	---------------	---------------	------------------	----------	------------------

*per 31-12-2009

In 2009 werd een spelersvolgsysteem in gebruik genomen, terwijl tevens enkele noodzakelijke bouwkundige aanpassingen werden verricht ten behoeve van de centraal technische staf in het trainingscentrum in Almere.

Aan het begin van 2009 werd een groot aantal computers vervangen. De desinvestering betreft voornamelijk de vervangen apparatuur, die reeds volledig was afgeschreven.

Zoals bekend werd eind 2008 gestart met de vervangingsoperatie van ServIT. De investeringen in computerprogrammatuur in 2009 betreft het reeds door Sogeti in rekening gebrachte deel van de nieuwe programmatuur. Naar verwachting zal de programmatuur medio 2010 volledig in gebruik worden genomen. Vanaf de ingebruikname zal de afschrijving starten.

2. Financiële vaste activa

Onder de Financiële vaste activa zijn verantwoord het belang van de KNLTB in Grass Court BV, de aflossingsverplichting van leningen aan verenigingen en de vooruitbetaalde huur voor het regio-kantoor Noordoost ná 2010.

Grass Court B.V.

Het belang van de KNLTB in Grass Court B.V. bedraagt 51 %. De deelneming wordt op de balans gewaardeerd op 50 % van de netto vermogenswaarde, omdat conform afspraak tussen partijen door de KNLTB geen invloed van betekenis zal worden uitgeoefend. Op basis van een aanvullende afspraak met de andere aandeel-

houder is het aandeel in de winstgerechtigdheid omgezet in een vast bedrag van € 96.000 per jaar.

Grass Court B.V. heeft ultimo 2009 een eigen vermogen van circa € 17.000.

Het verloop van de deelneming in 2009 was als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	8.564	9.373
Mutatie	-196	-810
Stand per 31 december	8.368	8.564

Leningen aan verenigingen

De uitstaande leningen op verenigingen betreft het openstaand saldo van de rentevrije leningen voor verenigingsaccommodaties. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij het Fonds Verenigingsaccommodaties onder Bestemmingsreserves (7). Het kortlopende gedeelte is opgenomen onder de vorderingen.

Het verloop in het verslagjaar is als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	17.925	36.076
Mutatie	-12.479	-18.151
Stand per 31 december	5.446	17.925

Vooruitbetaalde huur na 2010

Met de eigenaar van de ruimte die wordt gehuurd voor het regio-kantoor Noordoost is in 2005 een langjarige overeenkomst gesloten (7 jaar), waarbij het huurbedrag is vooruitbetaald. De huur wordt jaarlijks voor het betreffende deel ten laste gebracht van de exploitatierekening. Het kortlopende gedeelte is opgenomen onder de vorderingen

Het verloop in het verslagjaar is als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	63.398	87.940
Mutatie huur komend jaar	-24.542	-24.542
Stand per 31 december	38.856	63.398

VLOTTENDE ACTIVA

3. Voorraden

Het vermelde bedrag van de voorraad bestaat volledig uit opleidingsmateriaal ten behoeve van de opleidingen tot tennisleraar.

4. Vorderingen

Debiteuren

	31-12-2009	31-12-2008
Verenigingen	157.178	164.597
Overige debiteuren	710.910	338.034
Voorziening dubieuze debiteuren	-23.520	-25.000
Totaal	844.568	477.631

De vorderingen op verenigingen betreffen voornamelijk nog niet ontvangen betalingen voor facturen betreffende 2009.

De stijging van de post Overige debiteuren wordt veroorzaakt

doordat de KNLTB eind 2009 een aantal hoge rekeningen heeft verzonden die betrekking hadden op het boekjaar. Een van deze rekeningen ad € 160.000 was vorig jaar opgenomen onder de post Overige vorderingen, wat het vergelijkende cijferbeeld enigszins vertekent.

De voorziening voor dubieuze vorderingen heeft betrekking op het totaal van de vorderingen.

Er vonden in het verslagjaar slechts enkele afboekingen plaats van oninbare vorderingen. Het saldo ultimo boekjaar wordt voldoende geacht.

Het verloop van de voorziening was in het verslagjaar als volgt:

Voorziening dubieuze debiteuren

	2009	2008
Stand per 1 januari	25.000	15.713
Dotatie	0	13.702
Onttrekking	-1.480	-4.415
Stand per 31 december	23.520	25.000

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2009	31-12-2008
Uitstaande leningen bij verenigingen		
(korter dan een jaar)	12.479	18.151
Omzetbelasting	0	25.184
Rente	203.785	249.681
Subsidie SNS	95.473	155.194
Rijkssubsidie	18.713	18.000
Overige vorderingen	112.975	314.417
Vooruitbetaalde kosten Beroepsopleidingen	40.131	42.180
Vooruitbetaalde kosten Bondsjeugdopleiding	165.184	174.373
Vooruitbetaalde huur bondsbureau,		
Noordwest, Zuidwest	0	89.784
Vooruitbetaalde huur Noordoost kortlopend	24.543	24.542
Overige vooruitbetaalde kosten	144.458	88.583
	817.741	1.200.089

De gedaalde rentetarieven hebben hun weerslag op het ultimo 2009 te vorderen bedrag.

De post te vorderen SNS subsidie daalde doordat de KNLTB op basis van de toegekende drie sterren status de subsidie Leven Lang Sporten volledig krijgt uitbetaald in het betreffende jaar. De post Overige vorderingen daalde voornamelijk als gevolg van de bij de Overige debiteuren vermelde verschuiving.

Per balansdatum was geen huur vooruitbetaald voor het bondsbureau en de regiokantoren Noordwest en Zuidwest.

De aanschaf ultimo 2009 van materiaal ten behoeve van 2010 veroorzaakt de stijging van de post Overige vooruitbetaalde kosten.

5. Liquide middelen

	31-12-2009	31-12-2008
Rekening-courant banken	231.976	173.508
Deposito's incl. parkeerrekening	5.300.093	8.000.092
Kas	9.741	2.114
	5.541.810	8.175.714

Van de liquide middelen is ultimo 2009 circa € 130.000 vrij ter beschikking. De overige middelen bestaan uit afgegeven bankgaranties van circa € 100.000 en bankdeposito's. De deposito's vervallen in januari 2010.

Eigen vermogen

Het Eigen Vermogen zal, vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening 2009 door de Ledenraad, per 31 december 2009 als volgt zijn opgebouwd:

6. Algemene reserve

	2009	2008
Stand per 1 januari	5.763.368	5.376.075
Resultaat	729.647	887.293
Dotatie Fonds Investing Automatisering	-500.000	-500.000
Stand per 31 december	5.993.015	5.763.368

7. Bestemmingsreserves

Op basis van de Richtlijn 640 dienen dotaties aan en onttrekkingen uit bestemmingsreserves te worden verantwoord via de resultaatbestemming.

Fonds Investing Automatisering

Het Fonds Investing Automatisering is bestemd ter dekking van de voorgenomen investeringen ter vervanging van de inmiddels geheel afgeschreven programmatuur ServIT. Vanaf 2005 wordt jaarlijks € 500.000 aan het fonds toegevoegd. In 2009 vindt de laatste dotatie plaats.

Het verloop van het fonds was in het verslagjaar als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	2.000.000	1.500.000
Dotatie	500.000	500.000
Stand per 31 december	2.500.000	2.000.000

Fonds Verenigingsaccommodaties

In 1997 is in samenwerking met de Vereniging van Tennisbaanbouwers Nederland (hierna VTN) het Fonds Verenigingsaccommodaties opgericht met als doel verenigingen financieel te ondersteunen bij de aanleg van tennisbanen door middel van een renteloze lening. De samenwerking is ultimo 2002 beëindigd.

De dotaties aan het fonds werden verzorgd door de VTN, waarbij 50 % van de inbreng het eigendom bleef van de VTN. Deze verplichting is in 2007 geëindigd door betaling van de laatste termijn aan de VTN.

In 2009 werden van 17 verenigingen termijnaflossingen ontvangen. Ultimo 2009 hebben nog elf verenigingen een aflossingsver-

plichting van € 12.479 in 2010 en vier verenigingen lossen in 2011 de laatste € 4.446 af.

Het verloop van het fonds was in het verslagjaar als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	119.117	119.117
Mutatie	0	0
Stand per 31 december	119.117	119.117

In 2011 zal het Bestuur een beslissing nemen over de bestemming van het fonds.

8. Voorziening jubilea

In 2009 hebben 9 personeelsleden een jubileum gevierd.

De mutatie op de voorziening was in het verslagjaar als volgt:

	2009	2008
Stand per 1 januari	74.000	62.500
Mutatie	-5.000	11.500
Stand per 31 december	69.000	74.000

9. Kortlopende schulden

Samenstelling

	31-12-2009	31-12-2008
Crediteuren	1.051.249	575.637

	31-12-2009	31-12-2008
Loonbelasting	347.511	339.999

	31-12-2009	31-12-2008
Pensioenpremies	34.828	23.914

	31-12-2009	31-12-2008
Omzetbelasting	74.214	0

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2009	31-12-2008
Vooruitontvangen baten Beroepsopleidingen	184.302	187.827
Vooruitontvangen baten Bondsjeugdopleiding	514.387	503.192
Vooruitontvangen baten overig	87.071	95.462
Vooruitontvangen subsidies	51.333	364.072
Reservering verplichting vakantiegeld	226.409	220.200
Reservering verplichting vakantiedagen	205.000	186.000
Te betalen kosten overig	129.818	248.237
	1.398.320	1.804.990
Totaal kortlopende schulden	2.906.122	2.744.540

De post Crediteuren steeg per balansdatum als gevolg van enkele ultimo 2009 ontvangen facturen inzake automatisering.

In 2009 werd de afrekening inzake de BSI-subsidie ontvangen van het ministerie van VWS.

Het te restitueren bedrag kwam overeen met de gereserveerde bedrag. Hierdoor daalt de post Vooruitontvangen subsidies navenant.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

- A. De KNLTB heeft in 2009 overeenkomsten gesloten met haleigenaren ten behoeve van bondstrainingen die voor een deel in 2010 plaatsvinden.
- B. De KNLTB maakt gebruik van externe partijen bij incompany-trajecten met verenigingen. Met deze partijen zijn in het verslagjaar overeenkomsten aangegaan, waarbij een deel van de afgesproken dienstverlening plaatsvindt in 2010.
- C. Het contract met Springer Uitgeverij BV te Leusden inzake de productie van Tennis Magazine en Centre Court expireert per 31 december 2011.
- D. De KNLTB heeft een huurovereenkomst gesloten voor het bondsbureau te Amersfoort, dat expireert per 30 september 2011 en waarvoor een bankgarantie van € 68.000 is afgegeven.
- E. De KNLTB heeft huurovereenkomsten gesloten voor de vijf regiokantoren in Meppel, 's-Hertogenbosch, Veenendaal, Velsbroek en Zwijndrecht, die expireren tussen 31 mei 2010 en 31 juli 2013. Er zijn bankgaranties afgegeven voor circa € 34.000.
- F. De KNLTB heeft een aantal leasecontracten afgesloten voor apparatuur en auto's, welke expireren tussen 22 maart 2010 en 1 december 2016.
- G. De KNLTB heeft in 2009 een overeenkomst gesloten met Sogeti voor het tweede deel van de vervanging van het centrale automatiseringssysteem.
- H. De KNLTB heeft ultimo 2009 sponsorovereenkomsten, waarvan de looptijd eindigt tussen 31 december 2010 en 31 december 2012.

Bovengenoemde onderdelen bestaan voor € 1.501.000 uit verplichtingen korter dan één jaar en voor € 883.000 uit verplichtingen tussen één en vijf jaar.

SALDI BATEN EN LASTEN PER AANDACHTSGEBIED

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
INFRASTRUCTUUR						
1 Algemene baten en lasten	11.023.883	10.078.000	10.331.957	11.477.000		
2 Personeel	-1.637.011	-1.692.000	-1.553.813	-1.689.000		
3 Bureau	-1.055.861	-1.100.000	-1.102.940	-1.119.000		
4 Informatisering	-1.123.473	-805.000	-815.019	-1.992.000		
5 Communicatie & Marketing	-736.796	-630.000	-556.656	-756.000		
6 Commerciële Zaken	483.365	684.000	671.436	588.000		
7 Evenementen	-357.900	-264.000	-322.806	-311.000		
8 Buitengewone baten en lasten	0	0	0	0		
Doorbelasting infrastructuur	3.358.404	3.416.000	2.917.471	3.927.000		
Totaal contributies en bijdragen	9.954.611	9.687.000	9.569.630	10.125.000		
ACTIVITEITEN VERENIGINGSTENNIS						
Tennisactiviteiten						
9 Wedstrijdtennis	47.348	41.000	-5.045	46.000		
10 Tennis voor mindervaliden	-154.138	-154.000	-190.550	-169.000		
11 Tennisstimulering	-476.864	-505.000	-449.027	-494.000		
12 Tennispromotie	-396.394	-397.000	-358.083	-385.000		
Verenigingsondersteuning						
13 Verenigings Management						
Ondersteuning	-962.112	-1.242.000	-971.396	-1.260.000		
14 Accommodatieadviesing	-165.413	-152.000	-160.790	-158.000		
15 Juridische adviesing	-84.961	-101.000	-48.812	-84.000		
16 Beroepsopleidingen	-105.299	-70.000	-72.851	-80.000		
17 Automatiseringsservice						
verenigingen	-484.598	-471.000	-421.708	-539.000		
Aandeel infrastructuur	-2.576.317	-2.554.000	-2.243.721	-3.052.000		
Totaal activiteiten	-5.358.748	-5.605.000	-4.921.983	-6.175.000		
ACTIVITEITEN TOPTENNIS						
18 Bondsjeugdopleiding	-1.755.276	-1.829.000	-1.796.392	-1.752.000		
19 Jong Oranje/Davis Cup/Fed Cup	-1.175.726	-1.191.000	-1.173.638	-1.137.000		
20 Sportmedische Zaken	-153.127	-200.000	-116.574	-186.000		
Aandeel infrastructuur	-782.087,45	-862.000	-673.750	-875.000		
Totaal activiteiten toptennis	-3.866.216,45	-4.082.000	-3.760.354	-3.950.000		
TOTAAL ACTIVITEITEN	-9.224.964	-9.687.000	-8.682.337	-10.125.000		
RESULTAAT	729.647	0	887.293	0		
Totaal Baten	18.701.450	17.267.000	18.493.201	17.922.000		
Totaal Lasten	17.971.803	17.267.000	17.605.908	17.922.000		
Resultaat	729.647	0	887.293	0		
Naar Bestemmingsreserve	-500.000		-500.000			
Naar Algemene reserve	-229.647		-387.293			
SALDO	0	0	0	0		

De jaarrekening betreft de baten en lasten van de totale organisatie. De activiteiten zoals uitgevoerd in de districten maken integraal onderdeel uit van de betreffende aandachtsgebieden. De doorbelasting infrastructuur wordt berekend op basis van de werkelijke inkomsten en uitgaven van de aandachtsgebieden.

1. ALGEMENE BATEN EN LASTEN

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Contributie, bijdrage en heffingen	9.954.611	9.687.000	9.569.629	10.125.000		
Intrest	357.346	275.000	431.103	150.000		
Subsidie SNS Algemeen						
functioneren	616.334	594.000	506.461	612.000		
Subsidie SNS Leven Lang Sporten	699.994	675.000	615.403	694.000		
Resultaat deelneming Grass Court B.V.	95.805	96.000	95.191	96.000		
Egalisatiereserve informatisering	0	0	0	500.000		
Overige baten	2.644	2.000	2.350	3.000		
BATEN	11.726.734	11.329.000	11.220.137	12.180.000		
Bestuurs- en vergaderkosten	323.657	335.000	316.135	308.000		
Contributies	188.024	190.000	182.542	190.000		
Verenigingskosten	148.864	160.000	152.742	160.000		
Infrastructurele zaken	0	500.000	0	0		
Districtseigen budget	1.276	32.000	6.348	10.000		
Overige lasten	41.030	34.000	230.413	35.000		
LASTEN	702.851	1.251.000	888.180	703.000		
SALDO ALGEMENE						
BATEN EN LASTEN	11.023.883	10.078.000	10.331.957	11.477.000		

Op 30 september 2009 waren in totaal 697.163 leden aangesloten bij de KNLTB (voor een nadere specificatie zie pagina 38 van dit verslag). Het ledental van de KNLTB steeg hiermee ten opzichte van 2008 met ruim 4.100 leden. Het aantal betalende leden bedroeg 725.079 in het verslagjaar.

In 2009 kon door gebruik te maken van de hoge tarieven aan het begin van het boekjaar nog een overschrijding van de begrote rentebaten worden gerealiseerd.

Op basis van de hierover gemaakte afspraak wordt het in de begroting opgenomen bedrag van € 500.000 met de omschrijving Infrastructurele zaken via de resultaatbestemming verantwoord ten gunste van het Fonds Investing Automatisering.

Het Districtseigen budget is bedoeld om districtsbesturen de mogelijkheid te bieden in voorkomend geval iets extra's te doen richting de verenigingen. In 2009 werd hiervan slechts door twee districten gebruik gemaakt.

In het verslagjaar werd een extern adviseur ingeschakeld om richting te geven aan het proces rapportage KNLTB meerjarendoelstellingen. De kosten zijn verantwoord onder Overige lasten, waardoor deze post licht werd overschreden.

2. PERSONEEL

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Salarissen	6.126.437	6.588.000	5.913.667	6.370.000
Sociale lasten	380.438	389.000	391.053	443.000
Pensioenpremies	784.552	817.000	790.708	818.000
Overige personeelskosten	233.340	234.000	189.866	225.000
LASTEN	7.524.767	8.028.000	7.285.294	7.856.000
Doorberekening organisatie	756.313	783.000	640.020	780.000
Doorberekening verenigingstennis	2.493.024	2.700.000	2.436.963	2.702.000
Doorberekening toptennis	2.638.419	2.853.000	2.654.498	2.685.000
DOORBEREKEND	5.887.756	6.336.000	5.731.481	6.167.000
SALDO PERSONEEL	-1.637.011	-1.692.000	-1.553.813	-1.689.000

De CAO Sport liep tot 1 juni 2009. Conform de CAO vond in januari een incidentele uitkering van 2 % plaats.

De onderhandelingen over een nieuwe CAO werden uitgesteld naar het najaar 2009 en zijn nog niet afgerond. Ultimo 2009 waren 142 werknemers in dienst bij de KNLTB, waarvan 69 met een voltijds dienstverband (2008: 138 waarvan 66 voltijds).

De voorgenomen invulling van enkele vacatures op centraal en de-centraal niveau, in het kader van het meerjarenbeleid 2009 – 2013, vond in 2009 nog niet plaats, waardoor de post Salarissen ruim onder het begrote niveau bleef.

Op basis van bovenstaande blijven ook de posten Sociale lasten en Pensioenpremies achter op de begroting.

Doordat de totale lasten lager zijn dan begroot, zijn de doorberekende bedragen ook navenant lager.

Het bestuur bestaat geheel uit vrijwilligers en ontvangt hiervoor, buiten een vergoeding van de werkelijk gemaakte onkosten, geen beloning. De beloning van de directie zal niet worden toegelicht aangezien deze te herleiden is naar één persoon.

3. BUREAU

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Diversen	16.128	12.000	37.240	20.000
BATEN	16.128	12.000	37.240	20.000
Huisvestingskosten	716.273	670.000	695.940	694.000
Porti, telefoon, etc.	113.098	158.000	143.072	153.000
Bureaukosten	44.088	52.000	54.091	46.000
Reproductiekosten	80.433	80.000	94.048	90.000
Accountants- en advieskosten	76.200	85.000	86.626	87.000
Overige organisatiekosten	41.897	67.000	66.403	69.000
LASTEN	1.071.989	1.112.000	1.140.180	1.139.000
SALDO BUREAU	-1.055.861	-1.100.000	-1.102.940	-1.119.000

Op de post Diversen zijn de vergoedingen voor de verwerking van regelingen Ecotaks, Buma en Sena, het gebruik door externen van vergaderruimten alsmede de in het verslagjaar opgetreden koersverschillen inzake de dollarrekening verantwoord.

Eind 2008 heeft de KNLTB de overeenkomst met de schoonmaakorganisatie voor het bondsbureau op kwalitatieve grond opgezegd. De kosten van de vervangende schoonmaakorganisatie zijn aanmerkelijk hoger dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. De energiekosten vielen in het verslagjaar fors hoger uit. Voornoemde beide posten en een hogere post voor aanschaf van divers klein inventaris veroorzaakten de overschrijding op de post Huisvestingskosten.

Fors lagere telefoonkosten alsmede een betere registratie van aan activiteiten doorbelaste portiekosten zijn debet aan de onderschrijding van de post Porti, telefoon enz.

In het verslagjaar was nauwelijks sprake van extern advies, waardoor de post Accountants- en advieskosten ruim binnen het beschikbare budget bleef.

De post Overige organisatiekosten bleef onder het begrote niveau doordat in het verslagjaar minder werd besteed aan abonnementen en vakliteratuur. Ook werd er minder gebruik gemaakt van externe algemene juridische advisering.

4. INFORMATISERING

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Afschrijving	203.230	170.000	190.294	1.142.000
Onderhoud	321.084	179.000	212.390	289.000
Operationele kosten	238.071	140.000	120.816	236.000
Kosten van derden	66.622	47.000	24.017	60.000
Personele kosten bureau	294.466	269.000	267.502	265.000
LASTEN	1.123.473	805.000	815.019	1.992.000
SALDO INFORMATISERING	-1.123.473	-805.000	-815.019	-1.992.000

De post Afschrijving werd beïnvloed door de aanschaf aan het begin van het verslagjaar.

Gedurende het verslagjaar werden in de aanloop naar het nieuwe systeem voor de KNLTB kosten gemaakt die niet voor activering in aanmerking komen.

Hierdoor werden de posten Onderhoud, Operationele kosten, Kosten van derden en Personele kosten bureau overschreden.

5. COMMUNICATIE & MARKETING

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Advertenties Magazines	8.731	50.000	27.055	20.000
BATEN	8.731	50.000	27.055	20.000
Communicatie	310.215	229.000	246.742	281.000
Magazines	114.449	121.000	115.045	121.000
Marketing	107.187	65.000	67.749	110.000
Personele kosten bureau	213.676	265.000	154.175	264.000
LASTEN	745.527	680.000	583.711	776.000
SALDO COMMUNICATIE & MARKETING	-736.796	-630.000	-556.656	-756.000

Het instorten van de advertentiemarkt had voor Tennis Magazine en Centre Court in 2009 behoorlijk negatieve gevolgen. Het aandeel hierin voor de KNLTB was evenredig lager.

De post Communicatie werd overschreden doordat in het verslagjaar forse kosten moesten worden gemaakt om de KNLTB-website te herbouwen en te promoten.

Ook werden er in 2009 nog enkele kosten gemaakt voor de zakbrochure MJBP.

Het bestuursbesluit om het grasbaantoernooi in Rosmalen intensiever te gaan gebruiken ten behoeve van de KNLTB bracht ook in het verslagjaar extra kosten met zich mee, die verantwoord zijn op de post Marketing.

De personele formatie werd pas eind 2009 volledig ingevuld conform het Meerjarenbeleidsplan. Hierdoor bleef de post Personele kosten bureau onder het begrote niveau.

6. COMMERCIEËLE ZAKEN

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Sponsoring	884.347	1.083.000	944.454	907.000		
Sponsoring extra activiteiten	319.721	347.000	338.596	335.000		
Reclame	11.899	50.000	17.204	25.000		
Database marketing	0	0	0	100.000		
BATEN	1.215.967	1.480.000	1.300.254	1.367.000		
Sponsoring	384.241	397.000	239.988	360.000		
Sponsoring extra activiteiten	188.660	232.000	248.671	216.000		
Database marketing	0	0	0	33.000		
Personele kosten bureau	159.701	167.000	140.159	170.000		
LASTEN	732.602	796.000	628.818	779.000		
SALDO COMMERCIEËLE ZAKEN	483.365	684.000	671.436	588.000		

In de huidige economische situatie is het lastig gebleken om de baten Sponsoring op het begrote niveau te houden cq te brengen. Hierdoor werd het begrote bedrag Sponsoring niet gehaald. Overigens wordt het bedrag van de realisatie wel vertekend, doordat een deel van het REAAL sponsorbedrag in 2009 is gealloceerd naar Tennispromotie.

Ook de baten uit Reclame-overeenkomsten bleven ver achter op de begroting.

7. EVENEMENTEN

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Nationale Tennis Kampioenschappen	0	17.000	17.000	15.000		
REAAL Tennis Masters	82.417	48.000	61.512	60.000		
Davis Cup	635.682	486.000	662.897	343.000		
Bijdrage van derden	0	10.000	8.375	10.000		
Overige baten	0	5.000	0	5.000		
BATEN	718.099	566.000	749.784	433.000		
Nationale Tennis Kampioenschappen	76.509	74.000	85.647	76.000		
REAAL Tennis Masters	172.622	155.000	165.536	165.000		
Davis Cup	713.887	486.000	721.443	399.000		
Fed Cup	19.000	28.000	18.150	18.000		
Overige lasten	5.510	5.000	3.630	5.000		
Personele kosten bureau	88.471	82.000	78.184	81.000		
LASTEN	1.075.999	830.000	1.072.590	744.000		
SALDO EVENEMENTEN	-357.900	-264.000	-322.806	-311.000		

In 2009 moesten de Nationale Tennis kampioenschappen het stellen zonder titelsponsor. Hierdoor viel het begrote bedrag aan inkomsten weg.

De REAAL Tennis Masters werd in 2009 in een gewijzigde uitvoering georganiseerd. Er werd op minder dagen gespeeld met minder deelnemers. Dankzij de additionele bijdragen van onder andere de titelsponsor kende het evenement per saldo een positievere financiële uitkomst.

De thuiswedstrijd Davis Cup tegen Frankrijk werd georganiseerd in het MECC in Maastricht.

Per thuiswedstrijd wordt, zodra de locatie bekend is, een reële werkbegroting opgesteld.

De werkbegroting voor deze ontmoeting sloot met een negatief resultaat van circa € 60.000. Per saldo werd de werkbegroting door enkele onvoorziene kosten licht overschreden.

In 2009 ontving de KNLTB geen bijdragen uit TV exposure, waardoor de post Bijdrage van derden op nul sloot.

8. BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Ecotaks	1.126.398	0	1.339.548	0		
BATEN	1.126.398	0	1.339.548	0		
Ecotaks	1.126.398	0	1.339.548	0		
LASTEN	1.126.398	0	1.339.548	0		
SALDO BUITENGEWONE						
BATEN EN LASTEN	0	0	0	0		

In 2009 kon door het ministerie van VWS via de KNLTB een deel van de betaalde energieheffing worden terugbetaald aan 1.156 verenigingen (2008: 1.143).

De restitutie werd door het ministerie vastgesteld op circa 52 procent (2008: 69 procent), zodat een bedrag van ruim 1,1 miljoen euro werd uitgekeerd.

Op basis van de subsidievoorwaarden zijn de betreffende bedragen in de jaarrekening opgenomen.

9. WEDSTRIJD TENNIS

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Competitie en toernooien	1.590.677	1.570.000	1.539.914	1.590.000
Nationale wedstrijden	45.909	68.000	58.308	57.000
Nationale opleidingen				
wedstrijdkader	50.600	40.000	47.525	41.000
Internationale				
scheidsrechtersopleiding	2.270	3.000	3.405	2.000
Rijkssubsidie	-3.000	0	3.000	0
Overige baten	1.400	3.000	1.470	2.000
BATEN	1.687.856	1.684.000	1.653.622	1.692.000
Competitie en toernooien	464.236	441.000	501.203	473.000
Nationale wedstrijden	221.596	242.000	226.639	228.000
Internationale wedstrijden	43.915	36.000	46.063	36.000
Nationale opleidingen				
wedstrijdkader	146.165	135.000	127.026	131.000
Internationale				
scheidsrechtersopleiding	2.082	7.000	10.504	7.000
Vergader- en commissiekosten	64.135	72.000	71.051	67.000
Personele kosten bureau	698.379	710.000	676.181	704.000
LASTEN	1.640.508	1.643.000	1.658.667	1.646.000
SALDO WEDSTRIJD TENNIS	47.348	41.000	-5.045	46.000

In 2009 was er sprake van een vermindering van het aantal districtskampioenschappen, maar ook van het aantal deelnemers. Hierdoor waren de gerealiseerde baten en lasten lager dan de begrote posten Nationale wedstrijden.

Het aantal deelnemers aan VCL/VTL cursussen was in het verslagjaar hoger dan begroot, waardoor de baten Nationale opleidingen wedstrijdkader het begrote bedrag overschreden.

De in 2008 verantwoorde post Rijkssubsidie ten behoeve van de opleidingen wedstrijdkader zijn door het ministerie van VWS teruggevorderd op basis van onderbesteding. De terugbetaling is in 2009 verantwoord.

Omdat in 2009 meer veteranenteams werden uitgezonden dan begroot, werd het budget Internationale wedstrijden overschreden.

Aanvullend toegewezen budget in het kader van E-learning aanpassingen dekte de overschrijding van het budget Nationale opleidingen wedstrijdkader.

Een in 2009 ontvangen restitutie van kosten 2008 vertekent de realisatie van de post Internationale scheidsrechtersopleiding.

10. TENNIS VOOR MINDERVALIDEN

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Rijkssubsidie rolstoeltennis	25.584	23.000	23.283	23.000
Subsidie SNS rolstoeltennis	98.121	109.000	138.002	110.000
Rolstoeltennis overig	10.737	9.000	578	9.000
BATEN	134.442	141.000	161.863	142.000
Rolstoeltennis	145.247	149.000	165.540	171.000
G-tennis	1.017	10.000	0	10.000
Rolstoeltennis internationaal	46.459	56.000	87.671	40.000
Vergader- en commissiekosten	3.111	4.000	3.824	4.000
Personele kosten technische staf	73.307	43.000	75.712	56.000
Personele kosten bureau	19.439	33.000	19.666	30.000
LASTEN	288.580	295.000	352.413	311.000
SALDO TENNIS VOOR MINDERVALIDEN	-154.138	-154.000	-190.550	-169.000

De post Rijkssubsidie rolstoeltennis betreft een bijdrage uit de regeling Coaches aan de Top. Het toegekende bedrag is gebaseerd op de huidige formatieplaatsen.

De Subsidie SNS betreft de basisbijdrage, de bijdrage in het kader van Ambition en de bijdrage voor deelname aan de World Team Cup 2009. Voor de onderverdeling wordt verwezen naar het opgenomen overzicht aan het eind van de toelichting op de jaarrekening.

Het traject G-tennis is in ontwikkeling. In het verslagjaar bleven de kosten beperkt.

11. TENNISSTIMULERING

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Deelnemersbijdragen activiteiten	67.987	79.000	47.462	78.000
BATEN	67.987	79.000	47.462	78.000
Activiteiten senioren plus	60.554	73.000	46.024	74.000
Activiteiten junioren	96.734	110.000	73.769	101.000
Ontwikkelingskosten	4.536	10.000	10.141	10.000
Vergader- en commissiekosten	23.779	24.000	15.849	20.000
Personele kosten bureau	359.248	367.000	350.706	367.000
LASTEN	544.851	584.000	496.489	572.000
SALDO TENNISSTIMULERING	-476.864	-505.000	-449.027	-494.000

Hoewel er sprake was van een stijging van het aantal deelnemers aan de diverse activiteiten ten opzichte van 2008, werden de voor 2009 begrote aantallen niet gehaald. Het effect hiervan is zichtbaar bij het resultaat op de post Deelnemersbijdragen.

Doordat in 2009 niet het begrote aantal deelnemers werd gehaald, was het aantal activiteiten in 2009 ook lager. Ook werd de geplande vervanging van materialen uitgesteld. Als gevolg van voornoemde zaken bleven de posten Activiteiten senioren plus en Activiteiten junioren onder het beschikbare budget.

Ook de ontwikkeling van nieuw promotiemateriaal werd uitgesteld, hetgeen de onderschrijding veroorzaakt op de post Ontwikkelingskosten.

12. TENNISPROMOTIE

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Deelnemersbijdragen	24.494	6.000	7.769	16.000		
Rijkssubsidie	0	0	56.785	0		
Overige subsidie	0	0	0	45.000		
Sponsoring	57.000	0	0	100.000		
Tenniskids	26.305	30.000	21.138	30.000		
BATEN	107.799	36.000	85.692	191.000		
Schooltennis	55.016	66.000	57.184	72.000		
Straattennis	125.785	20.000	39.128	105.000		
BSI-activiteiten met gemeenten	6.635	25.000	21.350	20.000		
Overige activiteiten met gemeenten	39.360	20.000	24.007	40.000		
Algemene promotieactiviteiten	40.472	33.000	25.341	33.000		
Tenniskids	100.376	125.000	136.948	135.000		
Personele kosten bureau	136.549	144.000	139.817	171.000		
LASTEN	504.193	433.000	443.775	576.000		
SALDO TENNISPROMOTIE	-396.394	-397.000	-358.083	-385.000		

Op de post Deelnemersbijdragen zijn de baten van 37 KNLTB Straattennisactiviteiten verantwoord.

Omdat straattennis onder de vlag van REAAL wordt uitgevoerd, is besloten om het hiermee gemoeide sponsorbedrag over te hevelen van Commerciële Zaken naar Tennis promotie.

Doordat het signatuur van REAAL in de uitvoering goed zichtbaar aanwezig diende te zijn, werden in 2009 nog aanvullende kosten gemaakt. Per saldo kostte deze succesvolle activiteit in het verslagjaar circa € 30.000 meer dan begroot.

In 2009 werden diverse activiteiten in samenwerking met gemeenten georganiseerd. Doordat het 'stempel BSI' niet meer zo duidelijk kan worden gehanteerd als voorheen, is besloten om de budgetten BSI activiteiten met gemeenten en Overige activiteiten met gemeenten vanaf 2010 samen te voegen. Per saldo was de besteding van deze twee posten nagenoeg conform de begroting.

Bij de Davis Cupwedstrijd in Maastricht werd met succes een aantal promotionele activiteiten uitgevoerd. Hierdoor werd de post Algemene promotie activiteiten overschreden.

Hoewel de lagere realisatie van de post Tenniskids anders doet vermoeden, zijn wel alle voorgenomen activiteiten in het verslagjaar uitgevoerd.

13. VERENIGINGS MANAGEMENT ONDERSTEUNING

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Deelnemersbijdragen	5.400	5.000	970	3.000		
Rijkssubsidie	0	0	63.830	0		
SNS subsidie	0	0	48.750	0		
Overige baten	1.808	0	0	0		
BATEN	7.208	5.000	113.550	3.000		
Vrijwilligersbeleid	83.076	116.000	106.930	123.000		
Verenigingsbeleid	241.586	302.000	332.290	297.000		
Regionaal beleid	17.675	20.000	11.400	16.000		
Relatiebeheer (verenigingsbezoeken e.d.)	73.886	73.000	68.378	75.000		
Relatiebeheer (bestuurlijk)	2.606	0	0	40.000		
Personele kosten bureau	550.491	736.000	565.948	712.000		
LASTEN	969.320	1.247.000	1.084.946	1.263.000		
SALDO VERENIGINGS-						
MANAGEMENT ONDERSTEUNING	-962.112	-1.242.000	-971.396	-1.260.000		

Op de post Deelnemersbijdragen zijn de baten van 37 KNLTB Straattennisactiviteiten verantwoord.

De begrote kosten voor de activiteit Jongerenparticipatie werden in het verslagjaar niet uitgegeven omdat een geplande activiteit niet doorging.

Ook de geplande Tennis Totaal Dag in regio Zuid vond geen doorgang.

Hierdoor bleef de post Vrijwilligersbeleid achter op de begroting.

De geplande verdere ontwikkeling van de website Tennisnonstop werd doorgeschoven naar 2010, waardoor het realisatie en het budget Verenigingsbeleid uit elkaar liepen.

De aanstelling van vijf regionale parttime functionarissen conform het meerjarenbeleidsplan is begin 2010 geëffectueerd. Hiermee wordt het lagere bedrag op de post Personele kosten bureau verklaard.

14. ACCOMMODATIEADVISING

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Bijdragen cursisten	2.200	4.000	3.864	3.000		
BATEN	2.200	4.000	3.864	3.000		
Advising en begeleiding	39.307	31.000	46.766	43.000		
Cursuskosten baanonderhoud	765	5.000	2.083	3.000		
Personele kosten adviseurs	66.011	57.000	55.924	51.000		
Personele kosten bureau	61.530	63.000	59.881	64.000		
LASTEN	167.613	156.000	164.654	161.000		
SALDO ACCOMMODATIE-						
ADVISING	-165.413	-152.000	-160.790	-158.000		

Verminderde belangstelling voor de cursus baanonderhoud heeft zijn weerslag op de baten en de lasten, terwijl de lasten tevens werden beperkt door uit te wijken naar goedkopere cursuslocaties.

De posten Advisering en begeleiding en Personele kosten adviseurs zijn direct met elkaar verbonden. Het grotere aantal verzoeken van verenigingen in het verslagjaar veroorzaakte dan ook een overschrijding op beide genoemde posten.

15. JURIDISCHE ADVISERING

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Externe advisering	30.361	50.000	0	30.000
Personele kosten bureau	54.600	51.000	48.812	54.000
LASTEN	84.961	101.000	48.812	84.000
SALDO JURIDISCHE ADVISERING	-84.961	-101.000	-48.812	-84.000

In 2009 werd voor het eerst aanvullend gewerkt met twee externe juristenkantoren voor het begeleiden van juridische vraagstukken bij verenigingen. De realisatie bleef binnen budget.

16. BEROEPSOPLEIDINGEN

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Bijdragen cursisten	380.608	397.000	374.988	400.000
Rijkssubsidie opleidingen	8.000	0	0	10.000
Overige baten	62.807	20.000	30.726	20.000
BATEN	451.415	417.000	405.714	430.000
Cursuskosten	157.773	150.000	148.472	152.000
Overige kosten	71.831	21.000	15.717	27.000
Personele kosten opleidingen	172.576	161.000	169.138	176.000
Personele kosten bureau	154.534	155.000	145.238	155.000
LASTEN	556.714	487.000	478.565	510.000
SALDO BEROEPSOPLEIDINGEN	-105.299	-70.000	-72.851	-80.000

De opzet van Beroepsopleidingen is in 2009 gewijzigd. De A-opleiding heeft de omslag naar tennisleraar niveau 3 ondergaan. Een van de wijzigingen in de structuur betreft het loskoppelen van het examen van de opleiding. Examens worden in de toekomst apart aangevraagd en betaald. De examens voor de opleidingen 2009-2010 vallen niet in het verslagjaar, zodat in 2009 de baten eenmalig lager zijn dan begroot.

Het effect hiervan is zichtbaar op de post Bijdragen cursisten.

De rijkssubsidie betreft de toewijzing van het ministerie van VWS voor de Omslag gekwalificeerd sportkader.

Door het terugtrekken van de beoogd organisator heeft de KNLTB op verzoek van Tennis Europe de organisatie van het congres Developing 10 & under tennis players op zich genomen. Onder de post Overige baten zijn de bijdragen van de deelnemers alsmede een subsidiebijdrage vanuit het Olympic Solidarity Fund verantwoord.

De organisatiekosten van voornoemd congres zijn verantwoord op de post Overige kosten.

17. AUTOMATISERINGSSERVICE VERENIGINGEN

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Doorberekende kosten	6.940	58.000	3.758	3.000
BATEN	6.940	58.000	3.758	3.000
Kosten van derden	345.181	349.000	295.526	380.000
Personele kosten bureau	146.357	180.000	129.940	162.000
LASTEN	491.538	529.000	425.466	542.000
SALDO AUTOMATISERINGSSERVICE VERENIGINGEN	-484.598	-471.000	-421.708	-539.000

Het besluit van het Bondsbestuur om vanaf 2008 de doorbelasting aan de verenigingen van de kosten voor fotopasformulieren en het digitaliseren van foto's voor de ledenpassen af te schaffen werd genomen na vaststelling van de begroting 2009. Dit verklaart de afwijking op de post Doorberekende kosten.

In het verslagjaar bleek de noodzaak van extra inzet personeel binnen de afdeling lager dan verwacht, waardoor de post Personele kosten bureau onder het begrote niveau bleef.

18. BONDSJEUGDOPLEIDING

	2009		2008	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Bijdragen bondstraining	817.077	853.000	869.145	764.000
Baten wedstrijdprogramma	23.321	22.000	28.041	23.000
Kampioenschappen	43.390	50.000	41.836	51.000
Overige baten	10.274	2.000	11.924	7.000
BATEN	894.062	927.000	950.946	845.000
Trainingsaccommodatie	548.709	543.000	579.046	503.000
Nationaal wedstrijdprogramma	146.206	129.000	137.327	124.000
Kampioenschappen	95.934	97.000	90.338	91.000
Overige activiteiten	72.072	97.000	91.411	81.000
Functioneren technische staf	102.077	96.000	111.278	102.000
Vergader- en commissiekosten	20.773	25.000	29.292	24.000
Personele kosten bureau	282.548	305.000	279.807	297.000
Personele kosten technische staf	1.381.019	1.464.000	1.428.839	1.375.000
LASTEN	2.649.338	2.756.000	2.747.338	2.597.000
SALDO BONDSJEUGDOPLEIDING	-1.755.276	-1.829.000	-1.796.392	-1.752.000

Op basis van gewijzigde omstandigheden gedurende het jaar kan binnen het aandachtsgebied Bondsjeugdopleiding worden geschoven met deelbudgetten.

Hierbij wordt uiteraard gekeken naar de effecten op het totaal-budget.

In 2009 werd meer gewerkt met inleners binnen de technische staf en waren er minder functionarissen in loondienst bij de KNLTB. Het effect hiervan is zichtbaar op de post Personele kosten technische staf.

19. JONG ORANJE / DAVIS CUP / FED CUP

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Bijdragen Jong Oranje	19.250	15.000	24.918	35.000		
Rijkssubsidie	374.931	325.000	246.320	355.000		
Bijdrage Henk Timmer Circuit	12.500	13.000	12.500	13.000		
Overige subsidies	86.835	90.000	80.866	90.000		
Overige baten	0	10.000	0	0		
BATEN	493.516	453.000	364.604	493.000		
Trainingsaccommodatie	110.231	115.000	122.424	130.000		
LOOT internationaal	48.256	43.000	32.279	44.000		
Jong Oranje ITF	82.475	101.000	92.638	90.000		
Jong Oranje WTA/ATP	162.331	106.000	134.729	147.000		
Davis Cup / Fed Cup	141.705	85.000	75.213	78.000		
Privétrajecten	5.097	6.000	13.653	6.000		
Functioneren technische staf	61.955	75.000	47.773	55.000		
Henk Timmer Circuit	49.500	36.000	22.500	32.000		
Internationale toernooien	130.703	120.000	118.185	140.000		
Overige lasten	39.373	27.000	42.902	34.000		
Vergader- en commissiekosten	223	3.000	1.636	3.000		
Personele kosten bureau	112.094	116.000	120.282	120.000		
Personele kosten technische staf	725.299	811.000	714.028	751.000		
LASTEN	1.669.242	1.644.000	1.538.242	1.630.000		
SALDO JONG ORANJE /						
DAVIS CUP / FED CUP	-1.175.726	-1.191.000	-1.173.638	-1.137.000		

De verantwoorde Rijkssubsidie is in 2009 hoger doordat de bedragen van de regelingen Coaches aan de Top en Tijdelijke regeling Topsportcoördinatoren werden opgehoogd, terwijl tevens een deel van de in 2008 gereserveerde subsidie Talentcoaches in het verslagjaar is verantwoord.

De post Overige subsidies betreft de toegewezen SNS subsidies.

Voor de specificatie van de subsidies wordt verwezen naar het opgenomen overzicht aan het eind van de toelichting op de jaarrekening.

20. SPORTMEDISCHE ZAKEN

	2009		2008		2010	
	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING	RESULTAAT	BEGROTING
Rijkssubsidie	26.819	17.000	23.000	17.000		
Consulten/keuringen extern	0	2.000	930	0		
Overige baten	9.149	7.000	4.179	5.000		
BATEN	35.968	26.000	28.109	22.000		
Patiëntenzorg	6.650	20.000	6.232	10.000		
Blessurepreventie en voorlichting	9.232	9.000	4.480	9.000		
Deskundigheidsbevordering	14.031	14.000	5.604	14.000		
Wedstrijd- en trainingbegeleiding	9.817	10.000	6.334	10.000		
Wetenschappelijk onderzoek	5.527	6.000	4.529	6.000		
Dopingvoorlichting en -controles	3.784	5.000	2.972	12.000		
Vergader- en commissiekosten	2.596	5.000	2.989	5.000		
Personele kosten medische staf	137.458	157.000	111.543	142.000		
LASTEN	189.095	226.000	144.683	208.000		
SALDO SPORTMEDISCHE ZAKEN	-153.127	-200.000	-116.574	-186.000		

De post Subsidie betreft de regeling Gezond aan de Top.

De post Overige baten is hoger doordat de bondsarts in het verslagjaar werd ingehuurd voor het toernooi in Queens.

De realisatie van de post Patiëntenzorg is afhankelijk van de omvang van de verleende zorg. Met het Sportmedisch centrum zijn inmiddels nieuwe afspraken gemaakt.

Subsidies

Door de KNLTB wordt vanuit een aantal verstrekkers subsidie ontvangen.

Deze subsidies worden toegerekend aan de aandachtsgebieden waaronder de betreffende activiteiten worden verantwoord.

Voor het inzicht in de totale subsidiestroom treft u onderstaand de specificatie aan.

Subsidieverstrekker	SNS	NOC*NSF	VWS	Aandachtsgebied
Subsidie-omschrijving				
Algemeen functioneren bonden	616.334			Algemene baten
Programmafinanciering LLS	699.994			Algemene baten
Ecotaks voor verenigingen			1.126.398	Bijzondere baten
Deskundigheidsbevordering kader			8.000	Beroepsopleidingen
Coaches aan de Top rolstoeltennis *)			25.584	Tennis voor mindervaliden
Basissubsidie rolstoeltennis	64.849			Tennis voor mindervaliden
Ambition rolstoeltennis		25.673		Tennis voor mindervaliden
Deelname World Team Cup 2009	7.598			Tennis voor mindervaliden
Coaches aan de Top toptennis *)			60.000	Jong Oranje
Tijdelijke regeling Topsportcoördinatoren *)			70.000	Jong Oranje
Pilot Talentcoaches *)			66.666	Jong Oranje
Talentontwikkeling			178.264	Jong Oranje
Talentontwikkeling (afbouwregeling)		868		Jong Oranje
Basissubsidie toptennis		55.475		Jong Oranje
Ambition toptennis		10.000		Jong Oranje
Deelname Davis Cup 1e wedstrijd	10.570			Jong Oranje
Deelname Davis Cup 2e wedstrijd	4.619			Jong Oranje
Deelname Fed Cup	5.303			Jong Oranje
Gezond aan de Top *)			26.819	Sportmedische zaken
Totaal subsidies	1.465.610	35.673	1.561.731	Totaal subsidies 3.063.014

*) subsidies worden via NOC*NSF toegekend en afgerekend

Subsidies voor Deelname worden gedurende het boekjaar definitief vastgesteld.

De overige subsidies worden vastgesteld op basis van afrekeningen na balansdatum.

De in de jaarrekening 2008 verantwoorde subsidies zijn, met uitzondering van de subsidie Deskundigheidsbevordering kader (€ 3.000), definitief vastgesteld conform de opgenomen bedragen.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 46 tot en met pagina 59 opgenomen jaarrekening 2009 van de vereniging Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond te Amersfoort bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond te Amersfoort per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amersfoort, 7 april 2010

*Ernst & Young Accountants LLP
w.g. J-L. Geutjes RA
Partner*

Colofon

Het KNLTB-jaarverslag is uitgebracht onder verantwoordelijkheid van mevrouw M.C.L. Bongers-Janssen, secretaris van de KNLTB, in samenwerking met de afdeling Communicatie & Marketing van de KNLTB.

Samenstelling teksten | KNLTB

Eindredactie | Hanneke Majoor, Bussum

Fotografie | Henk Koster en Petra van Schaik (p. 6), Rogier Hoff (p. 16), Toon Timmermans (p. 19), Pieter van Es (p. 31), Renée Hamelinck (p. 33).

Vormgeving | CSO Marketing Communicatie, Almere

Productie | Offsetdrukkerij de la Montagne, Hilversum

Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond

Postbus 1617, 3800 BP Amersfoort

T 033 454 26 00

F 033 454 26 45

www.knlbt.nl

KNLTB